

PAGDUMALA PINAAGI SA MGA TUMONG

HARVESTIME INTERNATIONAL INSTITUTE

Kini nga kurso kabahin sa Harvestime International Institute, usa ka programa nga gide-sinyo aron sa pagsangkap sa mga magtotoo alang sa epektibo nga espirituhanong pag-ani.

Ang nag-unang mga tema sa pagbansay-bansay mao ang pagtudlo kon unsa ang gipanudlo ni Jesus, nga mikuha sa mga tawo nga mga mangingisda, mga maniningil sa buhis, ug uban pa, ug mibag-o kanila ngadto sa mapuslanong mga kristohanon nga moabot sa ilang katilingban uban sa Ebanghelyo nga adunay pagpakita ug gahum.

Kini nga manwal maoy usa ka kurso sa pipila ka mga modyuls sa kurikulum nga magapalihok sa mga magtotoo gikan sa paghanduraw ngadto sa pagpahimutang, pagpadaghan, pag-organisar, ug pagpalakaw aron sa pagkab-ot sa tumong sa pag-ebanghelyo.

MGA KAUNDAN

Unsaon Paggamit Kini Nga Manwal	2
Mga Sugyot Sa Grupo nga Pagtuon	3
Pasiuna	4
Mga Tumong sa Kurso	5
1. Pasiuna sa Pagdumala Pinaagi sa mga Tumong	6
2. Usa ka Dios sa Katuyoan	17
3. Katuyoan	28
4. Pagplano	41
5. Mga Tawo ug mga Paagi: Pagpatuman sa Plano.	55
6. Paghingpit: Ebalwasyon sa Plano	70
Mga Pakapin	
Pasiuna	80
Unang Pakapin : Pahayag sa Doktrina	82
Ikaduhang Pakapin : Pahayag sa Katuyoan	86
Ikatulong Pakapin : Pangkinatibuk-ang Organisasyon	89
Ikaupat nga Pakapin : Pag-organisar sa mga tawo alang sa Ministeryo	96
Ikalimang Pakapin : Pagplano	108
Mga Tubag sa Kinaugalingong mga Eksamen	114

UNSAON PAGGAMIT KINI NGA MANWAL

PORMAT SA MANWAL

Ang matag leksyon naglangkob sa:

Mga Tumong: Kini mao ang mga kalab-oton nga kinahanglang makab-ot pinaagi sa pagtuon sa kapitulo. Basaha una usa magsugod sa leksyon.

Sag-uluhong Bersikulo: Kini nga bersikulo nagpatigbabaw sa mga nag-unang konsepto sa kapitulo. Sag-uloha kini.

Hisgutan sa Kapitulo: Tun-i ang matag seksyon. Gamita ang inyong Biblia sa pagtan-aw sa bisan unsa nga pakisayran nga wala iimprinta sa manwal.

Kinaugalingong Eksamen: Kuhaa kini nga eksamen pagkatapos magatu-on sa kapitulo. Su layi sa pagtubag ang mga pangutana sa walay paggamit sa inyong Biblia o niini nga manwal. Sa diha nga kamo matapos na sa kinaugalingong eksamen, i-tsek ang inyong mga tubag diha sa tubag nga seksyon nga gihatag sa katapusan sa basahon.

Alang sa Dugang Pagtuon: Kini nga seksyon makatabang kaninyo nga mopadayon sa inyong pagtuon sa Pulong sa Dios, ipalambo ang inyong mga kahanas sa pagtuon, ug gamita ang inyong nakat-onan sa inyong kinabuhi ug ministryo.

Katapusang Eksaminasyon: Kon kamo nalista niini nga kurso para adunay grado, makada wat kamo ug katapusang eksaminasyon niini nga kurso. Sa pagtapos niini nga kurso, kinahanglan nga makompleto ninyo ang eksaminasyon ug ibalik kini alang sa grado ingon sa gisugo.

DUGANG MATERIALES NGA GIKINAHANGLAN

Kinahanglanon ninyo ang King James nga hubad sa Biblia.

MGA SUGYOT ALANG SA GRUPONG PAGTUON

UNANG PANAGTIGOM

Pagsugod: Sugdan sa pag-ampo ug magpaila-ila. Mag-inilhanay sa usag-usa ug itala ang mga estudyante.

Paghimo ug mga pamaagi alang sa Grupo: Seguradohon kon kinsa ang mogiya sa mga miting, ang panahon, dapit, ug mga petsa alang sa sunod pa nga mga sesyon.

Pagdayeg ug Pagsimba: Dapita ang presensya sa Balaang Espiritu sa inyong sesyon sa pag bansay.

Iapod-apod ang mga Manwal sa mga Estudyante: Ipaila ang titulo sa manwal, pormat, ug mga tumong sa kurso nga gihatag sa unang pipila ka mga pahina sa manwal.

Himoa ang Unang Buluhaton: Ipabasa sa mga estudyante ang mga kapitulo nga nakatuka ug ipakuha ang kinaugalingong eksamen sa dili pa ang sunod nga panagkita. Ang gidaghanon sa mga kapitulo nga ituka matag miting mag-agad sa gitag-on sa mga kapitulo, sa sulod niini, ug sa mga abilidad sa inyong grupo.

IKADUHA UG SA SUNOD PANG PANAGTIGOM

Pagsugod: Pag-ampo. Pag-abi-abi ug irehistro ang mga bag-ong estudyante ug iapod-apod sa kanila ang manwal. Kuhaa ang listahan sa mitambong. Tagai ug panahon sa pagdayeg ug pag simba.

Balikan Pagtuon: Ipresentar ang usa ka mubo nga kinatibuk-an sa gitun-an sa naunang miting.

Leksyon: Hisguti ang matag seksyon sa kapitulo gamit ang mga **oluhan** nga adunay dagkong mga letra ingon nga latid sa usa ka pagtulun-an. Pangutan-a ang mga estudyante kon aduna bay mga pangutana o mga komentaryo sa ilang gitun-an. Iaplikar ang leksyon sa mga kinabuhi ug sa mga ministryo sa inyong mga estudyante.

Kinaugalingong eksamen: Balikan ang kinaugalingong eksamen sa mga estudyante nga na tapos. (Pahinumdom: Kon dili ninyo gusto nga ang mga estudyante adunay sumbanan sa mga tubag sa kinaugalingong eksamen, mahimong pilason ang mga panid sa tubag sa likod sa matag manwal.)

Alang sa Dugang Pagtuon: Mahimo nga buhaton kini nga mga proyekto sa usa ka grupo o sa indibiduwal nga basehan.

Katapusang Eksaminasyon: Kon kamo nalista niini nga kurso para adunay grado, makadawat kamo ug katapusang eksaminasyon niini nga kurso. Sa pagtapos niini nga kurso, kinahanglan nga makompleto ninyo ang eksaminasyon ug ibalik kini alang sa grado ingon sa gisugo.

Module: Pag-organisar

Kurso: Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong

PASIUNA

Ang "Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong" mao ang usa ka paagi alang sa pagpahigayon sa Kristohanong ministeryo sa usa ka hapsay, epektibo nga pamaagi. Dili igo lang nga masayud sa kabubut-on sa Dios alang sa inyong kinabuhi ug ministeryo. Kamo kinahanglan gayud nga mohimo sa tino nga mga plano sa pagtuman sa inyong espirituhanon nga pagtawag. Kamo ki nahanglan gayud nga makat-on sa pagtrabaho uban sa Dios aron sa pagtuman sa iyang katu yoan ug mga plano.

Ang usa ka seryoso nga problema sa daghang Kristohanong mga lider mao ang pag-organisar ug pagdumala sa espirituhanon nga mga kapanguhaan nga gihatag sa Dios kanila. Kon ang mga mamomoo alang sa espirituhanon nga pag-ani diutay ra, ingon sa gipakita sa Biblia, nan sila kinahanglan nga epektibong mo-organisar ug modumala.

Ang disiplina sa organisadong pagplano alang sa ministeryo dili mopugong sa kagawasan sa Balaang Espiritu. Kini mopahimo kaninyo nga mas sensitibo tungod kay kamo mohimo ug de sisyon sa pagpangita sa katuyoan ug plano sa Dios. Ang inyong pagtoo makatabang sa pagpa himutang sa plano sa Dios, ingon nga ang Dios sa kanunay motubag sa pagtoo nga nagapa- muhat.

Kini nga kurso makatabang kaninyo sa pagtuman sa ministeryo diin ang Dios nagtawag ka ninyo. Kamo mohan-ay sa katuyoan sa pag-alagad nga nahiuyon sa katuyoan ug plano sa Dios. Kamo makakat-on unsaon sa pagbuhat sa mga tumong, pagtuman sa mga plano, ug sa pagsusi sa mga resulta.

Ang pakapin niini nga pagtuon naglakip sa mga panig-ingnan aron sa pagtabang kaninyo sa praktikal nga organisasyon sa ministeryo sa sulod sa lokal nga kapunungan sa simbahan.

Kini nga kurso mao ang ikatulo sa usa ka serye sa tulo "Pag-organisar nga modyul" sa pag bansay nga gitanyag sa Harvestime International Network. Ang "Bibliyanhong Pagdumala nga mga Prinsipyo" ug "Makakahimtangang Pagtuki" parehong nag-una niini nga kurso.

Kini girekomendar nga ang tulo ka mga kurso tun-an diha sa ilang gisugyot nga pagsunod- sunod aron adunay hustong pagsabot sa pagpangulo, pagplano, ug pag-organisar nga gikina hanglan alang sa epektibo nga ministeryo.

Sa dili pa mohimo ug mga plano kamo kinahanglan nga mahibalo sa Bibliyanhong mga prin sipyo sa pagdumala. Kamo usab unta moanalisar sa palibot diin kamo nagapangalagad. Kini nga kurso nangagpas nga kamo adunay kahibalo sa "Bibliyanhong Pagdumala nga mga Prin- sipyo" ug "Makakahimtangang Pagtuki."

MGA TUMONG SA CORSO

Sa pagkahuman niini nga kurso kamo makahimo sa:

- Pagpaila sa "Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong."
- Pagtingob sa Bibliyanhong mga pundasyon sa pagplano.
- Pag-ila sa katuyoan sa Dios.
- Paghan-ay sa usa ka Pahayag sa Katuyoan alang sa ministeryo.
- Paghan-ay ug mga tumong sa ministeryo.
- Pag-organisar sa espirituhanon nga mga kapanguhaan aron sa pagtuman sa mga tumong.
- Pagsusi sa inyong mga kalihokan sa paghingpit sa inyong ministeryo.
- Pagpadapat sa "Pagdumala Pinaagi Sa Mga tumong" sa lokal nga simbahan.
- Pagpadapat sa "Pagdumala Pinaagi Sa Mga tumong" sa inyong personal nga kinabuhi ug ministeryo.

KAPITULO 1

USA KA PASIUNA SA PAGDUMALA PINAAGI SA MGA TUMONG

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagpasabot sa pagdumala pinaagi sa mga tumong.
- Pagpasabot sa kaimportante sa pagdumala pinaagi sa mga tumong.
- Pag-atubang sa pagsupak sa pagdumala pinaagi sa mga tumong.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

**Himoa nga ang tanan nga mga butang pagabuhaton sa katarung ug sa kahusay.
(I Mga Taga Corinto 14:40)**

PASIUNA

Ang "Pagdumala" maoy proseso sa pagtuman sa mga plano pinaagi sa tawo, materyal, ug sa espirituhanon nga mga kapanguhaan.

Ang "Pagdumala pinaagi sa mga tumong" maoy usa ka pamaagi alang sa pagplano ug pagtuman sa ministeryo sa usa ka hapsay, epektibo nga paagi. Ang Biblia nag-ingon:

**Himoa nga ang tanan nga mga butang pagabuhaton sa katarung ug sa kahusay.
(I Mga Taga Corinto 14:40)**

Gikan sa sinugdanan sa Bibliyanhong rekord, ang Dios nagbuhat ug plano ug gipahayag sila sa mga lalaki ug mga babaye nga nagmatngon sa pagtala ug pagsunod kanila.

Ang Dios nag-ingon kang Moises sa pag-andam sa usa ka sinulat nga plano alang sa pagtukod sa tabernakulo. Siya mihatag kang David sa plano alang sa templo. Siya nagsugo kang Ezechias sa pagsulat sa iyang panan-awon sa tin-aw ug hapsay nga paagi.

Kini nga leksyon nagpresentar sa "Pagdumala pinaagi sa mga Tumong." Kamo makakat-on kon unsa ang kalakip, kamahinungdanon, ug unsaon sa pag-atubang sa bisan unsa nga pagsupak nga mahimong inyong masugatan.

PAGDUMALA PINAAGI SA MGA TUMONG

Ang "Pagdumala pinaagi sa mga tumong" mao gayud kon unsa ang gipakita sa titulo. Kini maoy pagdumala sa ministeryo pinaagi sa mga tumong. Ang "Pagdumala" maoy lain nga pulong alang sa "pagkatinugyanan." Ang "Mga Tinugyanan" o "mga Tigdumala" maoy responsable sa usa ka butang nga gitugyan ngadto kanila pinaagi sa laing tawo. Ingon nga magtoo, kamo mao ang tinugyanan sa espirituhanon nga mga kapanguhaan nga gihatag sa Dios nga naglakip sa:

Ebanghelyo: Ang matag magtotoo mao ang usa ka tinugyanan sa Ebanghelyo. Kita ang mopakigbahin sa mensahe ngadto sa uban.

Panalapi: Ang matag magtotoo maoy usa ka tinugyanan sa salapi nga gihatag sa Dios ngadto kaniya sa personal. Kadtong nagdumala sa pundo sa pangalagad sa usa ka simbahan o sa Kris tohanong organisasyon mga tinugyanan usab niini nga mga pundo.

Materyal nga Kapanguhaan sa Ministeryo: Sama sa mga bilding sa simbahan, kabtangan, ug mga ekipo o gamit.

Espirituhanon nga mga Gasa: Ang matag magtotoo adunay labing menos usa ka espirituhanon nga gasa. Kamo tinugyanan sa inyong espirituhanon nga gasa ug sa inyong nahimutangan sa ministeryo diha sa Lawas ni Kristo.

Ang ubang mga magtotoo: Ang Dios mogamit sa mga tawo, dili sa mga programa, sa pagtukod sa iyang Gingharian. Ang pagdumala o pagkatinugyanan naglangkit sa mga tawo. Kon kamo lider, kamo ang responsable alang sa mga tawo nga nagtrabaho uban kaninyo diha sa ministeryo. Kamo motabang kanila nga motubo sa espirituwal ug mopalambo sa ilang kaugalingon nga espirituhanong mga gasa alang sa buhat sa pagpangalagad.

Kamo mahimong maayo nga tinugyanan niini nga mga kapanguhaan. Ang nag-unang gikinahanglan sa mga piniyalan mao nga sila matinud-anon:

Labut pa niini, gikinahanglan sa mga tinugyanan, nga ang usa ka tawo nga hikaplagan nga matinumon. (I Mga Taga Corinto 4: 2)

Aron mahimong usa ka maayo nga tigdumala o piniyalan, kamo kinahanglan gayud nga mo himo ug mga plano. Ang pulong nga "mga tumong" mao ang lain nga pulong alang sa "mga plano" o "mga kalab-oton." Busa, sa pagdumala pinaagi sa mga tumong nagpasabot nga "na gahimo ug mga plano aron mahimong usa ka maayo nga tigdumala sa espirituhanon nga mga kapanguhaan nga gihatag sa Dios kaninyo."

Si Jesus nagsulti sa usa ka samingay sa Mateo 25:14-30 mahitungod sa mga ulipon kansang agalon naghatag kanila sa mga kapanguhaan nga gitawag ug mga "talento" Sila giingnan nga mahimong maayong mga piniyalan ug gamiton ang mga pundo nga maalamon. Ang matag tawo adunay usa ka plano ug nagmalampuson nga misunod niini. Ang usa nga wala mohimo ug plano alang sa iyang mga kapanguhaan ug wala mogamit sa iyang talento gihukman ingon nga dili matinud-anon nga ulipon.

Si Jesus nagdasig sa pagplano:

Kay kinsa kaninyo nga nagatinguha sa pagtukod sa usa ka torre, dili una moling kod, ug mokuwenta sa galastohan, kon aduna ba siyay igong ikapahaman niini? (Lucas 14:28)

Sa diha nga kita misulti sa pagplano ug pagdumala niini nga kurso kita wala nagahisgot mahitungod sa pagplano ingon nga kini gibuhad sa sekular nga kalibutan sa negosyo. Kita nagahis-

got bahin sa pagplano ilalum sa giya sa Balaang Espiritu alang sa katuyoan sa epektibo nga pagpangalagad. Tungod kay ang Dios nahibalo sa umaabot, siya mohatag kaninyo sa kaalam sa paghimo ug mga plano.

Ang pagdumala pinaagi sa mga tumong makapahimo kaninyo nga maayong tinugyanan sa Ebanghelyo ug sa ministryo nga gihatag sa Dios kaninyo. Kini makatabang kaninyo sa pag trabaho uban sa Dios sa pagtuman sa iyang mga katuyoan. Ang Biblia miuyon nga sa diha nga ang mga tawo magsugod sa paggawas ug molihok sa pagtoo diha sa plano, ang Dios mo buhat uban kanila.

Ang pagdumala pinaagi sa mga tumong naglakip sa:

- Paghan-ay sa usa ka katuyoan sa pag-alagad nga nahuyon sa iya sa Dios.
- Paghimo ug mga plano sa pagkab-ot sa katuyoan.
- Pag-organisar sa mga tawo ug mga pamaagi sa pagpatuman sa plano (ang pagpatuman nagpa sabot sa paghimo ug aksyon).
- Paghingpit sa plano pinaagi sa pagtimbang-timbang.

Ang maayong pagkatinugyanan ug pagpaplano lisud nga buluhaton. Kini nagkinahanglan ug panahon ug paningkamot. Ang espirituhanon nga mga buhat sa kahoy, balili, ug tuod sa balili mao ang mas sayon buhaton, apan madunot ra. Ang bulawan ug salapi nagkinahanglan sa dugang nga paningkamot, apan molungtad.

Karon kon may tawo nga magatukod sa ibabaw niining patukoranana bulawan, salapi, mga bato nga hamili, kahoy, balili, tuod sa balili;

Ang buhat sa matag-usa igapadayag; kay ang adlaw magapahayag niini, tungod kay kini igapadayag pinaagi sa kalayo; ug ang kalayo gayud maoy magasulay sa buhat sa tagsatagsa kon unsa nga matang kini.(I Mga Taga Corinto 3: 12-13)

BIBLIYANHONG PANIG-INGNAN

Ang ministryo ni Jesus kaniadto gidumala pinaagi sa mga tumong:

KATUYOAN:

Si Jesus nahibalo sa iyang katuyoan sa plano sa Dios. Siya naghimo sa daghan nga mga pahayag sa katuyoan atol sa iyang unang bahin sa ministryo. Alang sa usa ka panig-ingnan, tan-awa sa Lucas 4: 18-19.

PLANO:

Si Jesus adunay plano sa ministryo. Siya nagplano sa pagsangyaw ug sa pagtudlo sa Ebanghelyo, pag-ayo sa mga masakiton, pagpagula sa mga yawa, ug sa pagbuhat sa mga milagro aron sa pagpamatuod sa Pulong sa Dios. Siya mituman sa katuyoan sa Dios pinaagi sa pagpamatuod alang sa mga sala sa tanan nga mga katawhan, sa paglaglag sa mga buhat sa kaaway, ug pagkabanhaw gikan sa mga patay diha sa gahum ug himaya.

KATAWHAN:

Si Jesus migamit ug mga tawo diha sa iyang pangalagad. Siya sa piho nagtawag sa napulo ug duha ka mga tawo sa pag-alagad uban kaniya. Sa ulahi gisugo niya ang kapitoan sa pag-alagad sa Ebanghelyo. Siya usab nagsugo sa tanan nga mga magtoo sa pagdala sa Ebanghelyo ngadto sa tanan nga mga nasud.

PAMAAGI:

Si Jesus adunay pamaagi alang sa pagtuman sa plano sa Dios. Ang pamaagi maoy usa ka paagi sa pagbuhat sa mga butang. Siya naglatid sa pamaagi alang sa pagpakaylap sa Ebanghelyo sa Mateo 10 ug Lucas 10.

KAHINGPITAN:

Si Jesus nagsusi sa ministeryo sa iyang mga tinun-an sa paghingpit sa mga plano (Lucas 10: 17-24). Human ang plano mahingpit, gisugo niya ang tanan nga magtotoo sa pag-apil niini (Mateo 28: 19-20 ug Buhat 1: 8).

ANG PAGKAMAHINUNGDANON SA MAAYONG PAGDUMALA

Ang maayong pagdumala sa ministeryo nga gihatag kaninyo sa Dios importante kaayo tungod kay kini...

NAGHATAG SA KATUYOAN UG DIREKSYON:

Kon kamo mahimong malampuson sa ministeryo, nan ang inyong katuyoan ug mga plano kinahanglan nga uyon sa Dios.

Sa diha nga kamo nahibalo sa inyong piho nga katuyoan alang sa ministeryo ug naghimo sa mga plano sa pagtuman niana nga katuyoan, nan kamo makagiya sa uban. Ang maayong mga lider kinahanglan mahibalo asa sila moadto aron sa paggiya sa mga sumusunod. Ang giya ug panaghiusa sa ministeryo naglakip sa komon nga katuyoan ug direksyon.

Sa diha nga adunay husto nga direksyon, ang kalibog mawagtang:

Kay ang Dios dili Dios sa kasamok, kondili sa pakigdait. (I Corinto 14:33)

Busa magmaawaton kamo sa Dios, ingon nga mga anak nga hinigugma. (Efeso 5: 1)

Kamo makakat-on niini nga kurso kon sa unsang paagi ang Dios adunay katuyoan ug plano gikan sa sinugdanan sa kapanahonan. Kon ang mga kalihokan sa Dios wala gihulagway pinaagi sa kalibog, nan sa mga pagpangalagad sa iyang mga alagad dili sa bisan asa.

NAGTUGOT KANINYO SA PAGHIMOG HUSTONG DESISYON:

Ang mga desisyon motino sa inyong destinasyon. Kini maoy tinuod bisan pa sa kaluwasan.

Kamo kinahanglan gayud nga mohimo ug desisyon kon modawat o mosalikway sa Ebanghel yo. Ang inyong walay katapusan nga destinasyon gitino sa inyong kaugalingon nga mga desisyon. Ang inyong kinabuhi karon ug ministeryo gitino sa miaging mga desisyon nga inyong gihimo. Kamo pwede nga mohimo sa mga desisyon sa mahunahunaon nga pagplano o sa dina li-dali. Ang pagplano ug pagdumala uban sa giya sa Ginoo motugot kaninyo sa paghimo ug maayo nga mga desisyon.

NAGPAHILUNA SA MGA PRAYORIDAD SA MINISTERYO:

Ang pagkahibalo sa Diosong katuyoan ug plano makatabang kaninyo sa pagpahiluna sa hustong mga prayoridad alang sa inyong kinabuhi ug ministeryo. Ang mga prayoridad maoy mga kalihokan nga mas importante pa kay sa uban nga mga butang nga kamo mopili sa pagbuhat.

Kamo adunay mga prayoridad sa kinabuhi kon kamo magmatngon sa pagtino kanila o dili. Kamo makapahiluna sa mga prayoridad pinaagi sa pagkaanod sa mga batasan nga mahimong paagi sa kinabuhi, pinaagi sa kapit-os sa mga kahimtang o sa uban sa inyong palibot, o pinaagi sa usa ka tino nga desisyon basi sa mga katuyoan sa Dios.

Lucas 12: 16-20 naghigot sa sugilanon sa usa ka tawo uban sa sayop nga mga prayoridad. Kamo motuon niini nga sambingay diha sa dugang nga detalye sa ulahi niini nga kurso. Kini nga istorya naghulagway nga ang sayop nga mga prayoridad kanunay gisundan sa silot.

NAGTUGOT KANINYO SA PAG-AKSYON KAY SA REAKSYON:

Daghang mga tawo ang mas naokupar sa reaksyon sa dinalian nga mga butang sa karon imbis nga magplano alang sa umaabot. Kini maoy hinungdan sa ilang reaksyon kay sa moaksyon uban sa kaalam ug katuyoan.

Kon walay plano, kamo wala masayud unsa ang inyong gibuhay, nganong kamo nagbuhat man niini, o sa unsa nga paagi nga kini pagabuhaton. Tungod kay kamo walay katuyoan ug plano, kamo walay bisan unsa nga buhaton, walay paagi sa pagtimbang-timbang sa inyong kaepektibo alang sa Dios, ug kamo dali rang madani sa reaksyon pinaagi sa paghunong sa panahon sa krisis. Ang pagplano mousab sa tinguha ngadto sa demonstrasyon ug mga pananawon sa kamatuoran. Kini makatabang kaninyo sa pagtino kon unsa ang kinahanglan nga buhaton ug sa unsa nga paagi pagabuhaton kini aron sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios.

NAGHIMO KANINYO NGA ADUNAY TULUBAGON:

Sa diha nga kamo adunay plano, ang mga tawo nasayud sa ilang mga responsabilidad. Kini naghimo kanila nga adunay tulubagon sa Dios, sa uban, ug sa ilang kaugalingon. Aron mahimong adunay tulubagon ang usa ka tawo nagpasabot nga kamo manubag kanila alang sa usa ka butang nga ilang gihatag kaninyo sa pagbuhat.

Diha sa sambingay sa mga talento sa Mateo 25: 14-30 ang mga ulipon adunay tulubagon sa mga talento sa ilang agalon nga gihatag kanila. Ang ilang agalon may plano, gipahayag kini sa iyang mga ulipon, ug sila motuman niini pinaagi sa pagpamuhunan sa mga pundo ingon nga sila ginasugo.

Kamo adunay tulubagon dili lamang alang sa pagkahibalo sa kabubut-on sa Dios alang sa inyong kinabuhi ug sa ministryo, kondili alang usab sa pagbuhat niini:

Ug ang ulipon nga nasayud sa kabubut-on sa iyang Agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon, ni magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, pagabunalan ug daghan. (Lucas 12:47)

NAGTUGOT SA PAGSUSI:

Ang pagplano nagtugot sa pagsusi sa pagtan-aw kon kamo nakatuman sa katuyoan ug plano sa Dios. Kon kamo walay plano, sa unsa nga paagi kamo makahibalo kon kamo nagamalam puson o nangapakyas? Kon kamo walay katuyoan, sa unsa nga paagi kamo masayud kon ka mo nakakab-ot ba niini?

NAGTUGOT SA MAALAMONG PAGGAMIT SA ESPIRITUHANONG KAPANGUHAAN:

Ang pagplano makatabang kaninyo sa pagdumala sa espirituhanon nga mga kapanguhaan sa hustong paagi ug sa paghimo sa maalamon nga paggamit sa mga pundo, materyal nga mga kabtangan, mga tawo, espirituhanon nga mga gasa ug mga pagtawag alang sa buluhaton sa Ginghamarian sa Dios.

NAG-ANDAM KANINYO SA PAGSULOD SA BUKAS NGA MGA PULTAHAN:

Ang Dios nag-abli ug mga pultahan alang sa iyang katawhan:

...Ako nagbutang sa atubangan mo sa usa ka pultahan nga inablihan, ug walay tawo nga makasira niini ... (Pinadayag 3: 8)

Sa diha nga ang Dios moabli sa mga pultahan, kamo kinahanglan nga andam sa paglakaw la tas kanila. Kini dili mahimo nga walay daang pagpangandam. Basaha ang samingay sa maalamon ug buangbuang nga mga ulay sa Mateo 25: 1-13. Ang Dios nag-abli sa mga pultahan, apan sila dili magpabilin nga abli sa walay katapusan. Sila moabli ug maghulat alang sa inyong pagsulod. Unya sila mosirado, usahay dili gayud na mo-abli pag-usab.

NAGDALA SA INYONG KABUBUT-ON UYON SA KABUBUT-ON SA DIOS:

Ang unang pangutana sa Apostol nga si Pablo human sa iyang pagkakabig mao, "Unsay imong ipabuhat kanako?" Siya naghangyo sa Dios, "Unsa ang imong plano alang sa akong kinabuhi ug sa ministryo?" Sa diha nga dad-on nimo ang imong kabubut-on uyon sa plano sa Dios, ikaw molampus. (Tan-awa sa Marcos 14:36 ug Lucas 5:11).

PAGSUPAK SA PAGPLANO

Samtang inyong gamiton ang mga prinsipyo sa "pagdumala pinaagi sa mga tumong" diin inyong makat-onan niini kurso, kamo mahimo nga moatubang sa pagsupak gikan sa uban. Ania ang pipila ka komon nga mga rason nganong ang mga tawo modumili sa pagplano ug pagdumala sa ministryo:

KULANG SA KAHIBALO:

Ang pipila ka mga tawo walay pagplano ug pagdumala sa maalamon nga paagi, tungod kay sila wala masayud kon unsaon sa pagbuhat niini. Kamo makakat-on mahitungod sa pagdumala niini nga kurso.

Kini dili lamang makabenepisyo sa inyong ministeryo apan kini usab mosangkap kaninyo sa pagtabang sa uban niini nga dapit.

KULANG SA KATUYOAN:

Kon ang mga tawo dili makasabot sa katuyoan sa Dios ug sa ilang piho nga katuyoan sulod sa plano sa Dios, lisud magplano. Kamo kinahanglan gayud nga una nga mahibalo sa inyong katuyoan kon kamo mohimo sa mga plano sa pagtuman niini. Kini nga kurso kamo makakat-on sa dakong katuyoan sa Dios ug sa inyong piho nga katuyoan sa iyang plano. Sa diha nga kamo makasabot niini, kamo makahimo sa pagpakigsulti sa uban ug sa pagtabang kanila sa pag-ila sa ilang bahin diha sa plano sa Dios.

PAGTOO NGA KINI DILI KASULATANHON:

Ang pipila ka mga tawo nagtoo nga ang pagplano dili Bibliyanhon. Apan ang Bibliyanhong rekord puno sa mga lalaki ug mga babaye nga naghimo ug mga plano ubos sa direksyon sa Dios. Kamo makahimo sa pagtuon sa dugang mahitungod niini diha sa "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon.

Kamo usab makakat-on sa Kapitulo 2 nga ang Dios maoy Dios sa mga katuyoan ug pagplano. Siya migamit sa mga indibiduwal, mga nasud, ang Israel, si Jesus, ang Espiritu Santo, ug ang Simbahan diha sa iyang plano. Ang iyang katuyoan gitukod gikan sa sinugdanan sa panahon, ug siya nagtrabaho sa gihapon sa iyang plano sa kalibutan karon.

PAGTOO NGA KINI MAKAPUGONG SA BALANG ESPIRITU:

Ang ubang mga tawo nagtoo nga ang pagplano ug pag-organisar makapugong sa kagawasan sa Espiritu Santo. Kini dili tinuod. Human sa dakung pagbubo sa Balaan nga Espiritu nga na rekord sa Buhat 2, usa ka mubo nga panahon lamang nga ang pagplano ug pag-organisar ubos sa direksyon sa Espiritu nagsugod (Buhat 6).

Ang disiplina sa organisadong pagplano diha sa ministeryo dili makapugong sa kagawasan sa Balaang Espiritu. Kini makapahimo kaninyo nga mas sensitibo sa direksyon sa Ginoo tungod kay kamo mohimo sa nasayrang desisyon sa pagpangita sa iyang katuyoan ug mga plano.

Ang pagplano mahimong usa ka porma sa pagsimba, usa ka yugto sa panahon nga mamalandong kamo sa katuyoan ug mga plano sa Dios ug moabli sa inyong espiritu ngadto sa giya sa Balaang Espiritu. Ang Balaan nga Espiritu nagsusi sa inyong kasingkasing ug espiritu, ug tungod kay siya adunay hunahuna sa Dios, nagpadayag siya sa mga plano ug mga katuyoan sa Dios kaninyo. Sa diha nga kamo mag-ampo, magtuon sa Pulong sa Dios, ug magplano sa ilalum sa inspirasyon sa Espiritu Santo, ang pagplano maoy usa ka espirituhanon nga kaliho kan. Kini dili makapugong sa buhat sa Balaang Espiritu.

Usa ka maayo nga panig-ingnan niini mao ang plano ni Josue didto sa Ai diha sa Josue 8. Si Josue may usa ka plano (bersikulo 4) apan wala kini makababag sa milagrosong pagpamuhat sa Dios (bersikulo 18). Parehong ang natural nga pagplano ug labaw sa kinaiyahan nga mga panghitabo namuhat nga managsama diha sa panag-uyon.

TRADISYON:

Sa higayon nga mosulay kamo sa pagbuhat sa bisan unsa nga lahi, kamo makasugat sa pagsu pak sa mga ginapus sa tradisyon. Sila dili gusto nga mausab. Sila mihimo sa mga butang sa usa ka paagi alang sa daghang mga tuig ug kini nahimo nga usa ka tradisyon. Si Jesus adunay sama niini nga problema sa mga escriba ug sa mga Fariseo.

Usahay kamo makagiya niining "tradisyonal" nga mga tawo ngadto sa positibo nga kausaban. Sa ubang mga panahon dili kamo makahimo sa "pagbutang sa bag-ong bino sa daan nga sudlanan nga panit," sama sa gihulagway ni Jesus. Nan unya gikinahanglan ang pagbangon sa bag-ong mga magtotoo nga andam sa pagsulod ngadto sa plano sa Dios.

Kini wala magpasabot nga ang tawong nabugkos sa tradisyon dili maluwas o kabahin sa Lawas ni Kristo. Sila mao ang atong mga igsoong lalaki ug mga igsoon nga mga babaye diha sa Ginoo, ug kita kinahanglan nga mohigugma kanila ug motabang kanila kutob sa motugot sila. Apan sila mipili nga motapot sa mga tradisyon sa mga tawo kay sa pagpadayon sa unahan aron sa pagtuman sa bag-ong mga butang nga ubos sa direksyon sa Espiritu Santo.

Si Jesus ug si Pablo parehong nag-alagad sa templo ug sa mga sinagoga ingon nga sila gitugotan. Kini mao ang mga "tradisyonal" nga mga balay sa pagsimba niadto nga mga panahona. Apan tungod sa pagsalikway tungod sa tradisyon, sila napugos sa pagdala sa ilang mensahe ngadto sa mga bag-ong mga magtotoo nga mas bukas sa pagdawat sa mensahe.

KAHADLOK SA UMAABOT:

Ang pagplano naghisgot sa umaabot. Ang ubang mga tawo mahadlok sa umaabot ug dili gusto nga mohunahuna mahitungod niini o magplano alang niini. Apan ayaw kamo kahadlok tungod kay ang Dios nagkontrolar sa umaabot. Siya nahibalo na sa mga plano niya alang kaninyo. Ang tanan nga inyong buhaton sa pagplano mao ang pagpangayo sa Dios sa pagpadayag sa iyang plano ganha kaninyo.

Kay ako nahibalo sa akong mga plano alang kaninyo. Nag-ingon si Jehova, sila mao ang mga plano alang sa kaayohan ug dili sa kadautan sa paghatag kaninyo ug usa ka kaugmaon ug usa ka paglaum.(Jeremias 29:11 TLB)

KATAPULAN:

Ang ubang mga tawo dili moplano ug mo-organisar tungod kay kini nagkinahanglan ug panahon ug lisud nga trabaho. Sila mao ang mga tapulan. Ang katapulan maoy kawalay-pagtagad ug pagkataspuhan. Ang umahan [buhat] sa tapulan gihulagway diha sa Proverbio 24: 30-34. Kini dili modala sa espirituhanon nga pagpangani.

KAHADLOK NGA MAPAKYAS:

Ang dili-matinumanon nga tinugyanan sa Mateo 25: 14-30 nahadlok sa kapakyasan, mao nga siya wala gani maningkamot sa paggamit sa unsay gihatag sa iyang agalon. (Tan-awa sa bersi kulo 25).

Ang bugtong higayon nga kamo walay katapusan nga mapakyas mao nga sa diha nga kamo mohunong sa pagsulay. Si Thomas Edison, ang usa ka dakung imbentor sa Estados Unidos, misulay sa gatusan ka mga mga pamaagi nga napakyas sa wala pa niya maimbento ang elektrisidad. Apan si Mr. Edison mipadayon aron makahimo sa usa ka dako nga kalampusan tungod kay wala siya mohunong sa pagsulay. Sa ngadtongadto, nadiskobrehan niya ang elektrisidad.

Ang Bibliyanhong rekord puno sa mga istorya sa mga dagkung lalaki, ug ang mga babaye sa Dios nga napakyas, apan nagpadayon aron mahimong malampuson alang sa Dios tungod kay sila wala mohunong sa pagsulay.

Sa pagkatinuod, sa diha nga kamo mapakyas sa pagplano, kamo nagplano nga mapakyas!

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipasabot ang "Pagdumala pinaagi sa mga tumong."

---

3. Ilista ang pipila ka rason nganong ang pagdumala pinaagi sa mga tumong importante.

---

4. Itingob ang matang sa pagsupak sa pagplano nga inyong maatubang ug kon sa unsang paagi kamo moatubang niini.

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ania ang pipila ka mga ehemplo sa pagplano diha sa Biblia:

- Sa Genesis 1-3, ang Dios nagplano sa tanan nga mga paglalang, nagplano alang sa ta-wo, ug nagpadayag sa iyang plano alang sa kaluwasan.
- Si Noe naghimo ug mga plano sa pagtukod sa arka: Genesis 6.
- Si Abraham naghimo ug mga tumong alang sa iyang alagad, si Eleazar: Genesis 24.
- Si Jose nagplano alang sa mga tuig sa gutom: Genesis 41.
- Si Moises gihatagan ug plano sa pagluwas sa Israel gikan sa pagkaulipon: Exodo 3-6.
- Ang plano alang sa tabernakulo detalyado: Exodo 24: 12-40: 38.
- Sa libro sa Numeros, atong makita ang mga plano alang sa pag-ihap sa katawhan (1: 1-54) ug sa kahikayan sa kampo (2: 1-34).
- Si Josue naghimo sa detalyado nga mga plano sa paggiya sa Israel sa pagbuntog ug sa pagbahin sa ilang gisaad nga yuta: Libro sa Josue.
- Diha sa libro sa Mga Maghuhukom, atong makita ang daghang mga plano sa kaluwasan diin gipabuhat sa Dios.
- Si Ruth misunod sa plano ni Noemi mahitungod kang Boaz: Libro ni Ruth.
- Si David nag-andam sa pagpatay sa higante; I Samuel 17.
- Si Haring Ezechias nag-andam ug usa ka plano sa paghiusa sa Israel. Siya usab naghimo sa mga plano sa pag-ayo sa templo ug sa pagtukod sa usa ka sistema sa tubig alang sa Jerusalem: II Cronicas 28-31; II Mga Hari 16-20.
- Si Nehemias naghimo ug plano sa pagtukod pag-usab sa kuta: Libro ni Nehemias.
- Ang Daang Tugon nga mga propeta nagpadayag sa Diosnong plano alang sa mga nasud.
- Si Jesus: Ang mga Ebanghelyo puno sa mga pahayag nga gihimo ni Jesus mahitungod sa iyang katuyoan ug mga plano sa pagtuman sa kabubut-on sa Dios alang sa iyang kinabuhi ug pagpangalagad. Si Jesus usab nagpakig-ambit niini nga katuyoan ug mga plano sa iyang mga sumusunod ug sa tanang magtotoo sa kinatibuk-an.
- Ang Apostol Pablo naghimo ug mga plano: Kon siya walay plano nan ang Espiritu Santo dili mousab kanila ingon sa gipakita sa Buhat 16: 6-10.
- Ang Libro sa Pinadayag nagbutyag sa plano sa Dios alang sa umaabot.

2. Pagbasa mahitungod sa pagplano sa libro sa Mga Proverbio. Tan-awa ang 13:16; 14:8; 15:22; 16: 3,9; 24: 3-4; 29:18.
3. Ingon sa gihatag nga kabug-aton niini nga kapitulo, ang pagplano nga atong gitun-an himoon ubos sa inspirasyon sa Espiritu Santo. Kini dili pagplano ingon sa mga plano sa kalibutan. Kamo dili motan-aw sa kalibutanong mga organisasyon alang sa giya.

Matikdi ang pasidaan sa maong kalibutanon nga pagplano niini nga tudling gikan sa New International Version sa Biblia:

Alaut ang masukihon nga mga anak, nagaingon si Jehova, ngadto sa mga plano nga dili ako, nagtukod sa usa ka alyansa, apan dili sa akong Espiritu, nagpundok sa sala ngadto sa sala;

Kinsa paglugsong ngadto sa Egipto sa walay pagkonsulta kanako; nga motan-aw alang sa tabang sa panalipod ni Faraon, sa landong sa Egipto alang sa dalangpanan. (Isaias 30: 1-2)

4. Basaha ang istorya ni Eliseo ug sa milagro sa pagpadaghan sa lana nga natala sa II Mga Hari 4: 1-7. Ang Dios nagpadaghan sa lana aron pun-on ang tanan nga mga sudlanan sa babaye nga giandam. Unsa kaha kon siya wala nag-andam sa mga sudlanan? Ang bililhon nga kapanguhaan sa lana unta nawala o tingali ang Dios dili unta makapadaghan tungod kay siya dili andam sa pagdawat niini.

Posible ba sa Dios nga mobubu nga labaw pa sa iyang mga panalangin sa atong mga kinabuhi ug pagpangalagad kon kita andam sa pagdawat niini?

KAPITULO 2

USA KA DIOS SA KATUYOAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagpasabot sa balaan nga katuyoan sa Dios.
- Pagpasabot ngano nga importante nga makasabot sa katuyoan ug plano sa Dios.
- Pagpaila sa mga instrumento diin ang Dios makatuman sa iyang katuyoan ug mga plano.
- Pagpasabot kon sa unsang paagi ang pagministeryo ni Jesus adunay kalabutan sa katuyoan ug plano sa Dios.
- Pagpasabot sa ministeryo sa Balaang Espiritu ingon nga kini may kalabutan sa katuyoan ug plano sa Dios.
- Pagpasabot sa pagpangalagad sa Simbahan ingon nga kini may kalabutan sa katuyoan ug plano sa Dios.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Nga iyang gipaila kanato ang tinago sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang maayong kahimut-an nga iyang gituyo diha sa iyang kaugalingon;

Alang sa usa ka hugna sa kahupnganan sa mga panahon, sa pagtigom sa tanan nga mga butang diha kang Kristo, niadtong mga butang nga anaa sa mga langit, ug anaa sa yuta, bisan pa diha kaniya. (Efeso 1: 9-10)

PASIUNA

Ang Dios mao ang usa ka Dios sa mga katuyoan ug pagplano. Siya mao ang usa ka Dios sa pagpangandam. Gikan sa sinugdanan sa panahon ingon nga kita karon nahibalo niini, ang Dios nag-andam ug nagtrabaho aron sa pagtuman sa iyang katuyoan sa kalibutan.

Ang instrumento nga gigamit sa Dios sa pagtuman sa iyang katuyoan mao ang mga tawo. Siya nagpanglihok pinaagi sa mga indibiduwal, mga nasud, ug sa iyang espirituhanon nga lawas, ang Simbahan ni Ginoong Jesu-Kristo. Ang Dios sa pinasahi gidihogan ug gigamit ang mga tawo nga modala sa ilang mga kaugalingon nga katuyoan sa kinabuhi ug mga plano sa pagpangalagad uyon sa iyang katuyoan ug mga plano.

Sa diha nga kamo dili makasabot sa katuyoan sa Dios, kamo dili uyon sa iyang plano. Kini mao ang hinungdan ngano nga daghang mga ministeryo napakyas. Niini nga leksyon kamo makakat-on sa dakong katuyoan sa Dios ingon sa inyong pag-usisa sa Bibliyanhong mga pundasyon sa pagplano. Kamo dayon makahimo sa pag-ila sa inyong kaugalingon nga katuyoan ug mohimo sa mga plano nga uyon niadtong iya sa Dios.

USA KA DIOS SA PAGPANGANDAM

Ang Dios mao ang usa ka Dios sa mga pagpangandam. Tun-i ang mahitungod niini diha sa mosunod nga mga pakisayran:

-Ang Dios nag-andam sa mga langit, ang iyang kaugalingong puloy-anan; Sa iyang trono ug sa iyang Gingharian: Salmo 103: 19; Proverbio 8:27

-Siya nag-andam niini nga kalibutan alang sa katawhan: Genesis 1-3

-Ang Dios makaandam ug makagamit sa bisan unsa nga butang alang sa iyang mga katuyo-an. Diha sa libro ni Jonas lamang, ang Dios nag-andam ug migamit sa usa ka isda, tabayag, ug ulod: Jonas 1-4

-Ang Dios nag-andam kang Jesus nga ihalad alang sa mga sala sa tanang katawhan: Hebreohanon 5:10; Sofonias 1: 7

-Sa wala pa si Jesus mianhi sa pag-alagad, ang usa ka tawo nga ginganlan'g si Juan gipadala aron sa pag-andam sa dalan sa atubangan niya: Lucas 1:76; 3: 4

-Ang Dios nag-andam ug usa ka matahum ug walay katapusan nga ciudad alang kanato sa pagpuyo diha sa kahangturan: Hebreohanon 11:16

-Siya nag-andam ug usa ka Gingharian diin kita kabahin: Mateo 25:34

-Si Jesus miingon mga siya moadto sa pag-andam ug usa ka dapit alang kanato: Juan 14: 2-3

-Kami gisultihan nga ang mata wala makakita ug ang dalunggan wala makadungog kon unsa ang giandam sa Dios alang sa mga tawo nga nasayud ug nahigugma kaniya:
I Mga Taga Corinto 2: 9

-Ang Dios nag-andam ug paghukom alang sa mga dili-magtotoo: Proverbio 19:29

-Ang Impyerno giandam alang sa yawa ug sa iyang mga anghel: Mateo 25:41

-Ang Dios nangita sa usa ka katawhan nga naandam ingon sa usa ka pangasaw-onon nga giandam alang sa iyang pamanhonon: Pinadayag 21: 2

-Gikan sa mosunod nga mga pakisayran inyong makita nga, sa tibook rekord sa Biblia, ang Dios migamit sa mga tawong andam sa pagbuhat sa iyang buluhaton:

-Pinaagi sa pagtoo, si Noe nag-andam ug usa ka arka: Hebreohanon 11: 7

-Si Jose, giandam pinaagi sa pagsulay ug sa kagul-anan, nagluwas sa mga nasud gikan sa gutom: Genesis 41

-Si Moises, giandam sa Dios sa likod sa kamingawan, gipangulohan ang tibook nasud diha sa kamingawan: Libro sa Exodo

-Si Ester nag-andam ug usa ka kombira, ug giluwat ang tibook kaliwatan: Ester 7

-Si Gideon giandam ang panon sa kasundalohan. Si David nag-andam alang sa pagtukod sa templo, bisan sa panahon sa iyang kagul-anan ug sa kasakit.

- Si Solomon nag-andam sa templo, ug si Nehemias nag-andam sa paril.
- Si Juan Bautista inandam ang katawhan nga giandam alang sa Ginoo: Lucas 1:17
- Diha sa Maghuhukom ug Cronicas adunay usa ka halapad nga rekord sa daghang mga lider nga napakyas ug naghimo sa dautan tungod kay sila wala nag-andam sa ilang mga kasing-kasing sa hustong paagi sa atubangan sa Ginoo. (II Cronicas 12:14 maoy usa ka ehemplo).
- Ang Dios migamit sa andam nga mga katawhan. Tungod niini, kita gisugo sa pagpangandam
- Pangandam sa pakig-atubang sa imong Dios: Amos 4:12
- Pangandam sa inyong mga kasingkasing ngadto sa Ginoo: 1 Samuel 7: 3
- Pagbaton ug usa ka andam nga kasingkasing: II Cronicas 19: 3
- Pangandam sa imong kasingkasing sa pagpangita sa Ginoo: II Cronicas 27: 6
- Pagpangandam sa imong kaugalingon, ug sa pag-andam sa uban: Ezequiel 38: 7
- Pagpangandam alang sa tanang maayong buhat, nga andam alang sa paggamit sa Ginoo: II Timoteo 2:21
- Paghimo sa usa ka sudlanan nga giandam alang sa iyang himaya: Roma 9:23

Ang Dios mao ang usa ka Dios sa mga pagpangandam. Siya namuhat pinaagi sa andam nga mga tawo. Siya wala mangita alang sa dili or- ganisado, kulang ug interes, wala mapalihok, napildi nga mga magtotoo. Siya nagapangita alang sa mga lalaki ug mga babaye nga andam. Si Jesus nagsulti sa usa ka samingay bahin sa usa ka ulipon nga nasayud sa kabubut-on sa Ginoo apan wala mangandam sa iyang kaugalingon sa pagtuman niini:

Ug kadtong ulipona, nga nahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon, ni magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, paga bunalan ug daghan. (Lucas 12:47)

Nganong ang Dios hilabihan ang pagtagad sa pagpangandam? Nganong siya migamit ug mi-dihog sa andam nga mga tawo? Unsay among pangandaman?

USA KA DIOS SA KATUYOAN

Ang tanan nga pagpangandam sa Dios nakatumong sa iyang katuyoan. Kini dili usa ka hanap nga katuyoan o sa usa ka "gilauman pa" nga katuyoan. Siya nagatrabaho sa usa ka piho, ug napahiluna nga katuyoan. Ang katuyoan sa Dios tin-aw nga gipahayag diha sa iyang Pulong. Tingali usa sa labing maayo nga mga katingbanan sa iyang katuyoan gihatag diha sa basahon sa Mga Taga-Efeso. Ania ang "pahayag sa katuyoan sa" sa Dios:

Sumala sa walay-katapusang tuyo, nga iyang gibuhad diha kang Kristo Jesus nga atong Ginoo...

Nga iyang gipaila kanato ang tinago sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang maayong kahimut-an nga iyang gituyo diha sa iyang kaugalingon;

Alang sa usa ka hugna sa kahupnganan sa mga panahon, sa pagtigom sa tanan nga mga butang diha kang Kristo, niadtong mga butang nga anaa sa mga langit, ug anaa sa yuta, bisan pa diha kaniya. (Efeso 3: 11; 1: 9-10)

Ang Dios gusto nga dalhon ang tanan nga mga tawo ngadto sa husto nga espirituhanong relasyon uban sa iyang kaugalingon:

Ang Ginoo dili magalangan mahitungod sa iyang saad, ingon sa paglangan sa gihunahuna sa uban; apan siya may pagkamapailubon alang kaninyo, sanglit dili buot nga may bisan kinsa nga mawala, kondili nga ang tanan makadangat sa paghinulsol. (II Pedro 3: 9)

Ang katuyoan sa Dios mao nga ang tanan nga mga katawhan makasinati sa kapasayloan sa mga sala pinaagi kang Jesu-Kristo, madala ngadto sa husto nga relasyon uban kaniya, ug mahimong kabahin sa Gingharian sa Dios (Juan 3).

Ang Dios nag-andam sa mga lalaki ug mga babaye ug mogamit kanila sa pagtuman niini nga katuyoan. Ang Dios sa pinasahi modihog ug mogamit sa mga tawo nga dad-on ang ilang mga kaugalingong katuyoan sa kinabuhi ug pagpangalagad nga mga plano uyon sa iyang katuyoan ug mga plano. Kon kamo wala makasabot sa katuyoan sa Dios, ang inyong kinabuhi ug minis teryo dili uyon sa iyang plano.

Pananglitan, sa dihang gipadayag ni Jesus ngadto sa iyang mga tinun-an nga siya mag-antus ug mamatay, si Pedro mibadlong kaniya. Si Pedro wala pa makasabot sa katuyoan sa Dios. Tungod niini, siya wala mahiuyon sa plano sa Dios. Si Jesus mibadlong kaniya ug miingon:

... Pahawa kanako, Satanas; kay wala ka maghunahuna [makasabot] sa mga butang nga iya sa Dios, kondili sa mga butang nga ila sa mga tawo. (Marcos 8:33)

Si Haring David mao ang usa ka tawo nga nahiuyon sa katuyoan sa Dios:

Kay si David, sa tapus siya makag-alagad sa iyang kaliwatan sumala sa kabubutan sa Dios, natulog, ug giipon sa iyang mga ginikanan, ug nakakita'g pagkadu-not. (Buhat 13:36)

Ang Biblia nagpasalig nga ang mga katuyoan sa Dios matuman:

Si Jehova sa mga panon nanumpa nga nagaingon: Sa pagkamatuod ingon sa akong nahunahuna, ingon niana ang mahitabo: ug ingon sa akong gitinguha, mao man ang mamatuman. (Isaias 14:24)

Kini mao ang tuyo nga ginatinguha sa ibabaw sa tibook nga yuta; ug kini mao ang kamot nga ginabakyaw ngadto sa ibabaw sa tanang mga nasud.

Kay si Jehova sa mga panon maoy nagbuot ug kinsay makapapakyas niini? Ug ang iyang kamot ginatuy-od na, ug kinsay makapahuyhoy niini?(Isaias 14:26-27)

USA KA DIOS SA PAGPLANO

Ang Dios dili lamang adunay malig-on nga katuyoan, siya naghimo ug nagpatuman sa mga plano aron makab-ot kana nga katuyoan. Ang Dios mogamit sa mga indibiduwal, mga nasud, si Jesus, ang Espiritu Santo, ug ang Simbahan isip kabahin sa iyang plano.

MGA INDIBIDUWAL:

Gikan sa sinugdanan sa panahon ingon nga kita karon mahibalo niini, ang Dios namuhat pinaagi sa mga indibiduwal sa pagtuman sa iyang katuyoan. Ang Biblia puno sa mga istorya kon giunsa sa Dios paggamit ang lain-laing mga lalaki ug mga babaye.

Diha sa Daang Tugon nga mga kapanahonan ang Dios nagbangon sa gamhanan nga mga pangulo sama kang Noe, Abraham, Jose, ug Moises. Siya usab nagdihog sa mga manalagna, mga hari, ug mga maghuhukom sa pagtuman sa iyang mga katuyoan. Diha sa Bag-ong Tugon nga mga kapanahonan, gigamit sa Dios ang mga indibiduwal sama kang Juan nga Bautista, ang mga tinun-an ni Jesus, si Pablo, Timoteo, si Bernabe ug uban pa.

Ang Dios mikuha bisan pa sa makasasala nga mga tawo nga dili mosunod sa iyang plano ug mibali sa ilang dautan nga mga plano sa pagtuman sa iyang mga katuyoan. Ang Dios dili maoy hinungdan sa ilang mga makasasala nga mga buhat, apan siya namuhat pinaagi kanila, ug bisan pa kanila sa pagkab-ot sa iyang plano.

Pananglitan, ang Dios miingon sa dautang Faraon didto sa Egipto:

Apan sa pagkamatuod gipapadayon ko ikaw alang niining tuyoa, aron sa pagpa kita kanimo sa akong gahum; ug aron ang akong ngalan igasangyaw sa tibook nga yuta. (Exodo 9:16)

Ang kinabuhi ingon man usab sa ministeryo nalambigit sa katuyoan sa Dios. Sa diha nga ang katuyoan mahuman, ang kinabuhi dinhi sa yuta matapos:

Kay si David, sa tapus siya makag-alagad sa iyang kaliwatan sumala sa kabubut-on sa Dios, natulog, ug giipon sa iyang mga ginikanan ... (Buhat 13:36)

MGA NASUD:

Sa Daang Tugon nga mga kapanahonan ang Dios nagbangon sa nasud sa Israel sa pagtuman sa iyang katuyoan ug plano sa kalibutan. Ingon sa usa ka nasud, ang katuyoan sa Israel mao ang pagpadayag sa plano sa Dios ngadto sa mga pagano nga mga nasud sa kalibutan. Sa subli-subli, sila napakyas niini nga responsibilidad.

Tungod niini, ang paghukom miabot sa Israel pinaagi sa pagano nga mga nasud nga nagpuyo sa ilang palibot. Ang Dios determinado sa pagtuman sa iyang plano nga bisan pa siya namuhat pinaagi sa dautan nga mga buhat niining makasasala nga mga nasud. Ang Dios wala mouyon sa ilang mga lihok, apan siya namuhat pinaagi ug bisan pa kanila.

JESU-KRISTO:

Kay sa daghan nga mga katuigan, kabahin sa plano sa Dios nagpabilin nga usa ka misteryo. Sa nag-unang kasaysayan, ang Dios misaad sa usa ka Manluluwas nga pinaagi niini ang kapasayloan gikan sa sala maanaa sa tanan nga mga katawhan.

Ang saad unang gihatag ngadto ni Adan ug Eva human sa ilang sala didto sa Tanaman sa Eden. Ang Dios miingon:

Ug ibutang ko ang panagkaaway sa taliwala mo ug sa babaye, ug sa taliwala sa imong kaliwat ug sa iyang kaliwat; siya magasamad sa imong ulo, ug ikaw maga samad sa iyang tikod. (Genesis 3:15)

Kini mao ang sinugdanan sa daghang mga saad sa usa ka Manluluwas. Kay sa hataas nga panahon ang Dios wala mopadayag sa mga detalye sa unsa nga paagi siya makatuman niini nga plano. Kini maoy usa ka dakong misteryo.

Sa ulahi, sa panahon sa Daang Tugon nga mga propeta, ang Dios mipakigbahin sa dugang detalye sa iyang plano. Diha sa Bag-ong Tugon nga mga panahon, kini nga mga detalye natuman sa diha nga gipadala sa Dios ang iyang bugtong nga Anak, si Ginoong Jesu-Kristo, aron mamatay alang sa mga sala sa tanang katawhan.

Dili na ang plano sa Dios usa ka misteryo. Ang iyang mga plano ug katuyoan gipadayag sa dayag diha kang Kristo Jesus:

Nga iyang gipaila kanato ang tinago sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang maayong kahimut-an nga iyang gituyo diha sa iyang kaugalingon;

Alang sa usa ka hugna sa kahupnganan sa mga panahon, sa pagtigom sa tanan nga mga butang diha kang Kristo, niadtong mga butang nga anaa sa mga langit, ug anaa sa yuta, bisan pa diha kaniya. (Efeso 1: 9-10)

Gikan sa pagkabata, si Jesus nahibalo sa katuyoan sa Dios nga mao ang paghatag ug kaluwasan alang sa tanan nga mga katawhan, ug pagpasig-uli sa tanan nga mga tawo ug mga nasud ngadto sa pakig-ambitay uban kaniya.

Si Jesus nagpuyo sa iyang kinabuhi dinhi sa yuta aron sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios. Bisin ingon nga usa ka bata, si Jesus wala nagtagad sa iyang kaugalingong mga plano ug mga katuyoan, apan niadtong iya sa Dios nga Amahan:

Ug siya miingon kanila, Ngano nga gipangita ninyo ako? Wala ba kamo mang hibalo nga ako kinahanglan magapadayon sa mga butang nga iya sa akong Amahan? (Lucas 2:49)

Ang kinabuhi ug ministeryo ni Jesus nagtumong sa katuyoan sa Dios. Ang matag plano, ang matag desisyon, ang matag buhat sa ministeryo nagtumong niana nga katuyoan:

Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya nagdihog kanako sa pag sangyaw sa Ebanghelyo ngadto sa mga kabus, siya nagpadala kanako sa pag-ayo sa mga masulob-ong kasingkasing, sa pagwali sa kagawasan sa mga bihag, ug sa pagpahiuli sa igtatan-aw ngadto sa mga buta, sa paghatag ug kagawasan kanila nga mga gipiutan.

Sa pagmantala sa nahimut-ang tuig sa Ginoo. (Lucas 4: 18-19)

Kini mao ang usa sa pipila ka mga pahayag sa katuyoan nga gihimo ni Jesus. Ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga kapitulo naglista sa ubang mga pahayag sa katuyoan

nga iyang gihimo mahitungod sa iyang kaugalingon nga pangalagad. Si Jesus nagsugo sa iyang mga sumusunod, nga naglakip sa tanang matuod nga mga magtotoo, aron sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios:

Busa panglakaw kamo ug tudloi ang tanan nga mga nasud, nga magabautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo;

Magatudlo kanila sa pagbantay sa tanan nga mga butang nga gisugo ko kaninyo; ug ania karon, ako magauban kaninyo sa kanunay, bisan ngadto sa katapusan sa kalibutan. (Mateo 28: 19-20)

Paklia ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon ug pagtuon sa ubang mga pahayag sa katuyoan ni Jesus alang sa iyang mga sumusunod. Kini importante, tungod kay kon ikaw usa ka magtotoo ikaw usab usa ka sumusunod ni Jesus.

ANG BALANG ESPIRITU:

Ang Balaan nga Espiritu kabahin usab sa plano sa Dios. Human si Jesus mibalik sa Langit, usa ka espesyal nga gahum gihatag sa pagbubo sa Balaan nga Espiritu nga gihulagway diha sa Mga Buhat 2. Kini nga kasinatian mao ang gitawag nga bautismo sa Balaang Espiritu.

Ang gahum sa Balaang Espiritu gihatag aron sa pagtuman sa katuyoan sa Dios sa kalibutan:

Apan kamo makadawat ug gahum, sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo, ug kamo mahimo nga mga saksi alang kanako sa Jerusalem, ug sa tibo-ok nga Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Ang ministeryo sa Balaang Espiritu hilabihan ka importante sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios nga ang tibook Harvestime International Institute nga kurso nga nag-ulohang "Ministryo sa Balaang Espiritu" gigahin niini. Laing kurso nga gitanyag sa Institute, "Gahum nga mga Prinsipyo," mipasabot sa kaimportante sa espirituhanong gahum sa pagtuman sa plano sa espirituhanon nga pagdaghan ug pagpakaylap sa Ebanghelyo sa Dios.

Dugang pa sa gahum, ang Espiritu Santo naghatag ug giya ug direksyon ngadto sa mga magtoo aron sila makakaya sa katuyoan ug mga plano sa Dios. Tungod kay ang Balaang Espiritu nasayud sa kabubut-on sa Dios, ug tungod kay siya nagsusi ug nakasabot sa espiritu sa tawo, sila nagsilbing dugtong taliwala kaninyo ug sa Dios sa pagtabang kaninyo sa pagkab-ot sa katuyoan ug mga plano sa Dios:

Ug siya nga nagsusi sa mga kasingkasing, nakaila sa hunahuna sa Espiritu, kay siya nagapangamuyo alang sa mga balaan sumala sa kabubut-on sa Dios. (Roma 8:27)

Ang Espiritu Santo nagtrabaho nga kasangga uban kaninyo sa pagtuman sa katuyoan ug plano sa Dios. Samtang mamulong kamo sa mga Pulong sa Dios, siya modihog kaninyo ug mokonbiktar sa mga dili-magtotoo sa sala, nagadala kanila sa pagdawat sa Ebanghelyo. (Tan-awa sa Juan 16: 7-11).

ANG SIMBAHAN:

Ang gahum sa Espiritu Santo gihatag ngadto sa tanan nga natawo pag-usab nga mga magtotoo. Ang tanan nga matuod nga magtotoo kabahin sa Simbahan, nga mao karon ang instrumento diin ang Dios namuhat sa pagtuman sa iyang katuyoan ug mga plano:

Ug sa paghimo nga ang tanang mga tawo makakita, kong unsa ang hugna sa tinago nga sukad sa sinugdan sa kalibutan natago diha sa Dios nga nagbuhat sa tanang mga butang pinaagi kang Jesu-Kristo;

Sa tuyo [kini nagpasabot nga kini mao ang katuyoan sa Dios] nga karon ngadto sa mga punoan ug mga kagamhanan diha sa mga langitnon nga dapit, pinaagi sa iglesia, ang nagakalainlain nga kinaadman sa Dios [Diosnong plano ug katuyoan] (Efeso 3: 9-10).

Ang Dios namuhat diha sa kinabuhi sa mga magtotoo sa pagtuman sa iyang mga katuyoan:

Kay ang Dios nagabuhat diha kaninyo sa pagbuot ug sa pagbuhat sa iyang maayong kahimut-an. (Filipos 2:13)

Aron "sa pagbuhat sa iyang maayong kahimut-an" nagpasabot nga siya nagapamuhat diha ka ninyo sa pagtuman sa iyang katuyoan ug plano sa inyong kinabuhi. Kini naglakip sa kaluwasan, pagpapuno sa Espiritu Santo, paggamit sa ministeryo sa uban, ug padayon nga nagpahiyon kaninyo ngadto sa dagway sa iyang Anak, nga si Jesu-Kristo.

Siya nagapamuhat usab pinaagi sa inyong kinabuhi aron sa pagtuman sa iyang mga katuyoan:

Dili usab ninyo itugyan ang inyong mga bahin sa lawas ingon nga mga galamiton sa pagkadili-matarung ngadto sa sala; apan itugyan ang inyong kaugalingon ngadto sa Dios, ingon nga mga buhi gikan sa mga minatay, ug ang inyong mga bahin sa lawas ingon nga mga galamiton sa pagkamatarung alang sa Dios. (Roma 6:13)

Sa diha nga itugyan ninyo ang inyong kaugalingon nga mahimong "mga galamiton sa pagkamatarung ngadto sa Dios" kini nagpasabot nga dad-on ninyo ang inyong kinabuhi ug ministeryo uyon sa iyang katuyoan ug mga plano. Pinaagi sa pagbuhat niini, kamo mahimong mga instrumento nga pinaagi niini siya makapamuhat:

Busa karon, mga tinugyanan kami tungod kang Kristo ... (II Corinto 5:20)

Kita unya, sama sa mga mamomoo uban kaniya ... (II Corinto 6: 1)

Kon ang Dios wala mamuhat sa ug pinaagi kaninyo, ang inyong tanan nga buhat walay kapuslanan:

Gawas nga si Jehova ang magatukod sa balay, Kawang lamang ang kahago niadtong mga nagatukod niini; gawas nga si Jehova ang magbantay sa ciudad, ang magbalantay nagtukaw nga kawang lamang. (Salmo 127: 1)

Ang inyong ministeryo dili molampos gawas kon kini gitukod sa ibabaw sa walay katapusan nga mga katuyoan sa Dios, kay sa tawo:

... Kay kon ang ilang katuyoan o kalihokan sa tawo, kini mapakyas.

Apan kon kini gikan sa Dios, kamo dili makahimo sa pagpahunong niini nga mga tawo. Kamo lamang makakaplag sa inyong kaugalingon nga nakig-away batok sa Dios. (Buhat 5: 38-39, NIV)

ANG KATUYOAN UG PLANO

Gikan sa sinugdanan, ang katuyoan sa Dios wala mausab. Siya adunay daghang lain-laing mga plano nga may kalabutan niini nga katuyoan, apan ang iyang katuyoan nagpabilin nga wala mausab.

Ingon sa inyong nakat-onan niini nga leksyon, ang Dios nagpadayag sa iyang piho nga katuyoan sa iyang nasulat nga Pulong. Siya usab nagpadayag sa iyang kinatibuk-ang plano nga ang Simbahan mao ang instrumento nga pinaagi niini namuhat siya sa pagtuman sa iyang katuyoan.

Apan ingon nga magtotoo kamo kinahanglan gayud nga mohimo sa piho, detalyado nga mga plano kon kamo motuman sa iyang kabubut-on. Kana mao ang dapit diin ang pagplano ug pagdumala sa mga tumong mohaum. Kamo kinahanglan gayud nga makahibalo sa inyong piho nga katuyoan sa sulod sa dakong katuyoan sa Dios. Unya kamo kinahanglan gayud nga mohimo sa ministeryo nga mga plano uyon niini nga katuyoan.

Sa sunod nga leksyon kamo magsugod sa pagbuhat niini ingon nga kamo makakat-on unsaon sa paghimo sa usa ka Pahayag sa Katuyoan.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang balaan nga katuyoan sa Dios?_____

3. Nganong importante nga makasabot sa Diosnong katuyoan ug plano?

---

4. Pinaagi sa unsa nga mga instrumento nga ang Dios namuhat sa pagtuman sa iyang katuyoan ug mga plano? _____

---

5. Itingob ang ministeryo ni Jesus nga may kalabutan sa Diosnong katuyoan ug mga plano.

---

6. Itingob ang ministeryo sa Balaang Espiritu nga may kalabutan sa Diosnong katuyoan ug mga plano.

---

7. Ipasabot ang ministeryo sa Simbahan nga may kalabutan sa Diosnong katuyoan ug mga plano.

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Si Jesus adunay tin-aw nga pagsabot sa iyang bahin sa Diosnong katuyoan ug mga plano. Pagtuon sa dugang mahitungod niini sa mosunod nga mga pakisayran:

Mateo: 5:17; 8: 3.7; 9:13; 10: 34-35; 13: 41-42; 15:24; 18: 11,20; 19: 28-29; 20: 18,19, 28; 21:13; 24:35; 25:31; 26: 24, 29,32,39,64

Marcos: 1:38; 2:17; 10: 33-34, 45; 14:21

Lucas: 2:49; 4: 18-19,43; 5:32; 9: 22,56; 11:49; 12:51; 13: 32-33; 19: 5,10; 22: 37, 69; 24: 44, 46-47

Juan: 3: 16-17; 4:34; 5: 30,43; 6: 37-40,51; 7: 16,33; 8: 26,29,49-50; 9: 4, 38-39; 10: 10,16,18; 12: 24-27,32,46,49-50; 13: 5; 14: 2,16-18; 18:36; 16: 12, 22, 25; 18:37; 12: 24-27; Tun-i ang tibook kapitulo 17 ingon nga kini nagpakigsulti ug daghan mahitungod sa iyang katuyoan.

2. Pagtuon ug dugang sa katuyoan alang sa mga sumusunod ni Jesus.

Mateo: 7:33; 9: 37-38; 10: 7-8, 38-39; 16: 24-25; 28: 18-20

Mark: 1:17; 16: 15-18; 8: 34-35

Lucas: 5:10; 9: 2; 10: 2-9; 12:29; 14: 26-27, 33; 22:29; 24: 46-49

Juan: 4:35; 6:27; 15:16; 20:21

Buhat: 1: 4-5, 8

3. Pagtuon ug dugang mahitungod sa "katuyoan" sa kinatibuk-an diha sa mosunod nga mga pakisayran:

Esdras 4: 5; Salmo 17: 3; Proverbio 15:22; Ecclesiastes 3: 1,17; 8: 6; Isaias 14: 24-27; 23: 9; 46:11; Jeremias 4:28; Daniel 1: 8; Buhat 11:23; 19:21; 20: 3; 26:13; Taga-Roma 8:28; 9: 11,17; II Mga Taga Corinto 9: 7; Efeso 1: 4-11; 3:11; Colosas 4: 8; II Timoteo 1: 9; 3:10; I Juan 3: 8

4. Si David nag-alagad sa Diosnong mga katuyoan diha sa iyang kaliwatan (Buhat 13:36). Unsa ang katuyoan sa Dios alang kanimo sa imong kaliwatan?

KAPITULO 3

KATUYOAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagpatin-aw sa termino nga "pahayag sa katuyoan."
- Pagpasabot sa pagkaimportante sa katuyoan.
- Pagpasabot sa kalainan tali sa katuyoan ug mga tumong.
- Pagpasabot sa kalainan tali sa usa ka Pahayag sa Katuyoan ug sa usa ka Pahayag sa Doktrina.
- Pagsulat sa usa ka Pahayag sa Katuyoan.
- Paglista sa mga paagi nga ang katuyoan mahimong ipahayag ngadto sa uban.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

... Pagpuyo nga adunay katuyoan ug katakus ug tukma...

Nagahimo sa kadaghanan sa mga panahon - nagapahimulos sa matag kahigayonan - tungod kay ang mga adlaw dautan. (Efeso 5: 15-16) Amplified Bible

PASIUNA

Sa miaging leksyon kamo nakakat-on nga ang Dios mao ang usa ka Dios sa mga katuyoan nga nagpadayon sa paghimo ug pagpatuman sa mga plano sa paghuman sa iyang katuyoan.

Ang Dios nagdihog ug naggamit niadtong nakasabot sa iyang katuyoan ug andam nga mahimong kabahin sa iyang plano. Aron mahimong kabahin sa plano sa Dios, ang inyong kinabuhi ug ministryo kinahanglan nga uyon sa iyang katuyoan. Kamo kinahanglan gayud nga ma buhi ug mangalagad uban sa samang pagbati sa katuyoan nga mimando sa kinabuhi ug ministryo ni Jesus.

Kini nga leksyon makatabang kaninyo sa paghimo sa usa ka Pahayag sa Katuyoan nga anaa sa panag-uyon sa katuyoan ug mga plano sa Dios.

USA KA PAHAYAG SA KATUYOAN

Ang usa ka Pahayag sa Katuyoan mao ang usa ka pahayag sa rason alang sa. Kini nagpahayag sa inyong pagsabot sa piho nga buluhaton sa Dios alang kaninyo. Kini mao ang usa ka pahayag sa panan-awon ug pagtoo. Alang sa ministryo, organisasyon, o simbahan, ang usa ka Pahayag sa Katuyoan nagpaila kon nganong kamo naglungtad ingon nga sa usa ka hinusa nga lawas. Kini nagpatin-aw sa mga piho nga rason alang sa inyong ministryo ingon nga usa ka grupo. Alang sa usa ka indibiduwal, ang usa ka "pahayag sa katuyoan" nagpaila sa imong kaugalingon nga personal nga bahin sa plano sa Dios.

Ang usa ka Pahayag sa Katuyoan dili usa ka Pahayag sa Doktrina. Ang usa ka Pahayag sa Doktrina nagsulti unsa ang mga doktrina nga gituohan sa inyong ministeryo. Importante nga adunay usa ka Pahayag sa Doktrina, apan kini dili sama sa usa ka Pahayag sa Katuyoan. (Ang usa ka pananglitan sa Pahayag sa Doktrina tan-awa sa pakapin niini nga manwal).

Ang Katuyoan lahi usab kay sa mga tumong. Ang Katuyoan mao ang usa ka pahayag nga nong ang usa ka ministeryo naglungtad. Ang mga Tumong maoy pahayag sa mga plano sa ministeryo nga giimplementar aron sa pagtuman sa katuyoan.

Ang mga Tumong mao ang unsa ang inyong pagabuhaton. Ang Katuyoan mao ang ngano nga kamo anaa. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa mga tumong diha sa sunod nga lek-syon sa pagplano.

Ang Katuyoan dili sama sa mga programa sa simbahan. Ang mga programa mao ang mga kalab-uton nga giorganisar sa pagpatuman sa mga plano nga may kalabutan sa katuyoan. Ang usa ka Pahayag sa Katuyoan nagpaila sa piho nga rason ngano nga ang inyong ministeryo naglungtad. Kini katingbanan sa piho kon unsa ang posisyon sa ministeryo ang inyong buhaton diha sa Lawas ni Kristo.

Ang Biblia napuno sa mga ehemplo sa mga lalaki ug mga babaye sa Dios nga nahibalo sa ilang piho nga katuyoan sa plano sa Dios. Atong hisgotan ang usa lang niini nga mga tawo, ang Apostol nga si Pablo.

Si Pablo adunay usa ka tino nga pagbati sa katuyoan diin siya nasayud, ug gipahayag ngadto sa uban. Siya misulat kang Timoteo:

**Apan ikaw misunod sa akong pagtulon-an, paagi sa kinabuhi, katuyoan...
(II Timoteo 3:10)**

Ang iyang tumong sa kinabuhi mao ang pagtuman niana nga katuyoan:

Dili ingon nga nag-angkon ako nga nakatuman na niining tanan bisan sa kahingpitan; kondili ako nagapadayon sa pag-adto nga naningkamot nga makakupot nianang katuyoan diin si Kristo Jesus nagkupot kanako. (Filipos 3:12) Phillips nga Hubad

Ang katuyoan ni Pablo gipahayag ngadto kaniya pinaagi sa Dios:

**... Siya mao ang usa ka pinili nga sudlanan alang kanako sa pagdala sa akong ngalan sa atubangan sa mga Gentil, ug sa mga hari, ug sa mga anak sa Israel.
(Buhat 9:15)**

Kamo nakakat-on sa miaging kapitulo nga ang kinatibuk-ang katuyoan sa Dios mao ang pagdala sa tanan nga mga lalaki ug mga babaye ngadto sa kahibalo ug kahingpitan sa Ginoo nga si Jesu-Kristo.

Ang katuyoan ni Pablo sa ministeryo mao ang panag-uyon sa katuyoan ug mga plano sa Dios. Kon si Pablo misulat sa iyang "pahayag sa katuyoan" kini ingon sa mosunod:

"Ang akong katuyoan sa ministryo mao ang pagdala sa ngalan ni Ginoong Jesu-Kristo sa:

- ... Mga Gentil (mga nasud gawas sa Israel)
- ... Mga Hari (mga lider)
- ... Nasud sa Israel (mga Judio)

ANG KAMAHINUNG DANON SA KATUYOAN

Ang usa ka Pahayag sa Katuyoan importante kaayo tungod kay ang katuyoan...

NAGHATAG UG DIREKSYON:

Ang usa ka panan-awon maoy usa ka tin-aw nga larawan sa hunahuna sa unsay inyong ma kab-ot. Ang Biblia nag-ingon:

Diin walay panan-awon, ang katawhan malaglag... (Proverbio 29:18)

Ang Dios naghatag sa kinatibuk-ang panan-awon diha sa iyang Pulong, apan kinahanglan kamo usab adunay piho nga panan-awon. Kamo kinahanglan gayud nga adunay usa ka tin-aw nga kahibalo kon unsa gayud ang tawag sa Dios sa inyong ministryo sa pagtuman. Kamo ki nahanglan moalagad uban sa matin-aw nga paghubit nga panan-awon.

Sa diha nga ang Dios nagpahiluna sa usa ka panan-awon, siya dili mousab sa iyang hunahuna ingon sa gibuhat sa mga tawo. Sa dihang ang mga tawo ug mga organisasyon mahisalaag gi kan sa panan-awon nga gihatag sa Dios kanila, sila makasinati sa kalibog, mga problema, ug kapakyasan.

NAGDASIG SA USA KA BIBLIYANHONG PANGLANTAW SA KALIBUTAN

Ang Katuyoan nagdasig sa usa ka Bibliyanhong panglantaw sa kalibutan tungod kay kamo moanalisa sa palibot diin kamo nagministryo aron sa pagtino sa inyong katuyoan. Sa inyong pagbuhat niini, kamo mahibalo sa espirituhanon nga mga panginahanglan sa komunidad, nasud, ug sa katilingban nga inyong gimistryohan.

Pananglitan, si Pablo nag-analisa sa espirituhanon nga kahimtang sa ciudad sa Atenas. Ang iyang kasingkasing nagaagda, ug tungod kay siya nasayud ug nakasabot sa iyang katuyoan sa ministryo, gipakigbahin niya ang Ebanghelyo sa mga lumulupyo niining Gentil nga ciudad. (Tan-awa sa Buhat 17: 16-34).

Ang Katuyoan kanunay may kalabutan sa gikinahanglan. Ang pag-ila sa panginahanglan maoy nagpasiugda sa Bibliyanhong panglantaw sa kalibutan. Kamo mosugod sa pagtan-aw sa kalibutan ingon sa nakita sa Dios.

NAGTUGOT SA PAGPLANO:

Ang Katuyoan nagtugot sa pagplano. Sa diha nga kamo mahibalo sa inyong katuyoan, kamo mohimo sa mga plano sa pagtuman niana nga panan-awon. Ang dili tino nga katuyoan more-sulta diha sa walay kasigurohan nga mga plano.

Kamo makakab-ot sa buluhaton alang sa Dios dili pinaagi lamang sa pagtinguha niini o bisan pa sa pagkapuliki sa pagbuhat.

Ang buhat mahimo nga mosipyat sa tumong kon kamo walay piho nga panan-awon.

Adunay daghang maayong mga buhat nga inyong mahimo. Kamo mahimong puliki kanunay alang sa Dios, apan unsa ang piho nga ministryo nga iyang gihatag kaninyo sa pagtuman? Kini maoy iyang huptan alang sa inyong mga tulubagon. Mas importante nga inyong buhaton ang usa ka butang nga gitawag sa Dios kaninyo sa pagbuhat, ug sa pagbuhat niini sa maayo, kay sa pagkab-ot sa daghang mga butang.

Si Jesus nagpasiugda niini nga prayoridad sa katuyoan kang Marta sa dihang siya miingon...

... Marta, Marta nagakaguol ug nagakapuliki ikaw sa daghang mga butang. Lucas 10:41)

Ang Katuyoan mao ang sukaranan alang sa mga prayoridad. Kon ang inyong mga prayoridad nahiuyon sa mga prayoridad sa Gingharian sa Dios, ang tanan nga butang nga inyong gikinahanglan sa pagtuman sa ministryo ihatag:

Apan pangitaon usa ninyo ang gingharian sa Dios, ug ang iyang pagkamatarung; ug kining tanan nga mga butang idugang nganha kaninyo. (Mateo 6:33)

Panalapi, mga tawo, materyal nga mga butang ... bisan unsa nga gikinahanglan alang sa epektibo nga pangalagad ... ihatag kon ang Gingharian sa Dios mao ang inyong prayoridad sa katuyoan.

Ang matag ministryo adunay mga prayoridad. Kon kamo dili mohimo ug mga prayoridad nga nahiuyon sa Pulong sa Dios, nan sila mapalambo pinaagi sa pagkaanod ngadto kanila pinaagi sa kinaiya o tungod sa kapit-os sa mga tawo, mga panginahanglan, o mga krisis. Kamo mitugot sa kalibutan nga mohan-ay sa inyong mga prayoridad imbis nga sila pagahan-ayon sa Dios.

Ang Katuyoan mitugot sa pagplano alang sa epektibo nga ministryo. Kini mao ang basehan sa pagpili ug sa pagpatuman sa mga plano ug pagbadyet sa panalapi. Kini naghatag ug pagtumong ug nagbantay kaninyo nga malinga sa ministryo diin ang Dios wala motawag kaninyo, ni nagsangkap kaninyo sa pagtuman.

Tungod kay ang panahon hamubo na sa dili pa mobalik ang Ginoo, tungod kay ang panginahanglan daku ug ang mga adlaw dautan, kamo kinahanglan nga magkinabuhi sa katuyoan:

... Pagpuyo nga adunay katuyoan ug katakus ug tukma...

Nagahimo sa kadaghanan sa mga panahon - nagapahimulos sa matag kahigayonan tungod kay ang mga adlaw dautan. (Efeso 5: 15-16) Amplified Bible

Si Pablo nagplano, tanan niyang mga panaw ug ministryo, ilabi na may kalabutan sa katuyoan diin siya gitawag. Siya wala mogahi'g panahon sa pagbuhat ug maayo nga mga buhat. Siya mihalad sa iyang kinabuhi ngadto sa buhat diin siya giordenahan sa Dios.

NAGTANGTANG SA KALIBOG:

Diin walay tin-aw nga gihubit nga katuyoan, ang kalibog naglungtad. Walay panaghiusa sa hunahuna o sa buhat. Ang pagkawalay-pagsinabtanay ug panagbangi sagad moresulta.

Diha sa Daang Tugon, ang mga lider sa Israel migamit sa usa ka trumpeta sa pagtigom sa mga tawo sa pagpakig-away. Ang trumpeta kinahanglan motingog sa makusog ug tin-aw nga sinyales, o ang kasundalohan sa Dios maanaa sa kalibog (Numeros 10: 9 ug 1 Taaga-Corinto 14: 8). Ang tin-aw nga katuyoan sama sa tingog sa panggubat nga trumpeta. Kini nagtawag sa katawhan sa Dios sa paglihok. Apan ang lider nga nagtawag sa uban ngadto sa atubangan nga mga linya sa espirituhanon nga gubat kinahanglan nga adunay tin-aw nga katuyoan.

NAGTUGOT SA PAGESUSI:

Kon kamo nasayud sa katuyoan sa inyong ministeryo, kamo mahimo nga mosusi sa pagtan-aw kon kamo nakatuman sa plano sa Dios. Tungod kay si Pablo nakasabot sa iyang katuyoan, siya misusi sa iyang ministeryo ug miingon:

... Ako wala magmasinupakon sa Langitnong panan-awon. (Buhat 26:19)

Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa pagsusi sa ulahi niini nga kurso.

NAGPAHIMO SA MINISTERYO NGA INUBAN SA AWTORIDAD UG DIHOG:

Tungod kay kamo nahibalo sa inyong piho nga katuyoan ug kini uyon sa katuyoan sa Dios, Siya modihog sa inyong ministeryo. Kamo moalagad uban sa gahum ug awtoridad tungod kay kamo nahibalo sa tukma kon unsa ang tawag sa Dios kaninyo sa pagbuhat.

PAGHAN-AY UG PAHAYAG SA KATUYOAN

Karon kamo mohan-ay sa usa ka Pahayag sa Katuyoan alang sa ministeryo nga nahiuyon sa katuyoan ug mga plano sa Dios. Kamo nagkinahanglan sa usa ka personal nga Pahayag sa Katuyoan nga motubag niini nga pangutana: "Sa unsang paagi ang akong personal nga ministeryo mohaum sa katuyoan ug mga plano sa Dios?"

Kamo nagkinahanglan usab sa usa ka hiniusa nga Pahayag sa Katuyoan nga motubag niini nga pangutana: "Sa unsang paagi nga ang organisasyon, kapunungan, o simbahan diin ako kabahin mohaum sa plano sa Dios?"

(Kon ang inyong organisasyon o simbahan aduna nay sinulat nga Pahayag sa Katuyoan, ribyu ha kini pinaagi sa paggamit sa giya nga gihatag diha sa "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon).

Kamo kinahanglan gayud nga mosulat sa "pahayag sa katuyoan ":

Ug si Jehova mitubag kanako, ug miingon: Isulat ang panan-awon, ug himoang matin-aw diha sa mga sulatanan, aron modalagan kadtong magabasa niini. (Habacuc 2: 2)

Ang rason nga kamo mosulat niini...

1. Aron sa paghimo niini nga sayon: Kon kamo adunay usa lamang ka dili-klaro nga ideya sa katuyoan sa inyong ulo, kini dili tin-aw. Ang pagsulat sa "pahayag sa katuyoan" naghimo kaninyo sa pagklaro gayud sa unsay gitawag sa Dios kaninyo sa pagbuhat.
2. Aron kini ipahayag ngadto sa uban: Ang mga tawo madasig sa "pagdumala" sa panan-awon ug sa pagtuman niini sa diha nga sila makabasa ug makasabot niini.

Ania ang mga lakang alang sa paghan-ay sa usa ka Pahayag sa Katuyoan alang sa ministeryo:

PAG-AMPO:

Kamo kinahanglan gayud nga makig-estorya sa Dios aron sa pagpangita sa inyong piho nga katuyoan sa ministeryo. Hangyoha siya sa paggiya kaninyo samtang kamo moanalisa sa inyong palibot ug motuon sa iyang Pulong.

PAGTUKI SA PALIBOT:

Aron mahimong epektibo, ang inyong katuyoan kinahanglan nga dili lamang may kalabutan sa katuyoan sa Dios apan kinahanglan nga kini may kalabutan sa palibot nga inyong gimini-teriyohan. Ang inyong katuyoan kinahanglan nga may kalabutan sa mga panginahanglan sa mga tawo nga gitawag sa Dios alang kaninyo sa pag-alagad.

Ang makakahimtangang pagtuki mao ang usa ka pagtuon sa mga tawo ug sa dapit nga inyong gialagaran. Kini importante nga ang usa ka kurso gitanyag sa Harvestime International Institute alang niini nga hilisgutan.

Kon kamo nagtuon sa Institute nga kurso sa ilang mga gisugyot nga han-ay, kamo nahuman na sa kurso sa "Makakahimtangang Pagtuki." Ribyuha ang impormasyon nga inyong nahipos sa panahon sa inyong pagtuki ug gamita kini sa inyong pagsulat sa Pahayag sa Katuyoan.

Kon wala kamo nagtuon sa kursong, "Makakahimtangang Pagtuki," kini gisugyot nga buhaton ninyo kini sa dili pa kamo mosulat sa Pahayag sa Katuyoan alang sa ministeryo.

Sa daklit isumada, ang "Makakahimtangang Pagtuki", makatabang kaninyo nga makasabot sa mga tawo nga inyong gialagaran, sa ilang espirituhanon nga kahimtang, ilang mga panginahanglan, ug sa katilingban, kultura, ug heyograpikanhong palibot diin sila nagpuyo. Uban niini nga kahibalo, kamo mas epektibo sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo.

Ang Katuyoan ug mga plano dili gayud kinahanglan nga himoon sa basehan sa usa ka maayo nga ideya o programa. Sila kinahanglan gayud nga may kalabutan sa espirituhanon nga mga panginahanglan, sama sa gipahayag sa katuyoan sa Dios nga may kalabutan sa mga panginahanglan sa usa ka makasasala nga kalibutan. Daghang mga ministeryo napakyas tungod kay bisan tuod sila nagtanyag sa usa ka talagsaon nga pagkab-ot, kini walay kalabutan sa palibot diin sila nagaalagad.

Importante usab ang pag-analisa sa palibot tungod kay kamo nagpuyo sa kanunay nga pausab-usab nga kalibutan. Kon kamo gusto nga motagbo sa espirituhanon nga hagit sa maong kausbaban, nan, kamo kinahanglan gayud nga makasabot sa palibot.

Labing importante, ang makakahimtangang pagtuki nagpadayag sa negatibo nga espirituhanon nga mga pwersang nagatrabaho batok sa mga tawo sa usa ka partikular nga dapit. Kamo unya makahimo sa pag-ampo, paggapos, ug pag-atubang niining mga espirituhanon nga mga pwersa.

Ang makakahimtangang pagtuki usab naglakip sa pagtuki sa inyong kaugalingon nga spirituhanong mga kalig-on ug mga kahuyang. Ang matag indibiduwal ug sa matag ministeryo adunay spirituhanon nga mga kalig-on ug mga gasa nga naghimo kanilang talagsaon sa pagpahi

angay, pabagay ngadto sa partikular nga mga ministeryo. Ang matag indibiduwal ug ministeryo usab adunay mga kahuyang, nga sa natural makaapekto sa ilang katakos sa pagtuman sa ilang mga ministeryo.

Dili negatibo nga panghunahuna ang paghatag ug pagtagad sa inyong mga kaluyahon. Ang kinaugalingong pagsusi makapugong sa kapakyasan. Kon ang Israel nag-ampo ug gisusi ang ilang kahimtang didto sa Ai, sila dili unta mapildi. Ang Dios unta mipadayag sa problema ug nga sila makaatubang niini sa dili pa moadto sa gubat uban sa mga kaaway. (Tan-awa sa Josue 7).

Apan kamo dili molampos pinaagi sa pagpuyo sa inyong mga kaluyahon. Kamo molampos pi naagi sa paghatag ug pagtagad sa inyong mga kalig-on ug sa paggamit kanila alang sa himaya sa Dios. Sa samang panahon, kamo kinahanglan gayud nga makaila nga ang inyong mga kaluyahon naghatag sa oportunidad alang sa gahum sa Dios nga ipakita.

Sa diha nga kamo nagasusi sa inyong mga kaluyahon, hunahunaa kini:

Ug siya miingon kanako: Ang akong grasya igo alang kanimo: kay ang akong gahum ginahingpit diha sa kaluya. Busa sa dakung kalipay palabihon ko ang paghimaya sa akong mga kaluyahon, aron ang gahum ni Kristo magapabilin kanako. (II Mga Taga Corinto 12: 9)

Sa diha nga kamo nagasusi sa inyong mga kalig-on, hunahunaa kini:

Kay ako nagaingon pinaagi sa grasya nga gihatag kanako, sa matag tawo nga anaa sa taliwala kaninyo, nga dili maghunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw kay sa angay niyang hunahunaon; kondili maghunahuna nga binuotan, ingon nga ang Dios naghatag sa tagsatagsa ka tawo sa mga sukod sa pagtoo. (Roma 12: 3)

TUN-I ANG KASULATANHONG MGA PAHAYAG SA KATUYOAN:

Ang inyong Pahayag sa Katuyoan kinahanglan nga Bibliyanhon. Kini nagpasabot nga kinahanglan gayud nga kini nahiuyon sa mga kinatibuk-ang katuyoan sa Dios nga gihisgotan sa Kapitulo 2.

Ania ang pipila sa ubang mga bersikulo nga maribyu sa pagtabang kaninyo nga dugang pangmasabtan ang Bibliyanhong katuyoan. Samtang kamo magtuon niini nga mga tudling, isulat ang pipila ka nag-unang mga hunahuna ug mga pulong nga makatabang kaninyo sa pagsulat sa inyong kaugalingon nga Pahayag sa Katuyoan:

- Isaias 1: 1-20
- Mateo 7:33; 9: 37-38; 10: 7-8, 38-39; 16: 24-25; 28: 18-20
- Marcos 1:17; 8: 34-35; 11: 25-26; 16: 15-18
- Lucas 4: 16-19; 5:10; 9: 2; 10: 2-9; 12:29; 14: 26-27; 22:29; 24: 46-49
- Juan 2:21; 4:35; 6:27; 15:16; 20: 21-22
- Buhat 1: 1-14; 2: 42-47; 12: 5, 12; 14:27
- Roma 10: 13-15
- I Corinto 13

- II Corinto 4: 3-4
- Efeso 1:21; 2: 1-9, 19-22; 4: 14-16; 5:25
- Colosas 1: 2, 18; 4: 5-6; 3: 12-16
- I Tesalonica 2:12
- I Timoteo 6: 17-19
- Tito 2:14; 3: 1,8,14
- Hebreo 9:12; 10:25
- Santiago 1: 17-27 -I Pedro 2: 1-12

ISULAT ANG PAHAYAG SA KATUYOAN:

Kon kamo mosunod niini nga mga lakang sa pag-ampo, makakahimtangang pagtuki, ug pagtuon sa mga katuyoan sa Dios ingon sa gipadayag sa iyang Pulong, kamo andam na sa pagsulat sa inyong kaugalingon nga Pahayag sa Katuyoan.

Kompletaha kini nga mga han-ay sa mga pulong:

"Ang katuyoan sa akong personal nga ministeryo mao ang ...

Unsa ang piho nga mga Kasulatan nga imong natun-an nga mosuporta sa imong Pahayag sa Katuyoan? Ilista ang mga pakisayran sa ubos:

Karon isulat ang usa ka Pahayag sa Katuyoan sa hiniusa nga ministeryo diin kamo nalambigit (ie, ang inyong simbahan, relihiyosong organisasyon, denominasyon, misyon, ug uban pa).

"Ang katuyoan sa ministeryo mao kini ...

Unsa ang piho nga mga Kasulatan nga imong gitun-an nga mosuporta sa Pahayag sa Katuyoan alang niini nga organisasyon? Ilista ang mga pakisayran sa ubos:

PAGSUSI SA PAHAYAG SA KATUYOAN:

Susiha ang pahayag nga imong gisulat:

1. Kini ba nahuyon sa kinatibuk-ang katuyoan sa Dios sumala sa gipadayag diha sa Biblia? Kini ba Bibliyanhon? Kamo ba nakaila sa piho nga mga Kasulatan nga mo-suporta sa imong katuyoan?
2. Ang Pahayag sa Katuyoan gisulat ba sa tin-aw aron nga kini daling masabtan?
3. Ang Pahayag sa Katuyoan may kalabutan ba sa palibot nga imong gialagaran? Kini ba nakatagbo sa kasamtangan nga mga panginahanglan sa espirituhanon?
4. Kini ba nagpahayag nganong ang ministeryo naglungtad kay sa nagahisgot sa piho nga mga programa, serbisyo, o ginaabot nga mga dapit?
5. Kini ba naghatag ug walay kinutubang posibilidad sa umaabot nga ministeryo? Kon dili, kini limitado kaayo. Ania ang usa ka nga pahayag nga limitado kaayo:

"Ang katuyoan sa Harvestime International Network mao ang pagbansay sa 100 ka mga layko o yanong mga tawo isip Kristohanong mga lider." Sa diha nga kita maka tudlo sa 100 ka mga lider, ang atong katuyoan natuman na. Kita walay panan-awon alang sa umaabot nga ministeryo. Kita limitado sa atong katuyoan ug kini pig-ot kaayo.

6. Kini ba piho? Kon ang pahayag pangkinatibuk-an kaayo, ikaw dili masayud kon ikaw igong nakatuman niini.

Ania ang usa ka Pahayag sa Katuyoan nga pangkinatibuk-an kaayo:

"Ang katuyoan sa Harvestime International Network mao ang pagbansay sa Kristoha nong mga layko o yanong mga tawo."

Kini nga pahayag dili kaayo piho nga motugot sa pagsusi aron makita kon ang ministeryo nakakab-ot ba sa iyang katuyoan. Bansaya sila alang sa unsa? Alang sa unsang katuyoan? Ngano? Para asa ang gihatag nga kabug-aton sa pagbansay-bansay?

Karon paklia ngadto sa "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon ug basaha ang mga Pahayag sa Katuyoan sa Harvestime International Network nga atong gisagop. Kini nga pahayag mas piho ug kini dili limitado. Tungod kay kini mas detal yado, kita makasusi aron makita kon kita nakatuman sa atong katuyoan. Kon ang imong "mga pahayag sa katuyoan" dili Kasulatanhon, dili klaro, dili nakatumong sa panginahanglan, limitado kaayo o pangkinatibuk-an kaayo, nan usba pagsulat sila.

NAGKAHIUSA SA KATUYOAN

Uban sa giya sa Dios, ang mga lider kinahanglan nga motukod sa usa ka hiniusa nga katuyoan alang sa tibook nga ministeryo, simbahan, o organisasyon. Kini nga katuyoan kinahanglan nga ipahayag sa matag departamento o ginaabot nga mga dapit, simbahan o organisasyon. Ang matag indibiduwal sulod sa matag departamento o ginaabot nga mga dapit kinahanglan nga makasabot sa katuyoan.

Ang katuyoan kinahanglan nga ipahayag sa tibook lokal nga lawas sa mga magtotoo. Ang matag tawo kinahanglan gayud nga masayud sa katuyoan aron sa paghiusa sa ministeryo sa pagkab-ot niini. Sa diha nga ang matag-usa mahibalo sa katuyoan, ang matag usa makahimo sa pagpatuman sa mga plano sa pagkab-ot sa katuyoan. Ang matag usa mobuhat diha sa paghiusa sa pagtuman sa ilang bahin sa katuyoan ug mga plano sa Dios.

Ang usa ka panan-awon nga tin-aw ipahayag mao ang kritikal nga butang sa pagpalihok sa mga tawo ug salapi alang sa pagkab-ot sa mga buluhaton sa Ginoo. Ania ang pipila ka mga paagi sa pagpahayag sa katuyoan sa tibook kapunungan sa mga magtotoo:

1. Isulat ang Pahayag sa Katuyoan ug hatagi ang matag tawo ug usa ka kopya niini.
2. Itudlo o iwali ang katuyoan sa labing menos kausa sa usa ka tuig.
3. Hisguti ang katuyoan sa kanunay sa pormal nga pagplano, mga sesyon, ug sa dili-pormal nga mga miting.
4. Siguroha nga ang tanan nga mga lider sa ministeryo moribyu sa katuyoan nga kanu nay managsama. Kining panan-awon mopabilin nga lab-as sa ilang mga hunahuna.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang usa ka Pahayag sa Katuyoan?

---

3. Ngano nga ang usa Pahayag sa Katuyoan importante?

---

4. Unsa ang kalainan tali sa katuyoan ug sa mga tumong?

---

5. Unsa ang kalainan tali sa usa ka Pahayag sa Katuyoan ug sa usa ka Pahayag sa Doktrina?

---

6. Ilista ang upat ka mga paagi nga ang katuyoan mahimong ipahayag sa tibook kapunuran sa mga magtotoo.

---

7. Isip kabahin sa inyong pagtuon niini nga leksyon nagsulat ka ba sa Pahayag sa Katuyoan alang sa imong kaugalingon nga personal nga ministeryo? Nagsulat ka ba sa usa ka Pahayag sa Katuyoan alang sa simbahan o sa Kristohanong organisasyon nga ikaw kabahin?

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Kon ang imong ministeryo aduna nay usa ka Pahayag sa Katuyoan, ribyuha kini pinaagi sa pagtubag niini nga mga pangutana:

- Ang Pahayag sa Katuyoan ba gisulat sa tin-aw aron nga kini daling masabtan?
- Kanus-a kini gisulat?
- Ang Pahayag sa Katuyoan ba tinuod nga nagalandong kon unsa ang gibuhad sa ministeryo karon?
- Kini ba Bibliyanhon?
- Giunsa sa ministeryo nga malampos sa pagtuman sa iyang katuyoan?
- Giunsa sa ministeryo sa pagkapakyas sa pagtuman sa iyang katuyoan?
- Nganong napakyas kini? Unsay buhaton sa pagtul-id sa kapakyasan?
- Ang katuyoan ba igong napahayag sa tibook lokal nga kapunungan?

Aron sa pagtino niini, hatagig pagtagad kini nga mga pangutana:

- Ang inyong mga lider ba nagtuon niini sulod sa miaging duha ka tuig?
- Adunay wali ba nga giwali bahin niini sa miaging tuig?
- Ang Pahayag sa Katuyoan ba naimprinta ug giapod-apod ngadto sa mga sakop sa kapunungan?
- Pangutan-a ang pipila ka mga sakop aron sa pagsulti kanimo sa katuyoan sa ministeryo. Sila ba nakahimo sa pagbuhat sa ingon?
- Kon ang imong ministeryo adunay mga plano, mga programa, mga badyet, ug mga tumong, sila ba may kalabutan sa imong katuyoan nga pahayag? Ang Pahayag sa Katuyoan ba may kalabutan sa palibot nga imong gialagaran? Kini ba nakatagbo sa kasamtangan nga spirituhanong mga panginahanglan?
- Kini ba nagpahayag nganong ang ministeryo naglungtad kay sa nagahisgot sa piho nga mga programa, mga serbisyo, o mga ginaabot nga mga dapit?
- Kini ba naghatag ug dili limitado nga mga posibilidad sa umaabot nga mga ministeryo, o kini ba limitado kaayo?
- Kini ba piho? Kon ang pahayag pangkinatibuk-an kaayo, ikaw dili masayud kon ikaw igong nakatuman niini.
- Ang katuyoan ba kinahanglan nga isulat? Kon mao, sunda ang mga lagda nga gihtag niini nga leksyon sa seksyon nga nag-ulohang "Paghan-ay sa usa ka Pahayag sa Katuyoan"

2. Buhat 13:35 nagpakita nga si Haring David nag-alagad sa mga katuyoan sa Dios diha sa iyang kinabuhi ug ministeryo. Tun-i ang kinabuhi ni David sa I ug II Samuel ug tubaga kini nga mga pangutana:

- Giunsa ni David pagdiskobre ang iyang katuyoan?
- Unsay iyang gibuhad sa pagtuman sa katuyoan sa Dios?
- Kon si David adunay sinulat nga pahayag sa katuyoan, unsa kaha kini?
- Kon si David adunay sinulat nga listahan sa mga tumong sa pagtuman sa iyang katuyoan, unsa kaha sila?

3. Ania ang Pahayag sa Katuyoan sa Harvestime International Network:

HARVESTIME INTERNATIONAL NETWORK

Pahayag Sa Katuyoan

Kini mahitungod sa espirituhanong kaumahan sa kalibutan nga kanunay ni Jesus-Kristo gitumong ang pagtagad sa iyang mga tinun-an:

Wala ba kamo manag-ingon, May upat pa ka bulan, ug unya moabot ang ting-ani? Ania karon, ako nagaingon kaninyo, Iyahat ninyo ang inyong mga mata, ug itan-aw ninyo sa kaumahan; kay sila maputi na aron pagaanion. (Juan 4:35)

Ang hagit nga gihatag sa atong Ginoo alang sa mga mamomoo, mga lalaki ug mga babaye nga nahibalo'g unsaon sa pag-ani sa espirituhanon nga mga kaumahan sa kalibutan alang sa Gingharian sa Dios. Alang niini nga katuyoan ang Harvestime International Network gipahinungod, sa pagrekrut, pagbansay, pagdasig, ug sa pagpalihok sa usa ka kutay sa mga internasyonal nga mga mag-aani nga makahimo sa:

1. Pagpangamuyo alang sa internasyonal nga espirituhanong ting-ani:

... Ang pagkamatuod ang anihon daghan, apan diriyut ang mga mamomoo; Busa magpakilooy kamo sa Ginoo sa anihon, aron siya magpadala ug mga mamomoo sa iyang anihon. (Mateo 9: 37-38)

2. Pagpakigsulti sa mga prinsipyo sa espirituhanon nga pag-ani:

Ug ang mga butang nga imong hingdunggan kanako sa atubangan sa daghang mga saksi, itugyan mo sa mga tawo nga matinumano, nga makahimo usab sa pagtudlo sa uban. (II Timoteo 2: 2)

3. Pagpasundayag sa mga prinsipyo sa espirituhanon nga pag-ani:

Ug ang akong pulong ug ang akong pagwali dili pinaagi sa madanion nga mga pulong sa kaalam sa tawo, kondili sa pagpadayag sa Espiritu ug sa gahum; aron ang inyong pagtoo dili ikapatukod diha sa kaalam sa mga tawo, kondili diha sa gahum sa Dios. (I Mga Taga Corinto 2: 4-5)

4. Pagpakigsulti sa pagkadinilian sa mandato alang sa tibook kalibutan nga espirituhanon nga pag-ani:

Ang pagpangani miagi na, ug ang ting-init natapus na, ug kita wala mangaluwas. (Jeremias 8:20)

5. Pagpalihok sa mga sakop sa Lawas ni Kristo sa pag-ani sa ilang natudlo nga mga uma sa tibook kalibutan, katapusang-panahon nga ting-ani:

... Siya nga nagabantay alang kanato niining tinudlong mga semana sa pagpangani. (Jeremias 5:24)

KAPITULO 4

PAGPLANO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagpatin-aw sa pulong nga "tumong."
- Pagpasabot sa kalainan tali sa katuyoan ug mga tumong.
- Pagpaila sa duha ka nag-unang mga matang sa mga tumong.
- Paghisgot sa pagkaimportante sa mga tumong.
- Pagpasabot sa kalainan tali sa tinag-as ug sa minugbo nga mga tumong.
- Pagpasabot unsaon pagpili sa mga tumong.
- Pagsulat sa personal nga mga tumong sa ministeryo.
- Pagsulat sa mga tumong alang sa hiniusa nga pangalagad.
- Pagsusi sa mga tumong nga inyong gisulat.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug kadtong ulipona nga nahibaalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon, bisan magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, paga bunalan ug daghan. (Lucas 12:47)

PASIUNA

Ang miaging duha ka mga leksyon naghatag ug pagtagad sa kamahinungdanon sa katuyoan sa ministeryo. Apan kamo mag-istorya mahitungod sa katuyoan ug panan-awon sa walay ka tapusan ug dili gayud molihok sa pagtuman sa panan-awon. Dili igo nga masayud sa katuyoan sa Dios alang sa inyong ministeryo, kamo kinahanglan gayud nga mag-andam sa inyong kaugalingon sa pagtuman niini:

Ug kadtong ulipona nga nahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon, ni magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, paga bunalan ug daghan. (Lucas 12:47)

Kamo mangandam sa pagtuman sa katuyoan sa Dios alang sa inyong ministeryo pinaagi sa maalamon nga pagplano. Ang pagplano mao ang hilisgutan dinhi ug sa mosunod nga duha ka mga leksyon.

Niini nga kapitulo kamo makakat-on unsaon sa pagplano. Ang Kapitulo 5 nagpatin-aw unsaon pagpatuman sa mga plano ug sa Kapitulo 6 nagpatin-aw unsaon sa pagsusi niini.

MGA TUMONG

Ang usa ka "tumong" maoy gitinguha o katapusan sa aksyon. Kini maoy kalab-oton o gitinguha nga makab-ot. Kini usa ka plano. Sa diha nga kamo mopahimutang sa inyong mga "tumong" alang sa ministeryo kamo mohimo sa organisadong mga plano sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios.

Kamo magplano bisan kon kamo may kabuot modesisyon sa pagbuhat sa ingon o dili. Sa matag adlaw kamo mobuhat sa pipila ka mga buluhaton. Kini mao ang inyong plano alang nianang adlaw, o bisan sa dili tinuyo kamo mohunahuna niini nga paagi.

Ang pagplano sa pagpahimutang sa mga tumong maoy usa lamang ka organisado nga paagi sa pagbuhat sa unsa ang inyong gibuhaton. Kini makatabang sa paghatag sa tumbok ug direksyon alang sa matag adlaw. Kini nagdala sa inyong mga kalihokan uyon sa inyong katuyoan sa ministeryo. Ang pagplano mao ang usa ka paagi sa pagsunod sa Ginoo ug pagtuman sa iyang mga katuyoan alang sa inyong kinabuhi ug ministeryo.

Ang mga tumong dili sagrado nga mga sugo. Sila mga pasalig nga inyong himoon sa umabot. Sila dili motino sa inyong kaugmaon, apan usa lamang ka paagi sa pag-organisar sa ka tawhan sa Dios sa pagbuhat sa buluhaton sa Dios. Adunay kalainan tali sa katuyoan ug mga tumong. Kamo nakakat-on nga ang katuyoan mao ang bataan sa espirituhanon nga pananawon. Kini mao ang pagkahibalo sa inyong piho nga rason alang sa ministeryo ... ang inyong bahin sa plano sa Dios.

Ang mga tumong mao ang mga lakang nga inyong buhaton sa pagtuman sa katuyoan nga gihatag sa Dios kaninyo. Sila maoy mga plano alang sa pagtuman sa katuyoan. Ang mga katuyoan ug mga pananawon wala matuman tungod kay sila naglungtad. Kamo kinahanglan gayud nga molihok aron sila mahitabo. Ang katuyoan nagdasig kaninyo, apan ang mga tumong nagduso kaninyo sa unahan sa pagtuman sa pananawon. Ang mga katuyoan sama sa pagtoo. Ang mga tumong sama sa mga buhat. Ang katuyoan nga walay plano dili-mabungahon, ingon sa pagtoo nga walay buhat patay. Ang inyong katuyoan sa Diosnong plano hilabihan ka daku nga igo ang inyong tibook kinabuhi sa pagtuman. Ang mga plano maoy gamay nga mga lakang lamang samtang anaa sa dalan paingon sa pagtuman sa pananawon nga gihatag sa Dios kaninyo. Ania ang usa ka diyagrama nga makatabang kaninyo sa pagsabot niini:

Mga Tumong → Atong Piho nga Katuyoan → Dakong Katuyon sa Dios → Pag-abot sa Kalibutan.

Tan-awa pag-ayo sa diyagrama. Kini nagpakita unsaon sa mga tumong sa pagtabang kaninyo nga matuman ang inyong katuyoan nga kabahin sa katuyoan sa Dios. Kon ang matag bahin sa Lawas ni Kristo molampos sa ilang piho nga katuyoan, nan ang dakong katuyoan sa Dios sa pag-abot sa kalibutan pinaagi sa Ebanghelyo matuman.

ANG MGA TUMONG NI PABLO

Atong ribuyhon ang "pahayag sa katuyoan" ni Pablo nga inyong gitun-an sa Kapitulo 3. Siya miingon:

"Ang akong katuyoan sa ministeryo mao ang pagdala sa ngalan ni Ginoong Jesu-Kristo sa:

- ... Mga Gentil (nasud gawas sa Israel)
- ... Mga Hari (mga lider)
- ... Nasud sa Israel" (Buhat 9:15)

Ania ang mga tumong ni Pablo, ang plano nga gihatag sa Dios kaniya alang sa pagtuman sa iyang katuyoan:

"Ako moministryo ug mosaksi sa:

- .... Pagpabuka sa ilang mga mata
  - .... Pagpatalikod kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag
  - .... Pagpatalikod kanila gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios
  - .... Paggiya kanila ngadto sa kapasayloan sa mga sala
  - .... Paggiya kanila sa ilang espirituhanon nga panulondon"
- (Tan-awa sa Mga Buhat 26: 15-18)

MGA MATANG SA MGA TUMONG

Adunay duha ka nag-unang matang sa mga tumong:

Personal nga mga Tumong: Kini maoy mga plano nga imong himoon sa pagtuman sa imong kaugalingon nga katuyoan sa ministryo.

Grupo nga mga Tumong: Kini maoy mga plano nga inyong himoon kauban sa uban sa pagtuman sa katuyoan sa inyong mga hiniusa nga kapunungan, simbahan, denominasyon, organisasyon, ug uban pa.

MGA PAHAYAG SA PAGTOO

Tungod kay ang mga tumong maoy mga pahayag unsay inyong gusto nga buhaton sa uma abot, sila mga pahayag sa pagtoo nga gihimo uyon sa kabubut-on sa Dios:

Karon ang pagtoo mao ang pasalig sa mga butang nga ginapaabot, ang pang himatuod sa mga butang nga dili makita. (Hebreohanon 11: 1)

Kamo wala mohimo sa inyong kaugalingon kahakog nga mga plano. Kamo nihimo sa mga plano sa pagtuman sa Diosnong mga katuyoan. Kamo sa kanunay bukas ngadto sa iyang direksyon.

Apan wala kamo manghibalo kong unsa ang mahatabo sa pagkaugma. Kay unsa ba ang inyong kinabuhi? Sa pagkamatuod sama lamang sa usa ka inalisngaw, nga nagpadayag sa makadiyot, ug sa ulahi mahanaw lamang.

Kay kinahanglan kamo magpamulong: Kong mabuot ang Ginoo, mabuhi kita, ug magabuhat kita niini, o niana. (Santiago 4: 14-15)

Tungod kay ang mga tumong maoy mga pahayag sa pagtoo, sila naglakip sa kapangahasan. Kamo kinahanglan gayud nga molakang sa pagtoo ug mosugod sa paglihok. Tungod kay ang Dios nahibalo sa umaabot, Siya mohatag kaninyo sa kaalam sa paghimo ug mga plano.

PAGKAMAHINUNGDANON SA MGA TUMONG

Ang mga tumong motugot kaninyo sa pagtuman sa piho nga katuyoan sa Dios alang sa inyong ministryo. Ang usa ka dakong rason sa may mga tumong mao ang pagtabang sa pagbuhat sa mga butang sa pagtuman sa inyong katuyoan. Ang pagbaton ug usa ka plano makatabang kaninyo sa paghimo sa mga butang nga mahitabo kay sa pagtugot sa mga butang nga mahitabo. Ang mga plano motugot kaninyo sa paglihok nga may katuyoan kay sa pagsum balik sa dinalian nga kalagot.

Ang mga tumong naghatag ug direksyon. Tungod kay ang mga tumong miila unsa ang paga buhaton, ang matag-usa nahibalo sa plano. Adunay pag-ila sa direksyon ug pasalig ngadto sa usa ka komon nga tumong. Ang kalibog mawagtang. Ang direksyon lisud kon kamo dili mahi balo kon asa kamo paingon. Ang mga tumong naghatag ug kahibalo kon asa kamo moadto. Tungod kay kamo nagplano na daan, kamo modahum ug mga problema ug mobuhat sa mga solusyon sa dili pa mahitabo ang mga problema. Kamo makigbahin sa opensiba sa espirituha non nga pagpakig-away kay sa depensiba.

Ang pagplano makatabang sa mga tawo sa pagpangita sa ilang dapit sa ministeryo diha sa La was ni Kristo. Tungod kay ang mga tumong nakaila'g kinsa ang mobuhat sa unsa, ang matag tawo diha sa ministeryo nahibalo sa iyang piho nga buluhaton. Kamo makapalihok sa tibook kapunungan sa mga magtotoo diha sa nagkahiusa nga katuyoan ug mga plano.

Ang mga tumong nagtugot sa pagsusi sa ministeryo. Kamo makasusi sa inyong mga plano ug makatan-aw kon sila nagatuman sa katuyoan sa Dios alang sa inyong ministeryo. Kamo maka kat-on ug dugang pa mahitungod niini sa Kapitulo 6. Ang mga tumong makapugong kaninyo gikan sa paglayo sa ministeryo. Kon kamo walay mga tumong kamo makagahin sa tibook ki nabuhi ug dayon sa kalit nakaamgo, "ako wala makakab-ot sa katuyoan sa Dios. "Kamo nala-yo nga walay plano o organisasyon, walay pagsusi sa ministeryo, ug kamo napakyas.

Ang pagplano makatabang kaninyo sa pag-ila sa inyong mga motibo. Ang mga motibo mao ang inyong mga rason sa pagbuhat sa usa ka butang. Kamo makakaplag sa inyong kaugali ngon nga nagasusi sa inyong mga tumong ug mga motibo sa tanan nga dapit sa ministeryo. Kamo magsugod sa pagpangutana "Unsa ang akong tumong sa pagwali niini nga wali?" "Unsa ang akong mga tumong niining miting sa buluhaton?" "Unsa ang akong mga tumong sa pagtudlo niini nga leksyon?" "Unsa ang akong mga tumong sa pagtambag niini nga tawo, sa pagsulat niini nga sulat, ug uban pa?" kamo magsugod sa pagsusi sa matag kalihokan mahitu ngod sa unsang paagi nga kini may kalabutan sa inyong katuyoan sa ministeryo.

PAGPILI SA MGA TUMONG

Ang mga tumong kinahanglan nga moabot pinaagi sa pag-ampo, giya sa Espiritu Santo, pagtuon sa Pulong sa Dios, ug gikan sa pagsabot sa inyong piho nga katuyoan sulod sa plano sa Dios. Ang pagplano dili puli alang sa pag-ampo ug pagtuon sa Biblia. Ang pagplano kina hanglan moresulta gikan sa pag-ampo ug pagtuon sa Biblia. Ang pagplano kinahanglan usab may kalabutan sa Diosnong katuyoan.

Kamo nakakat-on sa miaging leksyon kon sa unsang paagi ang usa ka makakahimtangang pagtuki nagpadayag sa espirituhanon nga mga panginahanglan sa mga katawhan ug sa dapit nga inyong gialagaran. Kamo nakakat-on kon sa unsang paagi ang ministeryo nga katuyoan kinahanglan nga may kalabutan niini nga mga panginahanglan ingon man usab sa katuyoan sa Dios.

Ang pag-ampo, pagtuon sa Biblia, ug kahibalo sa katuyoan mao ang importante kaayo sa pagplano. Kon wala kini, kamo magplano sa tawhanong pangatarungan. Ang inyong mga dalan dili paagi sa Dios:

Kay ang akong mga hunahuna dili mao ang inyong mga hunahuna, ni ang inyong mga dalan akong mga dalan, nagaingon si Jehova.

Maingon nga ang mga langit hataas kay sa yuta, ingon man usab niana ang akong mga dalan mas taas kay sa inyong mga dalan, ug ang akong mga huna huna kay sa inyong mga hunahuna. (Isaias 55: 8-9)

Ang kasaypanan sa mga plano sa adunahan nga batan-ong lalaki diha sa Lucas 12: 16-20 mao nga siya "naghunahuna sa sulod sa iyang kaugalingon." Siya mihimo ug mga plano nga walay giya sa Dios.

Ang Dios nahibalo na daan sa mga plano niya alang kaninyo. Ang inyong responsibilidad mao ang pagsabot ug paglihok sa iyang mga plano:

Kay ako nahibalo sa akong mga plano alang kaninyo, nagaingon ang Ginoong Jehova, mga plano alang sa kaayohan, ug dili alang sa kadautan, sa paghatag kaninyo sa usa ka umaabot ug sa usa ka paglaum. (Jeremias 29:11, TLB)

Tungod kay kamo mopili sa mga tumong, ang pagplano naglakip sa paghimo ug mga desisyon. Kamo modesisyon sa pagbuhat sa pipila ka mga butang ug mohukom nga dili mobuhat sa uban. Kamo mopahimutang sa mga prayoridad. Ang mga prayoridad maoy mga butang nga mas importante kay sa uban. Ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon nagtuon sa Lucas 12: 16-20 naghulagway sa pagkamahinungdanon sa paghimo sa husto nga mga prayoridad.

Kamo tingali nagkinahanglan nga moribyu sa mga prinsipyo sa Bibliyanhong paghimo ug mga desisyon nga gihatag diha sa mga kurso sa Harvestime International Institute nga nag-ulohang "Bibliyanhong Pagdumala nga mga Prinsipyo" ug "Pag-ila sa Tingog sa Dios." Kini makatabang kaninyo sa paghimo ug desisyon sa proseso sa pagplano.

PAGPAHIMUTANG SA MGA TUMONG

Ania ang pipila ka mga sumbanan nga makatabang kaninyo sa pagpahimutang sa mga tumong alang sa ministeryo:

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN NGA ISULAT:

Isulat ang panan-awon ug himoang matin-aw, aron modalagan kadtong magabasa niini. (Habacuc 2: 2)

Kon inyong isulat ang mga tumong, kini mas sayon mahinumdoman, ipatuman ug itimbang-timbang ang inyong mga plano. Kini mao ang gibuhat ni David samtang siya nagplano sa templo ubos sa inspirasyon sa Dios. Si David miingon:

Kining tanan nag-ingon si David, ako gipasabot sa sinulat nga gikan sa mga kamot ni Jehova, bisan sa tanang mga butang niini nga sulondan. (1 Cronicas 28:19)

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN MAY KALABUTAN SA KATUYOAN:

Kini maoy importante kaayo nga bahin sa pagplano. Kon kamo mohimo ug mga plano nga walay kalabutan sa inyong ministeryo nga katuyoan, kamo nagabuhat ug maayo nga mga buhat, apan dili ang buluhaton sa Dios alang kaninyo. Kona ng tanan ninyong mga tumong

may kalabutan sa inyong katuyoan, nan silang tanan may kalabutan sa usa ug usa ug magti nabangay diha sa usa ka kinatibuk-ang plano sa ministryo. Ang matag plano nga inyong himoon uyon sa inyong katuyoan.

Kon ang inyong katuyoan nahiuyon sa katuyoan sa Dios ug ang mga plano nga inyong himo on nahiuyon sa inyong katuyoan, nan ang inyong mga tumong Bibliyanhon.

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN KLARONG IPAHAYAG:

Kon ang tumong wala gisulat nga tin-aw, walay bisan usa nga makasabot kanila. Isulat ang matag tumong sa tin-aw. Adunay usa ka kalab-oton alang sa matag tumong. Himoa kini nga sayon sa pagsabot sa plano. Hinumdumi nga ang Habacuc 2: 2 nagpakita lamang nga ang panan-awon nga nasabtan mopadasig sa mga tawo.

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN NGA BALANSE:

Ang mga plano kinahanglan nga balansi tali sa pagtoo ug sa kamatuoran. Kon sila dili kaayo katuohan, sila dili makab-ot. Apan sa samang higayon, dili limitado sa inyong mga kapangu haan, natural nga panghunahuna, mga tawo, o mga panalapi. Pagpahimutang ug walay limita syon nga mga plano sa pagtoo. Hinumdumi...

... Kay sa mga tawo, dili gayud kini mahimo, apan sa Dios mahimo kini; kay sa Dios ang tanang mga butang mahimo. (Marcos 10:27)

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN TUKMA:

Ang mga plano kinahanglan tukma. Kini nagpasabot nga sila kinahanglan gayud nga motu bag sa mga mosunod nga mga pangutana:

-Unsa ang atong pagabuhaton? Ipahayag sa piho unsay inyong buhaton.

-Unsaon nato pagbuhat kini? Ipahayag nga iksakto kon unsa gayud ang aksyon, lakang ug mga pamaagi nga inyong himoon sa pagkab-ot sa mga plano.

-Kanus-a nato pagabuhaton kini? Pag-eskedyul ug petsa sa pagsugod, ug pagkahuman nga petsa, ug mga panahon sa pagribyu sa pag-uswag sa plano.

-Kinsay mobuhat niini: Kinsa ang mobuhat sa piho nga mga buluhaton aron sa paghimo niini nga plano nga mapalihok? Pila ka mga tawo ang gikinahanglan? Kinsa ang adunay espirituha nong mga gasa sa pagbuhat niini nga epektibo? Unsaon sa mga tawo nga nalambigit sa pagbu hat nga managsama?

-Pila ang magasto? Banabanaa kon pila ang magasto sa pagtuman sa tumong. Kon buhaton ninyo kini kamo nagahimo sa usa badyet, usa ka banabana sa gasto sa pagtuman sa plano.

Kon kamo mobadyet sa pundo sa ministryo nga gibasi sa mga tumong, ug ang inyong mga tumong nahiuyon sa inyong katuyoan, nan kamo kanunay nga mogamit sa pundo sa panga lagad sa pagtuman sa inyong katuyoan. Basin unya kamo dili makagamit sa pundo sa maala mon nga paagi.

Ang Harvestime International Institute nga kurso nga nag-ulohang ug "Bibliyanhong Pagdu mala nga mga Prinsipyo" nagpaila sa Kasulatanhong mga prinsipyo sa panalapi nga makatabang kaninyo sa husto nga paagi sa paggamit sa pundo sa ministeryo. (Usa ka panig-ingnan sa usa ka badyet gihatag diha sa Pakapin niini nga manwal).

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN NGA MASUKOD:

Kini nagpasabot nga sila kinahanglan nga isulat aron kamo makasusi kon o dili kamo makatuman sa mga plano. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa pagsusi sa Kapitulo 6.

Ang usa ka tumong kinahanglan nga mopahayag sa iksakto kon unsa ang gusto ninyong ma hitabo ingon nga resulta sa unsay inyong gibuhay. Kini naghimo niini nga sayon sa pagsusi ug sa pagtino kon kamo nakatuman sa inyong mga tumong. Kamo dili makasukod sa resulta sa ministeryo nga walay pipila ka mga sumbanan diin pagahukman sila.

ANG MGA TUMONG KINAHANGLAN NGA ORGANISADO SUMALA SA PRAYORIDAD:

Kamo mopahimutang sa pipila ka mga tumong alang sa ministeryo, mao nga kamo kinahanglan gayud nga moorganisar kanila sumala sa prayoridad. Unsa nga plano ang gusto ninyong unahon? Unsa nga mga tumong ang gikinahanglan sa pagtapos sa dili pa kamo moatubang sa ubang mga plano? Pananglitan, kamo kinahanglan gayud moebanghelyo sa usa ka balangay sa dili pa kamo motukod sa usa ka simbahan alang sa mga nakabig.

ILAKIP ANG PAREHONG TINAG-AS UG MINUGBO NGA MGATUMONG:

Ang pagplano usa ka proseso nga nagkinahanglan ug panahon. Tungod niini kamo kinahanglan nga magplano sa mas abante kon mahimo. Ang pagplano nga may kalabutan sa umaabot. Adunay duha ka matang sa umaabot:

Labing duol nga umaabot: Ang sunod nga pipila ka mga adlaw, mga semana, ug mga bulan mao ang labing duol nga umaabot. Kamo kinahanglan nga mohimo sa "minugbo" nga mga plano alang niini nga yugto sa panahon. Kini mao ang mga plano nga inyong trabahoon karon.

Halayo nga umaabot: Ang halayo nga umaabot mao ang sunod nga tuig ug sa mosunod nga mga katuigan. Kamo kinahanglan nga mopahimutang ug "tinag-as" nga mga plano alang sa halayo nga umaabot. Kini mao ang umaabot nga mga plano diin kamo makasugod sa pag-andam ug pag-ampo karon. Kamo sa pagkatinuod motrabaho niini sa ulahi.

Alang sa epektibo nga ministeryo, kamo kinahanglan nga mohimo sa minugbo ug tinag-as nga mga plano. Sa diha nga buhaton ninyo kini kamo mahibalo unsa ang inyong buhaton karon ug tukma kon unsa ang inyong pagabuhaton sa umaabot.

Ang Biblia nagtudlo nga kita "mookupar hangtud moabot siya." Kini nagpasabot nga kita moplano ug mopatuman sa mga plano alang sa Gingharian sa Dios, karon ug sa umaabot, hangtud nga si Jesus mobalik ug modala kanato ngadto sa Langit.

ANG PAGPLANO MAOY USA KA PROSESO

Ang mga plano kinahanglan nga moayon-ayon ug bukas sa kausaban. Ang pagplano usa ka proseso nga giniyahan sa Espiritu Santo. Kanunay nga bukas sa bag-ong giya sa pagplano. Ang Apostol nga si Pablo naghimo ug mga plano sa pag-adto sa Asya sa usa ka panahon, apan ang Balaang Espiritu mipadayag nga dili pa kini mao ang husto nga panahon. Si Pablo mipahiuyon sa iyang plano ug miadto sa ulahi nga petsa (Buhat 16: 6).

Human sa inyong paghimo sa usa ka plano, ang mga kausaban mahimong mahitabo sa pali bot o sa inyong ministeryo. Ang usa ka mas maayo nga plano igapadayag. Ang mga proble ma tingali mohimo ug kabag-ohan sa orihinal nga plano sa gikinahanglan. Kini mao ang hinungdan ngano nga ang pagplano kinahanglan nga moayon-ayon. Kamo kinahanglan gayud nga mahimong bukas sa pag-usab sa mga plano ingon sa gikinahanglan ug samtang nangulo ang Dios kaninyo sa pagbuhat sa ingon. Kamo kinahanglan nga mobag-o sa mga tumong ug mohimo sa bag-ong mga tumong tungod kay:

-Ang palibot diin kamo nagministeryo mausab ug kamo mopasibo sa inyong mga plano. Pananglitan, kon ang usa ka dako nga grupo sa mga lalin mobalhin ngadto sa inyong dapit, kamo kinahanglan nga mopasibo sa inyong mga plano aron sa paglakip kanila sa ministeryo.

-Kamo makahuman sa mga plano ug nagkinahanglan sa mga bag-o. Pananglitan, kamo naka himo na sa pagkab-ot sa tumong sa pagtukod sa usa ka bag-o nga simbahan sa usa ka bala ngay. Karon unsay inyong buhaton?

-Ang Balaang Espiritu mogiya kaninyo sa pag-usab sa mga plano.

-Kamo nakaamgo nga ang plano nga inyong gihimo wala nagatuman sa mga katuyoan sa Dios diha sa inyong kinabuhi ug ministeryo. Kamo kinahanglan nga mobag-o kanila.

SAMPOL SA MGA TUMONG

Diha sa "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon adunay mga pipila ka mga sampol sa mga tumong alang kaninyo sa pagtuon. Ang parehong husto ug sayop nga mga ehemplo gilakip. Paklia karon kini nga mga pananglitan ug tun-i sila sa dili pa mopadayon niini nga leksyon. Ang mga ehemplo makatabang kaninyo nga makasabot unsa ang inyong gitun-an niini nga punto.

PAGSULAT SA IMONG PERSONAL NGA MGA TUMONG

1. Baliki ang Kapitulo 3 ug ribyuha ang Pahayag sa Katuyoan nga imong gisulat alang sa imong personal nga ministeryo.
2. Pagsulat sa labing menos tulo ka minugbo nga mga tumong alang sa imong kaugali ngon nga personal nga ministeryo.
3. Pagsulat sa labing menos tulo ka hatag-as nga mga tumong alang sa imong kaugali ngon nga personal nga ministeryo.

PAGSULAT SA MINISTERYO NGA MGA TUMONG

1. Baliki ang Kapitulo 3 ug ribyuha ang Pahayag sa Katuyoan nga inyong gisulat alang sa inyong simbahan, kapunungan, o organisasyon.

2. Pagsulat sa labing menos tulo ka minugbo nga mga tumong sa ministeryo alang sa katilingbanon nga ministeryo diin kamo nalambigit. Kamo mahimong makipagkita sa ubang mga lider sa inyong kapunungn sa pagmugna niining mga tumong sa grupo.
3. Pagsulat sa labing menos tulo ka tinag-as nga mga tumong sa ministeryo alang sa kati lingbanon nga ministeryo diin kamo nalambigit. Kamo mahimong makipagkita sa ubang mga lider sa inyong kapunungan sa pagmugna niini nga mga tumong sa grupo. Gamita ang papel sa pagmugna sa mga tumong nga gihatag diha sa "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon sa pagsulat sa inyong mga plano.

PAGSUSI SA MGA TUMONG

Susiha ang mga tumong nga inyong gisulat gamit ang mosunod nga listahan:

1. Ang inyo bang mga tumong tin-aw, mubo, ug sayon sabton?
2. Ang matag tumong ba nagpahayag lang sa ka kalab-oton?
3. Ang matag tumong ba nagpahimutang sa tino nga mga plano:
  - Unsay pagabuhaton?
  - Sa unsang Paagi? (Mga lakang sa pagbuhat ug mga paagi)
  - Kanus-a? (Pagsugod, paghuman, ug pag-uswag nga mga petsa)
  - Pinaagi kang Kinsa?
  - Galastohon?
4. Ang matag tumong ba masukod? Makahimo ba kamo sa pagtimbang-timbang niini sa pagtan-aw kon kamo sa tinuod nakakab-ot sa plano?
5. Kamo ba nagmahimutang ug mga minugbo ingon man usab tinag-as nga mga plano?
6. Ang inyo bang mga tumong may kalabutan sa inyong katuyoan sa ministeryo?
7. Ang imong bang personal nga mga tumong nahiuyon sa mga katuyoan sa katilingba nong ministeryo diin ka nalambigit (ie, ang imong kapunungan sa simbahan, denomi nasyon, organisasyon, ug uban pa)?
8. Kamo ba andam sa pagbayad sa bili mahitungod sa panalapi, panahon, ug sa paghalad sa paghimo niini nga plano nga mabuhat?
9. Makahimo ba kamo sa pagpangayo sa tabang sa Dios sa pagkab-ot niini nga tumong? Kamo makahimo kon nahiuyon kini sa iyang kinatibuk-ang katuyoan ug ang inyong piho nga katuyoan diha sa iyang plano.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang pulong nga "tumong."

---

3. Unsa ang kalainan tali sa katuyoan ug sa mga tumong?

---

4. Ilha ang duha ka nag-unang matang sa mga tumong.

---

5. Nganong importante ang mga tumong?

---

6. Ipasabot ang kalainan tali sa tinag-as ug sa minugbo nga mga tumong.

---

7. Unsaon ninyo pagpili ang mga tumong?

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Sampol nga mga tumong sa pagtuon:

Alang sa usa ka panig-ingnan, atong hisgotan ang usa ka plano sa usa ka simbahan sa dakong ciudad sa Los Angeles, California, sa Estados Unidos sa Amerika. Kini nga simbahan nagtoo nga ang ilang katuyoan mao ang pagkab-ot sa Los Angeles sa Ebanghelyo.

Ania ang usa ka panig-ingnan sa tumong nga ilang gisulat nga dili husto:

"Kita moebanghelyo sa ciudad sa Los Angeles."

Kini dili masukod nga tumong. Unsaon nila pagkasayud kon sila nakatuman na sa plano Kin sa ang mobuhat niini? Sa unsang paagi? Kanus-a? Pila ang magasto? Unsaon nila pagsugod? Ang tumong hilabihan kaayo ka pangkinatibuk-an. Kini dili tin-aw nga gisulat ug wala nagpa ila sa klaro kon unsa gayud ang buhaton.

Ania ang usa ka panig-ingnan sa usa ka husto nga tumong:

"Kita moebanghelyo sa nagsulti ug Espanyol sa komunidad sulod sa lima ka milya sa palibot sa atong simbahan."

Kita magsugod sa pagtrabaho niini nga tumong sa Enero 1, 2000. Kita mokompleto niini nga proyekto sa Disyembre 31, 2000. Kita magkita sa miting sa unang Miyerkules sa matag bulan sa pagtimbang-timbang sa atong pag-uswag."

Kita masayud nga atong natuman kini nga tumong kon kita:

-Nakaabot sa matag nagsulti ug Espanyol nga balay sa lima ka milya palibot nga adunay mosangyaw sa Ebanghelyo.

-Nakapagbarug ug usa ka nagsulti'g Espanyol nga simbahan nga gilangkuban sa labing menos 100 ka mga bag-ong kinabig gikan pagsangyaw.

-Nakabansay sa mga kinabig nga mopadayon sa proseso sa pag-ebanghelyo niini nga dapit.

Kini mao ang mga tawo nga responsable niini nga tumong:

Si Joe Smith ang mogiya ug mopahiluna sa proyekto ubos sa direksyon sa atong pastor. Kita mobahin sa lima ka-milya nga dapit ngadto sa mga hut-ong sa mga balay ug motudlo ug mga tsir man sa hut-ong sa mga balay nga mahimong responsable alang sa matag hut-ong sa balay. Ang mga hut-ong sa mga balay ilhon pinasukad sa heyograpiya sa maong dapit.

Ang matag tsirman sa hut-ong sa mga balay mobisita sa matag balay sa ilang mga hut-ong ug ipresentar ang Ebanghelyo. Sila morekord sa mga ngalan ug adres sa mga bag-ong mga kinabig. Sila mobilin sa usa ka basahon sa Ebanghelyo sa matag balay nga ilang bisitahan. Sila mohatag sa matag bag-o nga kinabig sa Ebanghelyo ni Juan. Sila mobisita pag-usab sa matag bag-o nga kinabig, ug mohimo kanila nga kabahin sa bag-ong simbahan.

Si Joe Smith nabansay niini nga mga kinabig ug mopili sa mga lider alang sa bag-ong simbahan. Sa diha nga ang mga lider nabansay ug nalig-on, kita mopahimutang sa susamang tumong alang sa laing dapit sa Los Angeles. Ngadto-ngadto, kita maka-ebanghelyo sa tibook ciudad.

Kini mao gastohon sa pagpatuman niini nga plano:

Badyet:

- Php. _____ Basahon sa Ebanghelyo.
- Php. _____ Gamay'ng basahon sa Ebanghelyo ni Juan.
- Php. _____ Mapa sa pagtimaan sa bloke sa lugar.
- Php. _____ Ngalan ug address nga mga kards sa pagrekord sa mga ngalan sa mga bag-o nga mga kinabig.

- Php. _____ Imantala ang pag-abli sa bag-ong simbahan sa lokal nga mantalaan.
- Php. _____ Ipadala ang usa ka personal nga imbitasyon pinaagi sa koreyo ngadto sa mga kinabig sa pagtambong sa unang pag-alagad. (Ang mga serbisyo ipahigayon sa usa ka panimalay sa pagwagtang sa gasto alang sa dapit nga tigumanan).

- Php. _____ Pagbansay nga mga materyal aron sa pagdisipulo sa bag-ong mga kinabig.

Kini makatabang kanato sa pagtuman sa atong talagsaon nga katuyoan sa plano sa pag-abot sa Los Angeles sa Ebanghelyo sa Dios. Pinaagi sa pagkab-ot sa nagsulti ug Espanyol nga mga tawo sulod sa lima ka-milya palibot sa atong simbahan, kita nagatuman sa usa ka bahin sa iyang katuyoan alang sa atong simbahan.

Kini maoy usa ka plano nga kita makasubli-subli sa ubang mga dapit sa Los Angeles hangtud atong maebanghelyo ang tibook ciudad. "

2. Basaha ang Proverbio 1: 2-6. Kini nga tudling nagpahayag sa katuyoan alang sa mga basahon sa Mga Proverbio. Kini mipasabot kon ngano nga kini nahisulat. Ang nahibilin sa libro puno sa mga tumong aron sa pagtuman sa katuyoan.

3. Ania ang pipila ka mga tumong nga ang Dios mipahayag alang sa Israel sa diha nga sila diha sa pagkaulipon sa Ehipto. Sa Exodo 6: 2-8 Siya miingon:

- Ako modala kaninyo gawas sa yugo sa mga Egiptohanon.
- Ako mopahigawas kaninyo gikan sa pagkaulipon ngadto kanila.
- Ako motubos kaninyo uban sa tinuy-od nga bukton, ug uban sa mga gamhanang buhat sa paghukom.
- Ako mokuha kaninyo ingon nga akong katawhan.
- Ako mahimong inyong Dios.
- Ako modala kaninyo ngadto sa yuta nga gipanumpa ko uban ang binayaw nga kamot [ilhanan sa usa ka panumpa].
- Ako mohatag niini kaninyo ingon nga kabtangan.

Unsa ka maanindot nga plano! Si Moises tin-aw nga mipahayag sa plano sa Dios ngadto sa mga tawo, apan ang katawhan midumili sa pagdawat niini (Exodo 6: 9). Usahay kamo adu nay talagsaon, hinatag-sa-Dios nga plano ug kamo sa gihapon moatubang sa pagsupak gikan sa mga tawo. Hinumdumi lang: Ang mga katuyoan ug mga plano sa Dios dili mapakyas. Ang Dios nituman sa iyang mga tumong alang sa Israel, bisan pa siya mibangon sa usa ka bag-o nga kaliwatan sa pagbuhat niini!

4. Pagpili ug usa ka Kristohanon nga organisasyon nga pamilyar kanimo. Gikan sa iyang mga lihok, unsa sa imong hunahuna ang katuyoan niini? Unsa sa imong hunahuna ang pipila sa mga tumong niini?

5. Kon kamo nasayud nga kamo dili mapakyas, unsa ang tulo ka tumong sa ministryo nga inyong ipahimutang? Human sa inyong paglista niini, pag-ampo mahitungod kanila. Ayaw kahadlok sa kapakyasan. Mahimo nga ang Dios gusto nga kamo mosulay sa pagtuman niini nga mga plano?

6. Ang kamahinungdanon sa mga prayoridad gihulagway diha sa samingay sa adunahan nga tawo diha sa Lucas 12: 16-20. Ang adunahan nga tawo...

-Nagtagana alang sa kaugalingon ug dili alang sa uban. Ang iyang prayoridad naka sentro sa kaugalingon imbis nga nakasentreo sa ginghaarianon nga kinabuhhi.

-Naghimo ug pagtagana alang sa iyang lawas apan walay bisan unsa nga alang sa iyang kalag. Ang iyang prayoridad mao ang unod imbis nga ang espiritu.

-Nagtagana alang niini nga kinabuhi imbis nga sa kahangturan. Unsa nga paagi nga ang inyong mga prayoridad may kalabutan sa kahangturan? Unsay hinungdan sa iyang sayop diha sa mga prayoridad? Siya nangatarungan sa "sulod sa iyang kaugalingon" (Lucas 12:17). Siya wala magplano uban sa katuyoan ug mga prayoridad sa hunahuna sa Dios. Aang nasayop nga mga prayoridad kanunay gisundan sa silot (bersikulo 20).

7. Gamita ang mosunod nga mga sulatanan sa pagtabang kaninyo sa pagpahimutang sa mga tumong alang sa inyong ministryo.

SULATANAN ALANG SA PAGPAHIMUTANG SA MGA TUMONG

Ipahayag unsay imong buhaton: Ako (kita)...

Ako (kita) mosugod sa pagtrabaho niini nga tumong ... Petsa: _____

Ako (kita) mokompleto niini nga tumong pinaagi sa ... Petsa: _____

Ako (kita) mosusi sa atong pag-uswag sa mosunod nga mga petsa:

Petsa: _____

Petsa: _____

Petsa: _____

Ako (kita) mahibalo nga natuman ko kini nga tumong tungod kay:

Kini mao ang mga tawo nga responsable alang niini nga tumong:

Kini maoy buhaton sa matag tawo:

Kini nga tumong makatabang kanato sa pagtuman sa atong talagsaon nga katuyoan sa plano sa Dios tungod kay:

Kini mao ang gastohon sa pagtuman niini nga plano: Andama ang inyong badyet sa usa ka lain nga palid sa papel. Ang usa ka panig-ingnan sa badyet gihatag sa Pakapin niini nga manwal.

KAPITULO 5

MGA TAWO UG MGA PAMAAGI: PAGPATUMAN SA PLANO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagpatin-aw sa mga "pamaagi."
- Paghisgot sa mosunod nga mga lakang sa pagpatuman sa usa ka plano:
  - Pagpili
  - Pagpakigsulti
  - Pagtugyan
  - Pagbansay
  - Pag-organisar
  - Pag-eskedyul
  - Pagbadyet
  - Paghimo'g desisyon
  - Pagribyu
  - Pagsusi
- Pagpasabot sa sambingay sa mga sudlanang panit, ug mga bisti.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Busa karon tibawasa ang pagbuhat niini; maingon nga kamo andam sa pagbuot kaniadto, ingon usab sa pagtibawas karon sumala sa inyong kahimtang. (II Mga Taga Corinto 8:11)

PASIUNA

Sa miaging mga leksyon kamo nakaila sa katuyoan sa inyong ministeryo ug nakakat-on unsaon sa paghimo ug mga plano. Apan ang pagplano dili igo. Maingon nga ang pagtoo nga walay binuhatan patay, ang pagplano nga walay aksyon walay butang nga mahimo.

Niini nga leksyon kamo makakat-on unsaon sa pagpatuman sa inyong mga plano. Aron sa pagpatuman sa usa ka plano nagpasabot kini nga mohimo ug aksyon. Kamo mobuhat niini pinaagi sa husto nga mga pamaagi ug sa matinud-anon nga mga tawo.

MGA TAWO UG MGA PAMAAGI

Ang mga pamaagi maoy mga lakang nga himoon sa pagpatuman sa usa ka plano. Ang mga pamaagi maoy mga paagi, proyekto, o trabaho nga ang usa ka lider mobuhat sa pagtuman sa mga plano. Ang mga tawo maoy mga instrumento nga gigamit sa Dios diha sa buluhaton sa ministeryo sa tibook kalibutan. Ang hustong mga pamaagi ug matinud-anon nga mga tawo parehong gikinahanglan aron ang usa ka plano molampos.

PAGPATUMAN SA PLANO

Kon kamo gusto nga molampus sa pagpatuman sa plano, kamo kinahanglan gayud nga una adunay usa ka tin-aw nga pagsabot niini. Kini maoy hinungdan ngano nga inyong isulat ang inyong mga plano sama sa gihisgotan sa Kapitulo 4. Hinumdumi nga ang plano kinahanglan nga maglakip sa:

- Usa ka pahayag sa iksakto nga pagabuhaton.
- Usa ka paghulagway kon unsaon ninyo sa pagbuhat niini [mga pamaagi, mga lakang sa aksyon].
- Kinsay mobuhat niini [ang mga tawo nga malambigit].
- Kanus-a ninyo kini pagbuhaton [pagsugod ug paghuman nga mga petsa, mga petsa alang sa pagribyu sa pag-uswag].
- Usa ka badyet [pila ang gastohon].

Aron sa pagpatuman sa plano, adunay pipila ka nag-unang mga responsibilidad ang lider. Kini naglakip sa:

PAGPILI:

Sa panahon sa iyang yutan-ong pangalagad, Si Jesus mipili sa mga tinun-an aron sa pagta bang kaniya diha sa ministeryo. Ania ang pipila ka mga sumbanan sa pagpili sa mga tawo alang sa buhat sa pangalagad:

1. Matinud-anon nga mga lalaki ug mga babaye:

Pagpili sa matinud-anon nga mga lalaki ug mga babaye. Ang matinud-anon mao ang mga tawo nga midawat sa Ebanghelyo ug kansang mga kinabuhi nagpakita sa tinuod nga paghinulsol ug sa pagkabag-o. Pilia kadtong mga tawo nga gitawag ngadto sa talagsaon nga katuyoan sa inyong piho nga ministeryo. Kon ang usa ka tawo walay kabug-aton alang sa piho nga ministeryo diin kamo nalambigit, sila sa dili madugay mawad-an sa ilang kadasig ug pasalig sa pagtabang.

Ang Dios adunay usa ka piho nga plano alang sa matag tawo, ug kon sila dili naga alagad sa dapit diin gusto sa Dios alang kanila, sila dili mahimong epektibo. Ang katuyoan sa ministeryo kinahanglan nga mahimong ilang tagsa-tagsa nga katuyoan.

Pilia kadtong mga tawo nga puno sa Balaang Espiritu ug adunay maayo nga dungog (Buhat 6: 8). Kadtong mag-alagad diha sa mga posisyon sa pagpangulo kinahanglan makatagbo sa Bibliyanhong kwalipikasyon alang sa espirituhanon nga mga lider nga gihatag sa Tito 1: 5-9 ug 1Timoteo 3: 1-13.

2. Espirituhanong mga Gasa:

Pilia ang mga tawo kansang espirituhanong mga gasa nagsangkap kanila sa pagtuman sa piho nga buluhaton nga inyong gipangayo kanila sa pagbuhat. Kini mao ang paagi nga ang mga tawo gipili alang sa mga buluhaton sa Bag-ong Tugon nga mga panahon. Alang sa mga panig-ingnan, kadtong adunay gasa sa pagtudlo mahimo tingaling dili epektibo sa pagka-ebanghelista. Kadtong adunay gasa sa pagka-ebanghelista tingali mapakyas ingon nga pastor.

3. Mga kahanas ug mga abilidad:

Ingon nga dugang pa sa espirituhanong mga gasa, ang mga tawo adunay espesyal nga mga kahanas ug mga abilidad nga gihatag sa Dios kanila o sila nakapalambo pinaagi sa edukasyon ug pagbansay. Hunahunaa ang mga buluhaton nga kinahanglan nga himoon ug pilia ang mga tawo kansang mga kahanas ug mga abilidad haum alang sa partikular nga buluhaton sa ministeryo.

Pananglitan, sa dihang nadawat ni Moises ang mga plano alang sa tabernakulo nga gikan sa Dios, siya mipili sa mga tawo nga may mga kahanas sa pagbuhat sa buluhaton. (Tan-awa sa Exodo 35: 30-34).

Kanunay hinumdumi nga bisan pa niana, mas sayon nga pilion ang usa ka espirituhanon nga tawo ug mobansay kaniya sa mga kahanas nga iyang gikinahanglan kay sa pagpili sa kalibutanon nga tawo ug mopalambo sa pagkamatinud-anon.

4. Kasinatian sa Ministeryo:

Timbang-timbanga ang nangagi nga kasinatian sa ministeryo. Kon ang usa ka tawo nag-alagad nga malampuson diha sa usa ka susama nga posisyon, ang iyang ministeryo ug pagdihog sa posisyon napamatud-an na.

5. Mga kalig-on ug mga kaluyahon:

Timbang-timbanga ang espirituhanon nga kalig-on ug mga kaluyahon sa usa ka tawo. Unsa nga mga kalig-on nga makahimo kaniya nga usa ka lagmit nga kandidato alang niini nga katungdanan? Unsa nga mga kaluyahon ang molalang ug mga problema ug unsaon ninyo kini pagdumala kon motungha sila?

PAGPAKIGSULTI:

Ang mga plano kinahanglan nga tin-aw nga ipahayag. Ang mas dugang nga impormasyon sa mga tawo mahitungod sa plano, mas sayon kini alang kanila sa pagtuman sa ilang mga responsibilidad. Ang kamahinungdanon sa komunikasyon mao ang tin-aw nga gihulagway diha sa mga asoy sa Biblia bahin sa torre sa Babel. Basaha kini nga istorya diha sa Genesis 11: 1-9.

Ang mga tawo kinahanglan mahibalo sa:

-Kinatibuk-ang Plano:

Sila kinahanglan gayud nga makasabot sa kinatibuk-ang plano ug giunsa kini paghaum sa katuyoan sa Dios ug sa talagsaong katuyoan sa organisasyon.

-Mga detalye sa Plano:

Kini naglakip sa mga detalye sama sa ubang mga tawo nga nalambigit, badyet, eskedyul sa panahon, mga lakang sa aksyon, ug unsaon sa pagsusi sa plano sa pagtino kon kini nahimo.

-Ilang Piho nga Responsibilidad sa Plano:

Ang mga tawo kinahanglan mahibalo sa tukma kon unsa ang ilang tinagsa nga responsibilidad sa pagbuhat,

kanus-a, ug unsa ang mga pundo, ekipo o gamit, ug mga kawani nga anaa aron sa pagtabang kanila sa pagbuhat niini. Ang komunikasyon gikinahanglan usab sa pagdasig sa mga tawo alang sa buluhaton sa pagpangalagad. Sa diha nga kamo modasig sa mga tawo, kamo makig-estorya sa hagit ug inspirasyon alang sa pagtapos sa buluhaton. Kamo mopalambo sa hustong motibo o mga rason sa pagbuhat sa buluhaton sa ministeryo. Hinumdumi:

... Kasaligang pakipagsulti nagtugot sa pag-uswag. (Proverbio 13:17, TLB)

PAGTUGYAN

Human sa pagpakigsulti sa plano, kamo kinahanglan gayud nga motugyan sa mga responsibilidad alang sa buhat nga kinahanglan nga pagabuhaton. Ang "Pagtugyan" mao ang paghatag sa responsibilidad ug awtoridad ngadto sa uban alang sa buluhaton sa ministeryo. Sa diha nga kamo motugyan kamo mohatag sa lain nga tawo sa responsibilidad alang sa usa ka piho nga trabaho, ang awtoridad sa pagtuman niini, ug tulubagon [usa ka obligasyon] aron ang trabaho matapos nga husto.

Usa sa labing dako nga Bibliyanhong pananglitan sa pagtugyan makita diha sa usa ka plano nga gihimo ni Jetro ug gipatuman ni Moises. Basaha ang mahitungod niini diha sa Exodo 18: 13-27. Si Moises gikapoy na kaayo sa pagbuhat sa tanan nga mga buluhaton sa iyang kauga lingon. Si Jetro nagtudlo kaniya unsaon sa pagtugyan sa responsibilidad ug awtoridad ngadto sa uban sa pagtuman sa buluhaton sa ministeryo. Ang mga tawo kang kinsa ni Moises gitugyan ang responsibilidad may tulubagon ngadto kaniya alang sa ilang mga buhat.

Ang usa ka lider magtagad lamang sa mga dagko nga desisyon, ang labing importante nga mga bahin sa plano, ug nagabantay sa mga nagtrabaho niini. Itugyan ngadto sa uban ang mga detalye ug naandan nga buhat nga gikinahanglan sa pagtuman sa plano.

Sa diha nga kamo motugyan sa responsibilidad sa usa ka tawo, kamo kinahanglan gayud usab nga mohatag kaniya sa awtoridad sa pagbuhat sa trabaho. Kini nagpasabot nga kamo mobuhi sa pagkontrolar o gahum nga iyang gikinahanglan ug mohatag sa gikinahanglan nga mga ka panguhaan.

Aron sa pagtukod sa awtoridad ug responsibilidad, kini makatabang kon isulat sa piho ang mga buluhaton nga inyong gitugyan sa usa ka tawo. Kini usahay gitawag nga usa ka "paghu lagway sa trabaho" o "ministeryo nga paghulagway." (Tan-awa ang pakapin niini nga man wal alang sa panig-ingnan sa ministeryo nga paghulagway).

Sa diha nga kamo piho nga mopatin-aw sa mga responsibilidad sa usa ka tawo, kini naghimo kaniya nga may tulubagon. Kini nagpasabot nga siya nahibalo kon unsay gikinahanglan kaniya. Siya nasayud nga kamo mo-tsek sa pagtan-aw kon nahuman niya ang iyang buluhaton ug gibuhat kini sa husto nga paagi.

Sa pagtingob, ang pagtugyan naglakip sa paghatag sa uban ug...

- Responsibilidad: Aron sa paghimo sa buluhaton sa ministeryo.
- Awtoridad: Aron sa paghuman sa trabaho.
- Tulubagon: Obligasyon sa paghuman sa buluhaton sa husto nga paagi.

Ang pagtugyan importante tungod kay:

-Kini nagpahigawas sa lider alang sa mas importante nga mga buluhaton. (Tan-awa sa Exodo 18: 13-27 ug Buhat 6: 3-4).

-Kini naghatag sa ubang mga tawo sa kasinatian ug pagbansay sa ministeryo.

-Kini misunod sa sumbanan sa Dios alang sa "lawas nga ministeryo" sa Simbahan uban sa matag tawo nga nagagamit sa iyang espirituhanon nga gasa alang sa buhat sa pagpangalagad.

-Kini nagbangon sa bag-ong mga lider.

PAGBANSAY:

Ang ubang mga tawo nga inyong gitugyanan sa mga buluhaton aduna nay gikinahanglan nga mga kahanas sa pagtuman sa ilang tahas. Ang uban kinahanglan nga bansayon. Ang matang sa pagbansay nga gikinahanglan nagkalainlain depende sa buluhaton nga pagabuhaton, ug ang mga kahanas sa tawo nga nalambigit. Ang ubang mga tawo nagkinahanglan sa mas daghan nga pagbansay kay sa uban tungod sa ilang limitado nga edukasyon ug kasinatian. Ang ubang mga buluhaton mas lisud kay sa uban ug nagkinahanglan sa dugang nga panudlo.

Ang pagbansay alang sa buhat sa ministeryo nagkinahanglan sa usa ka padayon nga proseso. Kamo kinahanglan nga sa kanunay nagapalambo sa kahibalo, mga kahanas, ug espirituhanon nga pagkahamtong niadtong mga nagatrabaho uban kaninyo diha sa ministeryo.

PAG-ORGANISAR:

Ang mga tawo nga inyong gibansay kinahanglan maorganisar aron sa pagtrabaho nga manag sama diha sa ministeryo.

Ang organisasyon maoy gawasnon nga ebidensya sa usa ka gipakigbahin nga katuyoan. Bi san unsa nga panahon ang duha ka mga tawo nagkauyon sa pagtrabaho sa usa ka komon nga katuyoan, ang usa ka organisasyon naglungtad. Ang pag-organisar maoy proseso sa pagtukod sa usa ka tim sa mga tawo sa paghuman sa buluhaton sa ministeryo. Ang pag-organisar nagtukod ug gambalay aron sa pagtuman sa plano. Ang pag-organisar motubag sa mga pangutana, "kinsa ang responsable sa pagbuhat sa unsa?"

Kon walay pag-organisar, ang kalibog maanaa. Kini moresulta sa kasub-anan, pagbagulbol, ug ang mahinungdanon nga mga buluhaton wala na panumbalinga. Pananglitan, basaha ang mahitungod sa problema sa Jerusalem nga Simbahan sa Buhat 6: 1-7 ug giunsa sa mga tinunan-pag-organisar sa pagsulbad niini.

Ayaw isundog ang inyong organisasyon sa uban. Himoa nga ang organisasyon molambo tu ngod sa panginahanglan ug sa inyong indibiduwal nga plano ug katuyoan. Ang pag-organisar sa unang Simbahan naugmad niini nga paagi. Dili ang organisasyon ang nagdala sa ministeryo ngadto sa paglungtad. Ang ministeryo ang nagdala sa organisasyon ngadto sa paglungtad ingon nga kini gikinahanglan. Ang istorya diha sa Mga Buhat 6: 1-7 naghulagway niini.

Ang Dios nga Amahan, si Jesukristo, ug ang Espiritu Santo adunay usa ka organisasyon. Ang matag usa adunay piho nga mga responsibilidad ug mga ministeryo nga gihubit sa Biblia. Usa sa labing dako nga natural nga mga ehemplo sa organisasyon mao ang lawas sa tawo.

Ang Dios migamit niining natural nga panig-ingnan sa paghulagway sa espirituhanon nga organisasyon sa Simbahan.

Ang Simbahan mao ang gitawag nga "Lawas ni Kristo" diin si Jesus mao ang Ulo. Ingon nga "ulo sa Simbahan" maoy usa sa mga responsibilidad sa ministeryo ni Jesus.

Sa diha nga kamo moorganisar uban ni Jesus ingon nga inyong ulo, kamo motrabaho nga ma nagsama ingon sa usa ka Lawas sa mga magtotoo sa pagtuman sa espirituhanon nga mga katu yoan ug mga plano.

Usahay makatabang ang pagguhit sa diyagrama aron sa pagpasabot sa organisasyonal nga estruktura nga inyong gitukod. Ang maong hulagway gitawag sa "organisasyonal tsart." Ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon naglakip sa pipila ka mga panig-ingnan sa mga tsart.

Ang pag-organisar naglakip pagpalambo sa usa ka hiniusa nga espiritu sa taliwala sa mga na lambigit diha sa plano. Kini naglakip sa pagpalihok kanila sa pagtuman sa buluhaton sa pag pangalagad ug sa pagtukod sa maayong mga relasyon sa taliwala nila.

Hinumdumi nga sa bisan unsa nga organisasyon sa Kasulatan, walay usa nga labaw pa kay sa laing tawo. Kitang tanan mga sakop sa parehong Lawas ni Kristo nga nagtrabaho nga manag sama aron sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios. (Tan-awa sa Mga Taga-Efeso 1: 22-23; 4: 15-16; Colosas 1:18; I Mga Taga Corinto 12).

PAG-ESKEDYUL:

Sa diha nga kamo orihinal nga mihimo sa inyong plano, inyong gipahimutang ang mga petsa kanus-a kamo mosugod, moribyu, ug mohuman niini. Karon kamo kinahanglan gayud nga mo-eskedyul sa ubang mga detalye nga mga kabahin sa plano.

Pananglitan, diha sa miagi nga kapitulo adunay panig-ingnan nga gihatag mahitungod sa pag abot sa mga nagsulti ug Espanyol nga komunidad diha sa lima ka milya palibot sa usa ka sim bahan sa pipila ka mga petsa. Ang mga petsa gipahimutang sa pagsugod, pagribyu, ug pag kompleto sa proyekto.

Kon kamo tinuod nga nagtrabaho niini nga plano, kamo karon kinahanglan nga mo-eskedyul sa piho nga mga petsa ug mga panahon alang sa pag-adto sa balay-balay nga pagpakigbahin sa Ebanghelyo. Ang mga petsa kinahanglan usab nga ipahimutang alang sa pagmantala ug sa pagdumala sa unang pag-alagad sa simbahan.

Ang paghimo sa maong mga eskedyul makatabang kaninyo sa paggamit sa inyong panahon sa maalamon nga paagi. Kamo kinahanglan gayud nga mogamit sa panahon sa maalamon nga paagi tungod kay kamo adunay usa ka limitado nga gidaghanon sa panahon sa pagtuman sa buluhaton sa Gingharian:

Kinahanglan ako magbuhat sa mga buluhaton kaniya nga nagsugo kanako, sam tang adlawan pa; moabut ang gabii nga walay tawo nga makahimo sa pagbuhat. (Juan 9: 4)

Busa matngoni ninyo ang inyong paggawi, dili ingon sa buangbuang, kondili ingon sa maalamon, pahimuslan ang higayon, kay ang mga adlaw dautan. (Efeso 5: 15-16)

Sa diha nga kamo mogamit sa inyong panahon nga maalamon, kamo mopahimutang sa mga prayoridad. Kini nagpasabot nga kamo mopili sa pagbuhat sa pipila ka mga butang ug mowag tang sa uban. Ang malampuson nga mga lider nakakat-on sa pag-ingon nga "dili" sa mga butang nga dili uyon sa ilang katuyoan ug mga tumong.

Timbang-timbanga ang tanan nga butang nga inyong buhaton basi sa piho nga katuyoan diin ang Dios nagtawag kaninyo. Himoa kana nga pagtawag ingon nga usa ka prayoridad. Ayaw pagsimang sa ubang mga butang, bisan pa kon unsa ka maayo o gikinahanglan tingali sila.

Ingon sa samingay sa mga sulipon uban sa ilang mga talento, ang Dios mohimo kaninyo nga responsable alang sa piho nga mga ministeryo nga iyang gihatag kaninyo sa pagbuha. Kamo mapuliki sa paghimo sa daghang maayo ug gikinahanglan nga mga butang alang sa Dios ug mosipyat sa piho nga katuyoan diin siya nagbangon kaninyo sa pagministeryo. Kamo nagkina hanglan sa usa ka kalendaryo aron sa pag-eskedyul sa husto nga paagi. Ang pag-eskedyul nagkinahanglan nga maglakip sa parehong senimana ug inadlaw nga pagplano:

1. Senimana nga pagplano:

Sa sinugdanan sa matag semana, paghimo ug senimana nga plano. Pag-ampo mahitu ngod sa umaabot nga semana ug hangyoa ang Dios sa paggiya kaninyo sa pag-iskedyul sa piho nga mga proyekto alang sa matag adlaw. Tubaga kining mga pangutana:

-Unsay kinahanglan buhaton niana nga semana? Kini maoy listahan sa labing dinalian nga mga butang nga kinahanglan pagabuhaton. Kini maoy mga butang nga moresulta sa dagkong mga problema o kalangay kon sila dili matuman niana nga semana.

-Unsay angay nga buhaton? Kini maoy listahan sa mga butang nga sunod sa mahinungdanon. Kamo makabuhat kanila sa diha nga nahuman na kamo sa dinalian nga mga katungdanan diha sa lista nga kinahanglan nga pagabuhaton.

-Unsay mahimong buhaton kon kamo adunay panahon? Kini maoy mga butang nga maipadayon ngadto sa laing semana nga dili makahimo ug mga problema.

-Karon ribyuha ang mga talaan sa pagtino unsang mga butanga ang inyong itugyan ngadto sa uban. Itugyan kini, ug kini mopahigawas kaninyo sa paghiman sa mga buluhaton nga kamo lang ang makahimo.

2. Inadlaw nga pagplano:

Sa pagsugod sa matag adlaw, pangayoa sa Dios nga mopadayag kaninyo kon unsa ang iyang gusto nga inyong buhaton nianang adlawa. Ribyuha ang listahan sa mga buluhaton nga inyong gihimo alang niana nga semana. Pangayoa sa Dios nga ipakita kaninyo unsa ang angay nga buhaton niana nga adlaw. Isulat kini ug ihan-ay sila sumala sa prayoridad.

Tubaga ang sama nga mga pangutana sa sinemana nga pagplano: Unsa ang kinahanglan nga buhaton niana nga adlaw? Unsay angay nga buhaton kon kamo makahuman niining dinalian nga mga buluhaton? Unsay mahimong buhaton kon kamo adunay panahon? Unsay inyong itugyan ngadto sa uban?

Siguroha nga adunay eskedyul sa personal nga panahon uban sa Ginoo alang sa pag-ampo ug pagtuon sa Biblia sa matag adlaw. Kini importante tungod kay...

**Ang pagkahadlok kang Jehova nagdugang ug oras sa matag adlaw...
(Proverbio 10:27) The Living Bible**

**Sa tanang butang nga imong buhaton, unaha ang Dios, ug siya magmando kani mo ug purongpurongan ang inyong mga paningkamot uban sa kalampusan.
(Proverbio 3: 6) The Living Bible**

Sama ni Apostol Pablo, sa pagplano, kanunay nga bukas sa pagbag-o sa Balaang Espiritu. Usab, hinumdumi kanunay nga ang mga tawo maoy rason nga ang ministeryo naglungtad. Ayaw pasagdi ang mga tawo tungod sa plano o pagbuhat sa nakalista nga mga buluhaton nga inyong kinahanglan nga buhaton.

Sa samang higayon, pagbantay nga ang uban dili mopasimang kaninyo gikan sa inyong buluhaton sa daghang mga butang nga magaut-ut sa inyong panahon ug kusog. Ang pagsimang, bisan pa ngadto sa maayong mga buhat, maoy galamiton sa kaaway aron sa pagpugong kaninyo sa pagtuman sa plano sa Dios.

Basaha ang Nehemias 6: 10-12. Usa ka "propeta sa Dios" misulay sa pagpasimang kang Nehemias gikan sa iyang buluhaton pinaagi sa pagtawag sa usa ka miting didto sa balay sa Dios. Murag espirituhanon, dili ba? Ang manalagna misulay sa pagkombensi kang Nehemias nga mas luwas alang kaniya sa balay sa Dios, ug unya siya pweding mamatay kon siya dili moadto.

Apan si Nehemias nakaila nga ang Dios wala magpadala sa propeta. Siya wala motambong sa miting. Ang Dios nagsulti kaniya sa pagtrabaho sa paril, ug kana mao lang ang iyang gibuhat!

3. Uban nga sukod sa panahon:

Kamo makakaplag niini nga makatabang sa paghimo sa eskedyul alang sa ubang mga panahon. Pananglitan, usa ka magtutudlo sa usa ka Kristohanong eskwelahan tingali kinahanglan nga magplano sa matag tulo ka bulan sa usa ka tuig o sa matag tunga-tunga sa tuig.

Kini maalamon usab nga mohimo sa usa ka tinuig nga plano sa ministeryo. Pangayoa sa Dios nga tabangan kamo sa pagpahimutang sa mga tumong alang sa maong tuig nga uyon sa iyang katuyoan. Ang pag-ila sa inyong tinuig nga mga tumong motugot kaninyo sa pagpahimutang sa piho nga mga plano sa matag semana sa tuig.

Sa diha nga ang pipila ka mga tawo magtrabaho nga managsama sa usa ka plano, ang matag usa kinahanglan nga adunay kalendaryo nga nagpakita sa eskedyul alang sa mga detalye sa plano. Kini makatabang sa matag-usa sa paghinumdom kon unsa ang kinahanglan nga pagabuhaton ug kanus-a.

PAGBADYET:

Atol sa pagplano kamo naghimo ug badyet nga nagpakita sa gidaghanon sa salapi nga inyong giplano nga gastohon. Samtang kamo magpatuman sa plano, gamita kini nga badyet sa paggiya kaninyo sa paggasto sa pundo. Usa ka sayon nga paagi sa pagbantay sa salapi nga inyong nagasto mao ang pagtipig sa usa ka yano nga pinansyal nga rekord nga naglista sa aytem, ang kantidad sa salapi nga sa orihinal gibadyet alang niini, ang aktuwal nga kantidad nga nagasto, ug ang mga pundo nga nasalin. Ania ang usa ka panig-ingnan sa pagsunod:

Plano: Makabaton ug Biblia alang sa matag bag-o nga magtotoo sa atong kapunungan sa simbahan.

Pinansyal nga Rekord

Aytem	Kantidad nga gigahin Alang sa aytem	Kantidad nga Nagasto Sa Petsa	Kantidad nga Nasalin Alang sa aytem
Mga Biblia	Php. 300, 000	Php. 200, 000	Php. 100, 000

Kamo makakaplag nga inyong kinahanglan ipasibo pag-usab sa orihinal nga badyet. Ang ubang mga butang adunay bili nga labaw pa kay sa inyong giplano, ang uban mogasto ug diutay ra.

PAGHIMO'G DESISYON:

Ingon sa bisan unsa nga plano nga ibutang sa aksyon, ang lider kinahanglan nga mohimo sa daghang mga desisyon nga may kalabutan niini. Ang Kasulatanhong proseso alang sa paghimo ug desisyon gihulagway diha sa Harvestime International Institute sa kurso nga, "Bibliyanhong Pagdumala nga mga Prinsipyo" ug "Pag-ila saTingog sa Dios." Tan-awa kini alang sa tabang sa paghimo ug maayong mga desisyon.

PAGRIBYU:

Human ninyo ipatuman ang plano, kamo kinahanglan gayud nga moribyu niini sa pagtan-aw kon sa unsang paagi kini naga-uswag. Pakigkita sa mga nagtrabaho sa plano...

- Aron masiguro nga ang tawo mituman sa ilang gikatuka nga mga responsibilidad.
- Aron masiguro nga ang mga tawo adunay gikinahanglan nga mga pundo, ekipo o gamit, ug mga suplay aron sa paghuman sa ilang mga trabaho.
- Aron sa pagtan-aw nga ang plano nagasunod sa eskedyul.
- Aron sa pagbantay sa badyet.
- Aron sa pagbag-o sa plano sa diha nga gikinahanglan.
- Aron sa paghiusa sa mga bahin sa plano ug sa buhat sa mga tawo nga nalambigit.
- Aron sa pagsulbad sa mga problema sa plano o mga problema tali sa mga tawo nga nalambigit sa plano.

PAGSUSI:

Ang pagsusi maoy usa ka proseso sa pagtimbang-timbang pag-ayo sa plano sa pagtino sa bili sa pagkab-ot sa katuyoan sa ministryo. Sa sunod nga leksyon kamo makakat-on unsaon sa pagsusi sa mga plano.

BAG-ONG BINO UG DAANG SUDLANAN NGA PANIT

Sa diha nga si Jesus misugod sa iyang pangalagad, nahimamat niya ang daghang mga pagsupak. Ang ubang mga tawo wala modawat sa bag-ong mga pagtulun-an bisan pa sila basi sa Daang Tugon nga mga kamatuoran. Ang uban wala modawat sa mga milagro nga iyang gihi mo. Sa diha nga ang pipila ka mga tawo gitawag sa pagkadisipulo, sila midumili sa pagsunod. Daghan sa relihiyosong mga lider gigapos sa tradisyon ug midumili nga mausab.

Si Satanas kanunay nga misupak sa katuyoan ug mga plano sa Dios. Sa diha nga kamo mopa tuman sa usa ka bag-o nga plano sa ministeryo uyon sa Diosnong katuyoan, kamo moatubang ug pagsupak. Si Jesus mihatag ug duha ka mga ehemplo niini. Siya miingon:

Walay tawo nga magatapak ug bag-ong panapton diha sa daan nga sinina, kay ang igatapak mabitas ra gikan sa sinina. Ug unya mahimo na hinoon ang usa ka dakong gisi.

Usab ang bag-ong bino wala igasulod sa mga daan nga sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang mga sudlanan mabusisi, ang bino mobuhagay, ug ang mga sudlanan madaut; apan ang bag-ong bino anha igasulod sa mga bag-ong sudlanan nga panit, ug ang duha molungtad. (Mateo 9: 16, 17)

Pinaagi niini nga mga panig-ingnan, si Jesus mipakita nga usahay imposible alang sa naga lungtad, tradisyonal nga relihiyosong tinukod sa mga tawo nga modawat sa bag-ong mga plano ug mga pagpadayag. Si Jesus nakakita niini nga tinuod sa iyang kaugalingon nga ministeryo, ingon man si Apostol Pablo. Kamo usab makakaplag niini nga tinuod. Kamo makasina ti'g pagsupak gikan sa gawas, ug sa sulod sa nagalungtad na nga relihiyosong mga organisasyon.

Sa diha nga kamo makasugat sa maong pagsupak, sunda ang sumbanan nga gipakita ni Jesus ug ni Pablo. Silang duha nagtrabaho sa sulod sa nagalungtad nga relihiyosong estruktura ku tob sa mahimo. Sila mitambong sa sinagoga nga mga serbisyo sa kanunay ug nag-alagad ingon nga sila gitugotan. Sila wala moguba sa daan nga relihiyosong mga estruktura. Sila nagpasagad nga sila magpadayon sa paglungtad. Apan sila wala motugot sa tradisyon o pagsupak bisan gikan sa mga lider sa relihiyon, nga makapugong sa bag-ong mga butang nga gibuhath sa Dios.

Sa diha nga gisalikway sa mga tradisyonal nga estruktura, parehong si Jesus ug Pablo midala sa ilang ministeryo sa gawas sa sinagoga. Sila nagpatindog sa "bag-ong sudlanan nga panit." Kining bag-o nga mga magtotoo maikagon sa pagdawat sa bag-ong pagpadayag ug bag-ong pang-organisasyon nga mga estruktura [ang unang Simbahan]. Sila nakahimo sa pagpugong sa "bag-ong bino." Sa laing paagi, sa espirituwal nga pagkasulti, kini posible nga "banhawon ang mga patay.".. Ug ang Dios mibuhath niini sa higayon. Apan mas sayon ang pagpanganak sa usa ka bag-o nga bata dinhi sa kalibutan!

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang pamaagi?

---

3. Unsa ang gipadayag sa samingay mahitungod sa bag-ong sudlanan nga panit ug sa bag-ong mga sinina mahitungod sa pag-atubang sa pagsupak sa mga plano ug mga katuyoan sa Dios?

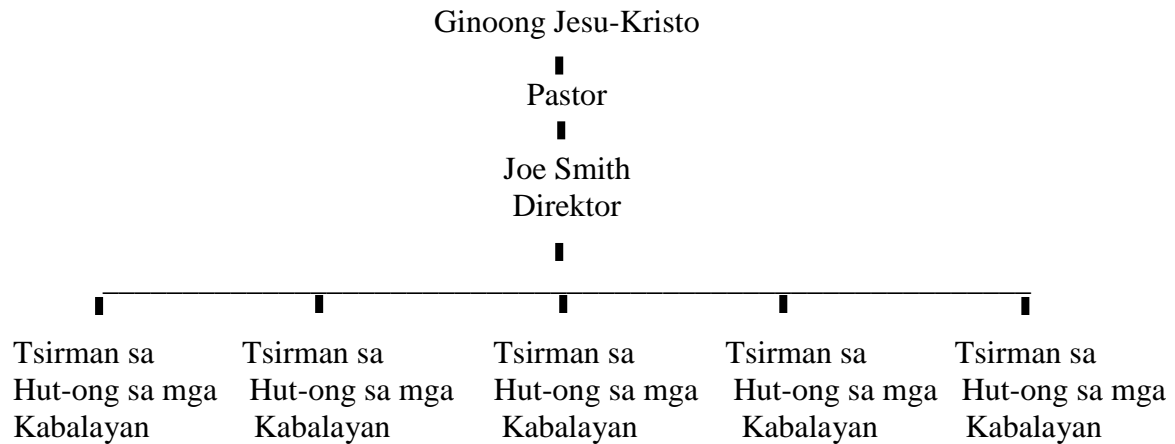
4. Sa usa ka lain nga piraso sa papel, isulat ang usa ka mubo nga paghulagway sa matag usa sa mosunod nga mga responsibilidad sa pagpatuman a plano:

- Pagpili
- Pagpakigsulti
- Pagtugyan
- Pagbansay
- Pag-organisar
- Pag-eskedyul
- Pagbadyet
- Paghimo'g Desisyon
- Pagribyu
- Pagsusi

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ania ang panig-ingnan sa organisasyonal tsart. Kini giandam alang sa plano nga gihu lagway sa Kapitulo 4 niini nga leksyon alang sa pag-abot sa mga nagsulti'g Espanyol nga komunidad duol sa usa ka piho nga simbahan. Ang ubang mga panig-ingnan sa organisasyonal tsart gihatag sa Pakapin niini nga manwal.

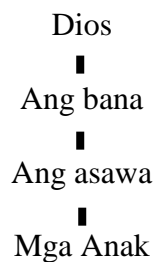
Si Joe Smith, direktor sa plano, nag-alagad niini nga katungdanan ilalum sa pagpangulo sa Pastor sa simbahan.

Lima ka mga tsirman ang gitudlo, ang matag usa adunay responsibilidad sa usa ka milya nga hut-ong sa kabalayan sa kadalanan sa palibot sa Simbahan.

Si Joe Smith ang nagdumala niining mga tsirman sa pagtuman sa plano nga naglakip sa balay-balay nga pagduaw sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo, nagabilin ug usa ka basahon sa Ebanghelyo sa matag panimalay, ug nagahatag sa usa ka Ebanghelyo ni Juan sa matag bag-o nga kinabig.

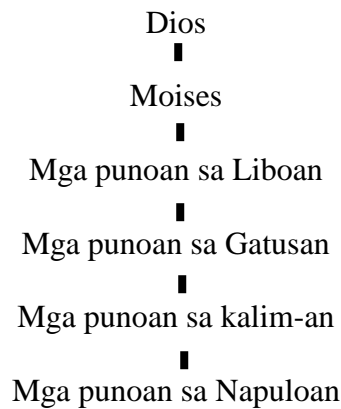
2. Hinumdumi nga sa bisan unsa nga organisasyon, walay bisan kinsa nga "mas dako" kay sa uban. Kitang tanan mga sakop sa sama nga Lawas ni Kristo nga nagtrabaho nga managsama aron sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios. (Tan-awa sa Mga Taga-Efeso 1: 22-23; 4: 15-16; Colosas 1:18; ug 1 Taga-Corinto 12).

3. Nahibalo ba kamo nga ang Biblia nagtukod sa usa ka organisasyonal nga estruktura alang sa pagdumala sa Kristohanong panimalay? Ingon niini tan-awon ang organisasyonal tsart:

Ang bana mao ang ulo sa pamilya. Ang asawa mao ang iyang katabang. Ang mga anak magpasakop sa parehong amahan ug inahan.

4. Ania ang usa ka organisasyonal tsart alang sa mga plano ni Moises sa Exodo 18:13-27:

Ang "mga punoan sa liboan" nagdumala sa 100 ka mga tawo. Kining 100 ka mga tawo nga ang matag usa nagdumala sa 50 ka mga tawo nga ang matag usa nangulo sa usa ka gamay nga grupo sa napulo. Ang 50 ka mga lider nga "mga punoan sa napuloan" moduol sa "mga punoan sa kalim-an" sa ilang mga problema. Ang "mga punoan sa kalim-an" motaho ngadto sa "mga punoan sa gatusan," ug ang "mga punoan sa gatusan" modala ug importante nga mga desisyon sa "mga punoan sa liboan." Ang labing importante lamang nga mga butang gikan sa "mga punoan sa liboan" dalhon kang Moises alang sa desisyon.

5. Sa diha nga gidawat ni Moises ang pagkapangulo sa Israel, ang Dios mihatag kaniya sa upat ka nag-unang mga responsibilidad (Exodo 18: 19-21):

Una,	Pagdala sa mga problema sa mga tawo sa Dios.
Ikaduha,	Pagtudlo kanila sa dalan nga ilang pagalaktan [paghatag sa espirituha non nga direksyon].
Ikatulo,	Pagbansay kanila sa buluhaton nga ilang pagabuhaton.
Ikaupat,	Pagpili sa makahimo nga mga lider aron makatabang kaniya sa pagdala sa palas-anon sa pagkapangulo [sa pagtugyan sa mga responsibilidad ngadto sa uban].

6. Karon nga kamo nakakita sa pipila ka mga panig-ingnan sa organisasyonal tsart, pag-andam ug usa ka tsart alang sa usa ka plano nga inyong gipatuman sa inyong ministryo.

7. Ania ang pipila ka komon nga babag sa komunikasyon. Kamo mobuntog sa pipila niini aron nga hustong isulti ang plano ngadto sa uban:

-Lain-laing Pinulongan	-Dili tin-aw nga mensahi
-Lisud nga bokabularyo	-Katagaw
-Nagakuha sa gikinahanglan nga impormasyon	-Tradisyon
-Kahadlok	-Kulang sa Edukasyon
-Pinihig	-Gahi'g Ulo
-Walay pagtagad	

8. Ania ang hubad sa Living Bible sa usa ka tudling sa pagkamahinungdanon sa paghuman sa mga plano. Si Pablo nagpadala niini nga mensahe ngadto sa mga magtotoo sa Corinto:

Ako gusto nga mosugyot nga humanon nimo ang imong gisugdan sa pagbuhat ... kay dili lamang ikaw ang unang nagpahayag niini nga hunahuna, apan ang una nga mosugod sa pagbuhat mahitungod niini.

Sa pagsugod... madasigon gayud, inyong dad-on kini nga buluhaton pinaagi sa paghuman ingon sa malipayon, nagahatag sa bisan unsa nga inyong mahimo gikan sa bisan unsa nga kamo anaa. Himoa nga ang inyong madasigon nga hunahuna sa pagsugod tumbasan pinaagi sa imong tinud-anay nga panglimba sog karon. (II Mga Taga Corinto 8: 10-11)

9. Usa sa labing detalyado nga plano nga gihatag ug gipatuman sa kapanahonan sa Biblia mao ang plano alang sa pagtukod sa tabernakulo. Samtang kamo magtuon sa mosunod nga mga pakisayran, paghunahuna mahitungod sa unsay inyong nakat-onan mahitungod sa Bibliyanhong pagdumala pinaagi sa mga tumong:

-Paglig-on sa katuyoan: Exodo 25: 8

-Paghan-ay sa plano: Exodus 25-31

-Pagpatuman sa Plano:

-Pagpili: Exodo 35: 30-35; 36: 2

-Pagpakigsulti: Exodo 35

-Pagtugyan: Exodo 36: 1-3

-Pagbansay: Exodo 35:34

-Pag-organisar: Exodo 36-40

-Pag-eskedyul: Exodo 36-40

-Pagbadyet: Exodo 35; 36: 5-7

-Paghimo'g desisyon: Exodo 36: 6-7

-Pagribyu: Exodus 39:43

-Pagsusi sa plano: Exodo 39:43; 40: 33-35

KAPITULO 6

NAGAHINGPIT: NAGASUSI SA PLANO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagpatin-aw sa "ebalwasyon."
- Paghisgot ngano nga ang ebalwasyon importante.
- Pag-ugmad ug usa ka pamaagi sa ebalwasyon.
- Pagsusi sa mga plano nga inyong gipatuman.
- Pag-ila sa mga rason kon nganong ang mga plano mapakyas.
- Paggamit sa mga resulta sa inyong ebalwasyon sa pagpalambo sa kasamtangang mga plano ug pag-usbaw sa bag-ong mga plano.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Kay ako nagaingon, pinaagi sa gracia nga gihatag kanako, sa matag tawo nga anaa sa taliwala kaninyo, nga dili maghunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw kay sa angay niyang hunahunaon; kondili mga hunahuna nga binuotan, ingon nga ang Dios naghatag sa tagsatagsa ka tawo sa sukod sa pagtoo. (Roma 12: 3)

PASIUNA

Sa Kapitulo 4 kamo nakakat-on sa pagpahimutang sa mga tumong ug sa pagplano uyon sa katuyoan ug plano sa Dios. Sa Kapitulo 5 kamo nakakat-on unsaon sa pagpatuman sa mga plano. Kini nga leksyon nagpasabot unsaon sa pagsusi sa mga plano aron sa pagtino kon kamo nakakab-ot o wala sa inyong mga tumong.

EBALWASYON

Sa diha nga kamo mosusi sa usa ka butang kamo motimbang-timbang niini pag-ayo ug mohu nahunaa sa bili. Ang ebalwasyon maoy proseso sa pagsusi sa mga plano aron sa pagtino sa ilang pagkahinungdanon sa pagkab-ot sa katuyoan sa inyong ministeryo.

Ang mga tumong nagpahayag sa unsay ginaplano ninyo nga buhaton. Ang ebalwasyon maoy proseso sa pagtino kon kamo nakatuman niadtong mga tumong. Bisan ang Dios misusi sa iyang buhat. Sa Genesis 1, gisusi niya ang tanan niya nga gibuhad ug miingon, "Kini mayo".

ANG PAGKAMAHINUNGDANON SA EBALWASYON

Ang ebalwasyon naghimo kaninyo nga adunay tulubagon sa Dios, sa uban, ug kang kinsa kamo nagministeryo, ug sa inyong kaugalingon.

Gikan sa sinugdanan sa panahon, ang Dios mihimo sa tawo nga may tulubagon alang sa pagtuman sa iyang mga plano.

Si Adan ug si Eva adunay pipila ka mga responsibilidad sa Tanaman diin ang Dios naghimo kanila nga adunay tulubagon.

Ang Biblia nagpahayag nga kamo "mohunahuna sa binuotan," sa pagtimbang-timbang sa inyong mga kaugalingon nga kinabuhi ug ministeryo.

Kay ako nagaingon, pinaagi sa gracia nga gihatag kanako, sa matag tawo nga anaa sa taliwala kaninyo, nga dili maghunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw kay sa angay niyang hunahunaon; kondili mga hunahuna nga binuotan, ingon nga ang Dios naghatag sa tagsatagsa ka tawo sa sukod sa pagtoo. (Roma 12: 3)

Si Apostol Pablo miingon:

Aron mauyonan ninyo ang mga butang nga labing maayo; aron kamo magmina tud-on ug walay kalapasan hangtud sa adlaw ni Kristo. (Filipos 1:10)

Ang kamatuoran nga kamo may tulubagon sa Dios alang sa inyong ministeryo gihulagway sa samingay sa mga talento sa Mateo 25: 14-30. Ang Biblia nagtudlo usab nga kamo adunay mga responsibilidad alang sa inyong giministryohan:

Pakan-a ang panon sa Dios nga anaa sa taliwala ninyo, nga magabantay kamo kanila, dili pinaagi sa pagpugos, kondili sa kinabubut-on gayud; dili tungod sa pagpanapi nga makauulaw, kondili sa maayong kabubut-on;

Dili ingon sa magahari-hari sa panulondon sa Dios, kondili ingon nga panig-ingnan ngadto sa panon sa mga carnero. (I Pedro 5: 2-3)

Ang Biblia nagtudlo usab nga kamo adunay tulubagon sa uban nga inyong giministryohan. Kamo magtrabaho nga managsama sama sa lawas sa tawo:

Ug ang mata dili makaingon sa kamot, ako wala magkinahanglan kanimo, ni ang ulo usab ngadto sa mga tiil, ako wala magkinahanglan kanimo. (I Mga Taga Corinto 12:21)

Sa diha nga kamo mobarug sa atubangan sa Dios sa adlaw sa paghukom, ang inyong buhat timbang-timbangan aron sa pagtino sa bili:

Karon kon may tawo nga magatukod sa ibabaw niining patukoranana bulawan, salapi, mga bato nga hamili, kahoy, balili, tuod sa balili;

Ang buhat sa tagsatagsa igapadayag; kay ang adlaw magapahayag niini, tungod kay kini igapadayag pinaagi sa kalayo; ug ang kalayo gayud maoy magasulay sa buhat sa tagsatagsa sa unsa nga matang kini. (I Mga Taga Corinto 3: 12-13)

Ang Dios adunay hingpit nga mga plano, apan siya namuhat pinaagi sa dili-hingpit nga mga tawo sa pagtuman sa iyang mga plano. Tungod kay kamo dili hingpit, kamo kinahanglan ga yud nga sa kanunay motimbang-timbang sa inyong ministeryo. Ang ebalwasyon importante tungod kay kini makatabang kaninyo sa pagtino kon kamo husto nga nagatuman sa mga plano ug katuyoan sa Dios.

Ang ebalwasyon nagtugot kaninyo sa pagkat-on gikan sa inyong mga kalampusan ug mga ka-pakyasan, pag-usob sa kasamtangan nga mga plano, ug paghimo sa bag-ong mga plano. Kon kamo tinuod nga nagbuhat sa buluhaton sa Dios, nan kini takos buhaton uban sa pagkahalang don.

.ANG EBALWASYON NGA PAAGI

Sa diha nga kamo nakakat-on unsaon sa pagpahimutang sa tumong kamo nagsulat kanila sa paagi nga sila masukod o masusi sa pagtan-aw kon kamo nakakab-ot kanila. Kamo usab nag lakip sa mga petsa alang sa pagsusi sa pag-uswag sa plano. Ang ebalwasyon nga pamaagi maoy paagi alang sa pagtimbang-timbang sa inyong mga plano.

Ania ang mga lakang alang sa paghimo ug paagi sa ebalwasyon:

1. Isulat ang mga tumong aron nga sila masukod ug kamo makahimo sa pagsulti nga kamo nakatuman kanila.
2. Ibutang ang mga petsa sa pagsusi sa pag-uswag sa plano.
3. Pag-ampo sa dili pa kamo magsugod sa ebalwasyon. Pangayoa sa Dios nga ipakita kaninyo ang mga kahuyang nga nagkinahanglan sa pagbadlong ug sa paghatag kanin yo sa giya sa dugang nga mga plano nga inyong gikinahanglan himoon.
4. Susihon aron makita kon ang plano nagasugod sa eskedyul ug nagatuman sa tumbok nga tumong.

Kon kini anaa, padayon ingon sa inyong orihinal nga giplano.

Kon kini wala, kamo tingali kinahanglan nga...

-Mosuhid pag-usab sa tumong: Isulat pag-usab ang mga bahin niini o iwag tang kini ug mosulat sa bag-ong plano. Tungod kay kamo wala mahibalo sa kinatibuk-ang plano sa kaugmaon sa Dios, kamo kinahanglan abli sa kausaban. Ang mga rebisyon maoy kabahin sa pag-unat sa pagtoo nga pro seso sa pagplano.

-Mohimo'g kabag-ohan sa mga tawo nga nagatrabaho niini nga tumong: Kamo tingali nagkinahanglan sa mas o dili kaayo daghan nga mga tawo o moilis sa mga tawo nga nawad-an ug interes.

-Mousob sa pagtapos nga petsa: Kamo nagkinahanglan sa dugang nga pana hon sa paghuman sa plano kay sa orihinal nga gihunahuna. Kamo tingali nagkinahanglan sa dugang nga mga petsa sa ebalwasyon sa pagsusi sa inyong pag-uswag.

-Mousob sa mga paagi: Ang tumong tingali maayo, apan ang inyong mga paagi sa pagtuman niini dili sibo.

-Mo-utro sa badyet: Kon ang gasto lahi kay sa orihinal nga giplano, kamo kinahanglan nga motul-id sa badyet.

5. Sa diha nga kamo nakahuman na sa plano, timbang-timbanga kini sa pagtubag niini nga mga pangutana:

-Nakab-ot ba ninyo ang tumong? Nahuman ba ninyo ang inyong gisugdan? Wala ba kamo malihis sa kaaway? Ayaw pagtimbang-timbang sa basehan nga unsa ang mga kalihokan nga nahitabo. Timbang-timbanga nga gibasi sa resulta: Ang mga kaliho kan ba kabahin sa plano sa pagkab-ot sa gitinguha nga resulta?

-Kini ba gayud makatampo sa katumanan sa inyong mga katuyoan ingon sa inyong nahunahunaan?

-Dis-a kamo napakyas, ngano, ug giunsa? Unsay mga rason sa kapakyasan? Hinum dumi, ayaw'g kaluya sa inyong mga kahuyang, apan gamita sila ingon nga mga opor tunidad alang sa gahum sa Dios nga ipadayag.

-Dis-a kamo nilampos, ngano, ug giunsa? Unsay mga rason alang sa kalamposan?

-Unsay lahi unta ninyong pagabuhaton? Lahi nga mga paagi? Lahi nga mga tawo? Lahi nga plano?

-Ang mga tawo ba nga nalambigit gigamit nga epektibo diha sa ministeryo? Ang ilang mga tahas ba haum sa ilang espirituhanong mga gasa? Sila ba gipasabot sa katu yoan ug sila ba gidasig sa paghuman sa plano?

-Kamo ba mogamit pag-usab sa pareho nga plano? Hangyoha ang Ginoo sa paggiya kaninyo niini nga desisyon. Apan usahay ang Dios adunay bag-o nga plano.

-Unsay inyong nakat-onan gikan niini nga makatabang kaninyo sa paghimo sa bag-ong mga plano?

NGANONG ANG MGA PLANO MAPAKYAS

Ang plano sa Dios kanunay nga hingpit, apan tungod kay siya nagapamuhat pinaagi sa dili-hingpit nga mga instrumento [mga tawo], ang mga plano usahay mapakyas.

Pananglitan:

-Ang Tanaman sa Eden maoy plano sa Dios alang sa tawo. Apan ang tawo napakyas.

-Ang plano sa Dios alang sa Israel mao nga sila magapamatuod mahitungod kaniya sa pagano nga mga nasud, apan sila napakyas.

-Ang plano sa Dios alang sa hari nga si Saul, Samson, ug ang uban napakyas tungod kay sila mga dili-hingpit nga tawhanong mga instrumento.

Ang kapakyasan kanunay tungod sa pagkadili-matinud-anon sa tawo sa pagpamuhat nga nahiuyon sa Dios.

Ania ang pipila ka komon nga mga rason kon nganong ang mga plano mapakyas:

1. Kakulang Sa Panan-awon: Ang mga tawo wala makasabot sa katuyoan o panan-awon diin ang plano kabahin.
2. Kakulang sa Pagbansay: Ang mga tawo wala gibansay alang sa mga buluhaton nga sila gihangyo sa pagbuhat ingon nga kabahin sa plano. Ang Dios sa kanunay nag-andam sa mga tawo alang sa buluhaton nga ilang pagabuhaton. Ang mga lider kinahang lang mosunod niini ng panig-ingnan.
3. Sayop nga Paggamit Sa Espirituhanon nga mga Gasa: Ang mga tawo wala mohaum sa lugar sa plano. Pananglitan, may usa ka tawo nga adunay gasa sa pag-ebanghelyo nga naningkamot sa pagbuhat sa buluhaton sa usa ka pastor.
4. Dili-andam sa Pagbayad sa Bili: Ang mga tawo ug / o sa pagpangulo dili mopasalig sa pag-ampo, panahon, paningkamot, ug salapi nga gikinahanglan sa pagtuman sa plano.
5. Kakulang sa Pag-ampo: Ang plano gihimo nga walay giya sa Ginoo.
6. Dili-klaro nga mga Plano: Ang mga tumong wala gipahayag sa hustong paagi.
7. Kakulang sa Komunikasyon: Ang plano dili tin-aw nga gipahayag sa mga nalambigit.
8. Kakulang sa Ebalwasyon: Walay usa nga misusi sa pagtan-aw unsay mga butang nga nagakahitabo, mao nga sa diha nga ang mga kalisdanan mitungha ang plano nadaut. Ang petsa pagkompleto miabot ug walay bisan kinsa nga andam na. Tungod kay walay ebalwasyon, adunay kapakyasan sa pag-atubang sa mga problema.
9. Kahadlok: Sa pagsaway, kapakyasan, o sa tawo.
10. Pagduhaduha: Sa abilidad sa Dios nga molihok pinaagi kaninyo.
11. Paglangay-langay: Kini nagpasabot sa pagdugay-dugay sa mga butang, nga nagahulat alang sa usa ka mas maayo nga panahon, alang sa usa ka mas maayo nga kahigayonan, nagapasagad sa mga butang hangtud sa laing adlaw, ug uban pa.
12. Paghimo'g Pangatarungan: nagapakamatarung sa kapakyasan imbis nga pagatul-iron kini.
13. Katapulan: Nga mao ang pagkataspokan, kakulang sa pagpakabana, dinanghag nga buhat.
14. Kahakog: Kamo kinahanglan gayud nga mohatag sa inyong kaugalingon sa pagkab-ot sa mga tumong. Kamo dili mahimong dalo o hakog. Kamo kinahanglan gayud nga adunay mahinatagon, ug mohatag nga espiritu.
15. Kakulang sa Panaghiusa: Ang mga tawo mibuhat sa "ilang kaugalingon nga butang" imbis nga motrabaho alang sa plano ug katuyoan sa Dios.
16. Pagkadili-masinugtanon: Ang mga tawo wala mosunod sa mga anaa sa awtoridad.

17. Kapakyasan Sa Pagsuhid Pag-usab sa Plano: Ang plano wala gisuhid ug ang mga tawo dili mo-usab ingon sa gikinahanglan. Tungod lamang kay ang usa ka butang gibuhat niana nga paagi sa nangagi wala magpasabot nga kini sa pagkakaran epektibo sa plano sa Dios.
18. Kapakyasan Sa Pagkat-on Gikan sa Kasinatian: Ang mga sayop mabalik-balik sa diha nga kamo dili makatimbang-timbang ug makakat-on gikan sa kasinatian.
19. Walay-pagtagad Sa Detalye: Ang plano kasagaran naglakip sa daghan nga mga detal ye. Kon dili tukma ang paagi sa koordinasyon, ang plano mapakyas.
20. Nagadumili sa Paghatag ug Mapainubsanong Serbisyo: Kamo gitawag sa pag-alagad sa uban. Sa diha nga kamo makalimot niini ug mahimong mapahitas-on, ang mga plano mapakyas.
21. Mga Problema sa Kinaiya Alang Sa Pagplano: Kini makita diha sa mosunod nga mga komento:
  - "Kita kanunay na lang mibuhat niini nga paagi."
  - "Dili kita gusto nga moplano."
  - "Ang pagplano dili Kasulatanhon."
  - "Kini namuhat man nga maayo sa miaging 40 ka tuig."
  - "Ang pagplano dili espirituhanon."
  - "Kita mopadayon sa pagtoo; kita dili kinahanglan nga magplano."
  - "Kita walay panahon sa pagplano. "
  - "Ako wala makasabot nganong kinahanglang usbon human sa taas nga panahon".
22. Kulang sa Husto nga Pagpangulo: Aron pagpatuman sa plano.
23. Kulang sa mga Pundo.
24. Kulang sa mga Magbubuhat: Aron sa pagtuman sa plano.
25. Kapakyasan sa tinuuray nga Ebalwasyon.
26. Espirituhanon nga Pag-atake sa Kaaway! Si Satanas mosulay sa pagpakyas sa inyong katuyoan. (Tan-awa sa Esdras 4:15).
27. Pagbagulbol: Kon kamo magsugod sa plano o sa buluhaton alang sa Dios, kini moagi sa pipila ka matagna nga mga hugna.

Pananglitan, sa unang Simbahan:

  - Buhat 1: Ang Dios nagpili sa pipila ka mga tawo.
  - Buhat 2: Siya naghatag sa mga tawo sa usa ka ministeryo.
  - Buhat 3: Adunay pagpadaghan.
  - Buhat 4: Ang kalihokan nga nailhan ingon nga simbahan mitungha.
  - Buhat 5: Ang pagbagulbol mialsa sa mga katawhan.

Ang sama nga sumbanan makita diha sa libro ni Nehemias:

- Nehemiah 1: Ang Dios mipili sa usa ka tawo.
- Nehemiah 1-2: Siya mihatag sa tawo sa usa ka ministeryo.
- Nehemiah 2-3: Ang pwera sa magbubuhat gipadaghan.
- Nehemiah 2-4: Ang plano gitukod.
- Nehemiah 5: Ang pagbagulbol mitungha sa mga katawhan.

Sa diha nga ang mga pagministeryo ug plano moabot sa mga pagbagulbol nga hut-ong, ang problema kinahanglan nga atubangon o ang plano mahimong grabeng maapektohan. Si Nehe mias miatubang sa mga pagbagulbol sa pag-ampo ug mas maayo nga organisasyon (Nehemias 5).

Ang mga apostoles misulbad sa mga pagbagulbol pinaagi sa pag-ampo ug mas maayo nga organisasyon (Mga Buhat 6).

Ang pagbagulbol sa mga anak sa Israel wala masulbad sa hingpit. Tungod niini, ang plano sa Dios nadugay hangtud ang usa ka bag-o nga kaliwatan gibangnon.

PAGGAMIT SA RESULTA SA EBALWASYON

Kamo mogamit sa unsay inyong makat-onan pinaagi sa ebalwaasyon sa daghang mga paagi:

1. Ang ebalwasyon nagpunting sa mga kahuyang sa mga tumong. Kamo miusab ug mipalambo sa kasamtangan nga mga plano sa pagtul-id niini nga mga kahuyang.
2. Kamo mohimo sa bag-ong mga plano tungod kay ang daan nahuman na.
3. Kamo makakat-on gikan sa inyong mga kalamposan. Kamo usahay giyahan sa Dios sa pag-balik sa usa ka malampuson nga plano.
4. Kamo makakat-on gikan sa inyong mga sayop. Kamo makadiskobre'g nganong kamo napakyas ug makahimo sa mga plano sa pagpalambo aron kamo dili makasubli sa sama nga mga sayop.

NAGAPADAYON NGA LIYOK

Ang pagplano maoy usa ka nagapadayon nga liyok. sa paghimo sa mga plano, pagpatuman kanila, pagtimbang-timbang kanila, ug unya mohimo sa dugang pa nga mga plano.

Kon kamo mahimong epektibo diha sa ministeryo, kamo mopadayon sa liyok niini hangtud nga ang inyong katuyoan matuman ug kamo makahuman sa inyong buhat sa tibook kina buhi.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipantin-aw ang "ebalwasyon."

---

3. Ngano nga ang ebalwasyon importante?

---

4. Hisguti ang mga lakang alang sa paghimo sa paagi sa ebalwasyon.

---

5. Ilista ang labing menos lima ka komon nga mga rason kon nganong ang mga plano mapakyas.

---

6. Ilha ang upat ka mga paagi nga inyong magamit ang mga resulta sa ebalwasyon.

---

7. Timbang-timbanga ang pipila ka mga plano nga inyong gipatuman. Gamita ang mga resulta sa inyong ebalwasyon sa pagpalambo sa kasamtangan nga mga plano ug paghimo sa bag-ong mga plano.

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Tun-i ang Juan 17. Niini nga pag-ampo, Si Jesus nagsusi sa iyang kaugalingon nga yutan-ong ministryo.
2. Diha sa Daang Tugon, usa ka tawo nga ginganlan ug Nehemias adunay hinatag-sa-Dios nga katuyoan sa pagtukod pag-usab sa mga paril sa Jerusalem. Siya nagpahiga yon sa usa ka makakahimtangang pagtuki, nagpahimutang sa mga tumong, ug nagpa tuman sa plano. Samtang siya nag-uswag, siya nagtimbang-timbang sa pag-uswag ug giatubang ang mga problema sama sa kakulang sa panaghiusa, pagkawala sa kalig-on ug sa panan-awon, ug ang mga pag-atake sa kaaway. Ang tinuod nga pagsulay sa espi rituhanon nga pagpangulo mao ang resulta sa pagtuman o dili niining tumong. Sa ka himtang ni Nehemias, ang rekord nagpamatuod: "Ug ang paril natapos" (Nehemias 6:15).
3. Usa ka pagtuon sa hari nga si Ezechias naghulagway sa pagdumala sa mga tumong. Kini naglakip sa makakahimtangang pagtuki, pagplano, pagpatuman sa mga plano, ug ebalwasyon. Una basaha ang istorya ni Ezechias sa II Mga Hari 16-20 ug II Cronicas 28-32.

Ang Palibot:

Si Ezechias nagagikan sa usa ka dautan nga hari nga ginganlan ug Ahag. Ang gingha rian sa Juda ug sa Israel nabahin ug mga magkaribal. Si Juda maoy kinagamayan sa napulo ug duha ka mga banay apan maoy espirituhanon nga pangulo sa tanan nga napulo ug duha. Ang uban nga mga napulo ug usa ka mga banay midawat sa mga relihiyon sa pagano nga mga nasud nga naglibot kanila. Si Ezechias mao ang hari sa Juda. Ang labing dako nga kaaway ni Juda, Asiria, mao ang kinadak-ang gahum sa ka libutan niadtong panahona ug mga pagano nga nalambigit sa pagsimba sa demonyo.

Mga kalig-on ni Ezechias:

1. Maisug ug matinud-anon sa atubangan sa Dios ug sa mga tawo.
2. Usa ka tawo nga ilalum sa awtoridad ug adunay awtoridad.
3. Maloloy-on.
4. Mitoo ug nahibalo unsaon sa pag-ampo.
5. Nagbantay sa iyang pulong.
6. Naghatag ug hataas nga bili sa personal nga pagkabalaan.

Mga kaluyahon ni Ezechias:

1. Gilibutan ug lupig sa gidaghanon sa kaaway.
2. Mapasigarbohon.
3. Politikanghong pagkaambisyo.

Katuyoan ni Ezechias: Paghiusa sa Israel ingon nga usa ka nasud ilalum sa usa ka matuod nga Dios.

Ang iyang mga Tumong:

1. Iayo ang templo.
2. Ibalik ang diosnon nga pagmando.
3. Ibalik ang pag-alagad sa balay ni Jehova.
4. Ibalik ang pasko.
5. Itukod ang sistema sa tubig alang sa ciudad sa Jerusalem.
6. Buntogon ang kuta ni Satanas sa pagbawi sa yuta nga sa sinugdan gihatag sa Dios ngadto sa Israel.

Ang iyang Plano:

Kini ang plano nga iyang gipatuman sa pagkab-ot sa mga tumong:

1. Iyang giorganisar ang mga sacerdote ug ang mga Levihanon sa pag-ayo sa Templo ug gihinloan kini.
2. Siya nagpahimutang sa usa ka diosnon nga panig-ingnan alang sa mga punoan pinaagi sa pagsunod sa tanan nga gibuhat kaniadto ni Haring David.
3. Siya miawhag sa mga Levihanon ug sa ubang mga trabahante samtang nagatukod pag-usab sa templo.
4. Siya mipatawag sa unang Pasko sa 260 ka tuig.
5. Siya mipatawag sa matinud-anon sa tibook Israel aron sa pagtambong sa pasko.
6. Siya mihatag sa mga gikinahanglan gikan sa iyang kaugalingong lamesa.
7. Siya mihangyo sa kasayloan alang sa katawhan sa Dios.
8. Siya miawhag sa panon sa kasundalohan pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo ug pinaagi sa pagsangyaw sa Pulong sa Dios.
9. Siya migamit sa mga bahandi sa mga harianong tipiganan aron pundohan ang pagtukod sa sistema sa tubig sa Jerusalem.

Ebalwasyon:

Si Ezechias nakatuman sa iyang mga tumong. Siya adunay kaalam sa pagpaubos sa iyang kaugalingon sa atubangan sa Ginoo ug naghinulsol sa iyang garbo ug sa politikal nga ambisyon. Siya naghinulsol gikan sa tinago nga mga pakig-alyansa uban sa mga kaaway sa Dios, bisan tuod ang iyang makasasala nga mga buhat nagdala sa usa ka tunglo sa umaabot nga mga kaliwatan (II Mga Hari 20: 16-18). Sa kinatibuk-an, si Ezechias nakaangkon sa dungog ingnon nga usa sa tulo ka mga labing dako nga mga hari sa Israel.

MGA PAKAPIN

PASIUNA

Kini nga pakapin naghatag ug dugang nga mga materyal nga makatabang kaninyo sa paggamit sa "Pagdumala Pinaagi sa mga Tumong" sa ministeryo.

Ingon sa inyong nakat-onan niini nga kurso, ang labing dako nga panig-ingnan sa organisasyon mao ang lawas sa tawo. Ang Dios migamit niini sa paghulagway sa ministeryo sa iyang yutan-ong Lawas - ang Simbahan - diin si Jesus mao ang Ulo. Sa natural nga lawas, ang eskeleto o dugukan kinahanglan nga mapalambo aron masuportahan ang pagpadaghan sa mga selula o cells. Ang sama maoy tinuod sa espirituhanon nga kalibutan. Ingon nga ang Lawas ni Kristo modaghan, ang istraktura nga mosuporta sa maong pagtubo importante.

Tungod kay ang Simbahan mao ang instrumento diin ang Dios karon nagpamuhat niini nga kalibutan sa pagsangyaw sa Ebanghelyo sa Gingharian, ang mga materyales niini nga pakapin nagtumbok sa organisasyon sa Simbahan. Kini nagpresentar sa nag-unang mga estraktura aron sa pagtabang kaninyo sa pag-organisar sa mga espirituhanon nga mga kapanguhaan nga nagaresulta sa pagpadaghan.

Dili ninyo kinahanglan nga gamiton ang tanang mga butang niini nga pakapin. Kamo mopa-
hiangay niini nga mga materyal depende sa gidak-on ug lokasyon sa inyong simbahan. Ang mas gagmayng mga simbahan wala magkinahanglan sa daghan nga organisasyon sama sa mas dako nga mga simbahan. Usa ka simbahan sa usa ka hilit nga balangay wala magkinahanglan sa daghan nga organisasyon sama sa usa diha sa dakong ciudad.

Hinumdumi unsa ang inyong nakat-onan niini nga kurso: Himoa nga ang organisasyon mahimo tungod sa panginahanglan alang niini. Ayaw kini tugoti sa paglimita o pagpugong sa mga ministeryo ug ayaw isundog ang inyong estraktura sa uban. Ang maayong organisasyon dili maoy makahimo kaninyo nga malampuson. Kini mao ang pagdihog ug panalangin sa Dios sa usa ka buluhaton nga naghimo niini. Apan ang organisasyon makatabang kaninyo sa paggamit sa mga kapanguhaan nga gihatag sa Dios kaninyo aron makabenepisyo sa Gingharian sa Dios.

Kamo tingali gusto usab nga mo-angkon sa mosunod nga mga kurso nga gitanyag sa Harvest International Institute nga makatabang kaninyo sa lokal nga Simbahan:

-Ang Paghanduraw nga Modyul: Kini nga modyul naglangkob sa usa ka kurso, "Mga Pamaagi Alang sa Espirituhanon nga Pagpangani," nga makatabang kaninyo sa pagpalambo sa espirituhonong panan-awon diha sa kongregasyon.

-Ang Pagpadala nga Modyul: Kini nga modyul naglangkob sa pito ka mga kurso nga makatabang kaninyo sa pagdisipulo sa bag-o nga mga kinabig. Kini nga mga kurso naglakip sa "Mga Pundasyon sa Pagtoo," "Gingharianong Pagkinabuhi," "Espirituhanong mga Estrategiya: Usa ka Manwal sa Espirituhanong Pakiggubat," "Ministeryo sa Balaan nga Espiritu," "Pag-ila sa Tingog sa Dios," "Mamugnaong Pagtuon sa Biblia nga mga Paagi," ug "Nag-unang Pagsuhid sa Biblia."

-Ang Pagpadaghan nga Modyul: Ang tulo ka kurso niini nga modyul makatabang kaninyo sa pagpadaghan pinaagi sa pagpalambo sa usa ka Bibliyanhong Panglantaw sa Kalibutan, sa pagtudlo, pagpangyayaw, ug sa paggamit sa Kasulatanhong mga prinsipyo sa gahum. Kamo usab makakat-on sa mga prinsipyo sa simbahan nga pagtubo ug unsaon sa pagpadako aron sa pagtukod sa bag-ong mga iglesia. Ang upat ka mga kurso niini nga modyul mao "Ang Bibliyanhong Pagtan-aw sa Kalibutan," "Mga Taktika sa Pagtudlo," "Pagpadaghan nga mga Paagi," ug "Mga Prinsipyo sa Gahum."

-Ang Pag-organisar nga Modyul: Kini nga modyul, diin kini nga kurso, "Pagdumala Pinaagi sa mga Tumong," nahimong kabahin, makatabang kaninyo sa pag-organisar sa mga espirituhanong puwersa nga inyong gipadaghan. Ang modyul nagtudlo unsaon sa paggiya, pagpili ug pagbansay sa mga lider, pag-analisar sa palibot, pagplano, pagtuman sa mga plano, ug sa pag-susi sa buluhaton sa ministryo. Duha ka laing mga kurso niini nga modyul, "Bibliyanhong Pagdumala nga mga Prinsipyo" ug "Makakahimtangang Pagtuki."

-Ang Pagpalihok nga Modyul: kini nga modyul naglangkob sa usa ka kurso, "Pagpalihok nga mga Metodo," nga makatabang kaninyo sa pagpalihok sa tibook kongregasyon alang sa buhat sa pagpangalagad.

-Ang Pag-ebanghelyo nga Modyul: Kini nga modyul naglangkob sa usa ka kurso nga nag-ulo hang "Sama sa Lebadurang Pag-ebanghelyo," naghatag sa Kasulatanhong mga yawi sa epektibo nga pag-ebanghelyo. Kini usab naghatag ug pagtagad sa papel sa pag-ayo ug sa kaluwasan sa pagsangyaw sa ebanghelyo ug sa pagtukod ug simbahan ingon nga natural nga resulta sa pagsangyaw sa Ebanghelyo.

UNANG PAKAPIN

DOKTRINA NGA PAHAYAG

Kamo nakakat-on niini nga kurso nga ang Doktrina nga Pahayag dili sama sa Pahayag sa Katuyoan. Ang Pahayag sa Katuyoan nagsaysay ngano nga ang usa ka piho nga ministeryo naglungtad. Ang Doktrina sa Pahayag maoy pahayag sa pagtoo nga nagpasabot kon unsa ang gi toohan sa simbahan. Kini nagpasabot sa inyong mga doktrina nga gibarugan ug naghatag ug usa ka sumbanan sa pagtoo diin masusi ang sulod sa inyong mga pagtulon-an, pagsangyaw, ug pagministeryo. Ania ang usa ka panig-ingnan sa pagsunod:

HARVESTIME INTERNATIONAL NETWORK

Pahayag sa Doktrina

Ang katuyoan ug mga tumong sa Harvestime International Network nagtumbok sa espirituhanon nga mga prinsipyo sa pag-ani nga gipadayag diha sa Pulong sa Dios. Ang Doktrina nga posisyon sa organisasyon nasentro usab niining dakung panan-awon:

ANG PULONG SA DIOS

Ang Binhi

Ang binhi mao ang Pulong sa Dios ... (Lucas 8:11)

Ang mga Kasulatan sa Daan ug Bag-ong Tugon mao ang matuod nga Pulong sa Dios, ang pundasyon sa Kristohanong pagtoo, pagsabot, pagkinabuhi ug pagministeryo. Ang Kasulatan walay sayop ug dili pagadugangan, pagakuhaan, o pagausabon tungod sa tradisyon o sa gidahum nga pagpadayag:

*Kay sa walay katapusan, Oh Jehova, ang imong pulong nahamutang sa langit.
(Salmo 119: 89)*

ANG TULO KA NAGKAHIUSANG DIOS

Ang Ginoo sa Anihon

Busa magpakilooy kamo sa Ginoo sa anihon ... (Mateo 9:38)

Ang Dios naglangkob sa Dios nga Amahan, Dios nga Anak nga si Jesukristo, ug Dios nga Espiritu Santo:

Kay adunay tulo nga nagapamatuod sa langit, ang Amahan, ang Pulong ug ang Espiritu Santo: ug kining totolo nagakauyon sa usa. (Juan 5: 8)

DIOS NGA AMAHAN:

Adunay usa lamang ka Dios, walay limitasyon, walay katapusan ug hingpit, Maglalalang sa langit ug sa yuta;

Kay kini mao ang giingon sa Ginoo nga nagbuhat sa mga langit; ang Dios mismo sa iyang kaugalingon ang nag-umol sa yuta ug naghimo niini; Siya nga nagtukod niini, nagbuhat niini nga walay nakawang; Siya nag-umol niini aron pagapuy-an; Ako mao si Jehova, ug wala nay lain. (Isaias 45:18)83

DIOS NGA ANAK, SI JESU-KRISTO:

Si Jesu-Kristo milagrosong gipanamkon pinaagi sa Espiritu Santo ug natawo sa ulay nga si Maria. Siya mao ang hingpit nga halad alang sa sala sa tanan nga katawhan pinaagi sa iyang kamatayon ug sa pagpaagas sa iyang dugo.

Siya nabahaw gikan sa mga patay diha sa iyang kaugalingong nahimaya nga lawas, nagpakita sa daghan, mikayab ngadto sa langit, ug mobalik nganhi sa yuta sa gahum ug himaya. Siya mao karon ang Ulo sa iyang Lawas, ang Simbahan, mananaug ibabaw sa tanan nga mga ga hum sa kangitngit, ug naglingkod sa tuo nga kamot sa Dios nga naghimo ug pangamuyo alang sa mga magtotoo:

Tungod niini ang Dios usab gikan sa kahitas-an nagbayaw Kaniya, ug naghatag kaniya sa ngalan nga labaw sa tanang mga ngalan; aron nga sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod mangapiko, sa mga butang sa langit, ug sa mga butang sa yuta, ug sa mga butang sa ilalum sa yuta; Ug aron ang tanang dila magasugid nga si Jesu-Kristo mao ang Ginoo, alang sa himaya sa Dios nga Amahan. (Filipos 2: 9-11)

DIOS NGA BALANG ESPIRITU:

Ang Balaan nga Espiritu nagbugna sa Pulong sa Dios, ang nagdihog kang Jesu-Kristo alang sa iyang ministeryo, nagpanglihok sa Simbahan uban sa Pentecostal nga gahum, ug magbag-o sa may kamatayon nga mga lawas sa mga magtotoo diha sa himaya sa pagkabanhaw.

Ang Balaan nga Espiritu nagkonbiktar sa kalibutan sa sala, pagkamatarung ug paghukom, naghiusa sa tawo ngadto kang Jesu-Kristo diha sa pagtoo, nagdala mahitungod sa bag-o nga pagkatawo, ug nagapuyo sa sulod sa magtotoo.

Ang Bautismo sa Espiritu Santo mao ang anaa sa tanan nga mosalig kang Kristo Jesus ug makita sa abilidad nga mahimong usa ka gamhanan nga saksi sa atong nabanhaw nga Ginoo ingon man ang nagapalig-on nga ilhanan sa Buhat 2: 4:

Apan managdawat kamo sa gahum, sa tapos nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo, ug kamo mahimo nga mga saksi alang kanako sa Jerusalem, ug sa tibook nga Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Ang mga gasa sa Espiritu mao ang anaa sa magtotoo pinaagi sa ministeryo sa Balaang Espiritu, nga naghatag kanila sa tagsatagsa ka tawo sumala sa iyang pagbuot:

Apan kining tanan nga mga butang ginabuhat sa usa ug sa mao ra nga Espiritu, nga ginapanghatag niya sa tagsatagsa ka tawo sumala sa iyang pagbuot. (I Mga Taga Corinto 12:11)

Ang Espiritu Santo usab naghimo nga posible sa bunga sa Espiritu, nga tungod niini nagahi mo sa magtotoo nga motubo diha sa pagkabalaan:

Apan ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw, pailub, pagkamapu anguron, pagkamaayo, pagtoo, kaaghup, pagpugong sa kaugalingon... (Galacia 5: 22-23)

ANG TAWO

Ang Magpupugas

Ania karon ang magpupugas milakaw aron sa pagpugas. (Marcos 4: 3)

Ang tawo gilalang sa Dios diha sa dagway ug nahisama sa Dios. Pinaagi sa orihinal nga sala ni Adan ug Eva, ang tanan nga mga tawo nahimong makasasala diha sa kinaiyahan. Ang tawo sa hingpit dili makahimo sa pagbalik ngadto sa Dios diha sa iyang kaugalingon, ug nawa la nga walay paglaum gawas sa kaluwasan ni Jesu-Kristo:

Ug mao kini ang nahisulat, Ang una nga tawo nga si Adan gibuhat nga usa ka buhi nga kalag; ang katapusan nga Adam, usa ka espiritu nga maghahatag sa kinabuhi. Apan ang nahauna dili mao ang espirituhanon, kondili ang lawasnon; ug sa human niini ang espirituhanon. Ang nahauna nga tawo iya sa yuta, yutan-on; ang ikaduha nga tawo mao ang Ginoo gikan sa langit. (I Mga Taga Corinto 15: 45-47)

KALUWASAN

Ang Pag-ani

Apan siya nga nakadawat sa binhi ngadto sa maayong yuta, mao kadto ang nagapa talinghug sa Pulong, ug nakasabot niini; nga usab nagapamunga ... (Mateo 13:23)

Ang kaluwasan mao ang gasa sa Dios pinaagi sa grasya ug pagtoo diha kang Jesu-Kristo. Walay lain nga ngalan gawas kang Jesu-Kristo nga ang mga katawhan maluwas.

Pinaagi sa pagtalikod gikan sa sala, nga nagdala sa bunga sa paghinulsol, ug sa pagsalig diha kang Kristo ug sa iyang kamatayon alang sa mga sala sa tanan, ang tawo matawo pag-usab ngadto sa kinabuhing dayon pinaagi sa Espiritu Santo.

Pinaagi niini nga pagtubos nga buhat miabot ang kapasayloan sa sala, kagawasan gikan sa pagkaulipon sa kalibutan, ug sa kagawasan diha sa Espiritu sa Dios.

Kay pinaagi sa walay bayad nga grasya (dili takos nga pabor sa Dios) nga kamo maluwas (giluwas gikan sa paghukom ug nahimo nga mga mag-aambit sa kaluwasan ni Kristo) pinaagi (sa inyong) pagtoo. Ug kini (kaluwasan) dili sa inyong kaugalingon - sa inyong kaugalingong buhat, kini miabot dili pinaagi sa inyong kaugalingon nga pagpaningkamot - apan kini gasa sa Dios; Dili tungod sa mga buhat (dili sa katumanan sa Balaod nga gipangayo), aron walay bisan kinsa nga magpasigarbo.-- Kini dili mao ang resulta sa kon unsay posibli ni bisan kinsa nga pagabuhaton, aron walay usa nga magpasigarbo sa iyang kaugalingon diha niini o modala sa himaya alang sa iyang kaugalingon. (Efeso 2: 8-9) Ang Amplified Bible

ANG SIMBAHAN

Ang mga Mamomoo

Busa magpakilooy kamo sa Ginoo sa anihon nga siya magpadala ug mga mamomoo sa iyang anihon. (Mateo 9:38)

Ang Simbahan mao ang Lawas ug Pangasaw-onon ni Kristo. Ang nag-unang misyon sa Simbahan mao ang pagtudlo sa tanang mga nasud, ug sa paghimo ug mga tinun-an, nagadala sa Ebanghelyo sa Gingharian ngadto sa tanan nga mga tawo ug mga nasud nga napalig-on sa mga ilhanan:

Ug siya miingon kanila: Lumakaw kamo sa tibook kalibutan ug iwali ug imantala sa dayag ang maayong balita (sa Ebanghelyo) ngadto sa matag linalang (sa tibook kaliwatan sa tawo). Siya nga motoo-- (nga mao,) nga nagasunod ug nagatoo ug nagsalig sa Ebanghelyo ug kaniya kinsa kini napahimutang - ug magpabautismo maluwas (gikan sa silot sa walay katapusan nga kamatayon); apan siya nga dili motoo - nga dili mosunod ug mosalig sa Ebanghelyo ug kaniya kinsa kini napahimutang- pagahukman sa silot. Ug kini nagpamatuod nga mga ilhanan magauban sa mga motoo: sa akong ngalan ilang pagulaon ang mga yawa; sila magsulti sa mga bag-ong mga pinulongan; sila makahupot sa mga bitin, ug (bisan) kon sila makainom bisan unsa nga makamatay, dili kini makadaut kanila; sila magapandong sa ilang mga kamot sa mga masakiton, ug sila mamaayo. (Marcos 16: 15-18) Ang Amplified Bible

ANG KATUMANAN

Ang Katapusan nga Pag-ani

Palihoka ang imong galab, ug pangani na; kay miabot na ang takna sa pag-ani; kay ang alanihon sa yuta hinog na. (Pinadayag 14:15)

Ang katumanan [ang katapusan] sa tanan nga mga butang naglakip sa makita ug mahimayaong pagbalik ni Jesu-Kristo, ang pagkabanhaw sa mga patay, ug ang paglalin sa mga buhi diha kang Kristo ngadto sa paghukom sa mga matarung ug sa mga dili-matarung. Si Satanas uban sa iyang mga panon, ug ang tanan nga mga tawo nga gawas kang Kristo mahimulag gikan sa presensya sa Dios aron sa pag-antos sa walay katapusan nga silot samtang ang tinubos maanaa sa presensya sa Dios sa kahangturan:

Apan dili kami buot nga kamo dili masayud, mga igsoon, mahatungod sa mga nangatulog, aron dili kamo managsubo, bisan ingon sa uban nga walay paglaum. Kay kong mitoo kita nga si Jesus namatay ug nabanhaw pag-usab, bisan pa man usab ang mga nangatulog pinaagi kang Jesus, pagadad-on sa Dios uban kaniya. Kay kini giingon namo kaninyo sumala sa pulong sa Ginoo, nga kita nga mga buhi, nga managpabilin hangtud sa pag-abot sa Ginoo dili magauna kanila nga mga nangatulog. Kay ang Ginoo gayud mao ang manaug gikan sa langit uban sa usa ka pagsinggit, sa tingog sa usa ka arkanghel, ug sa budyong sa Dios: ug ang mga nangamatay diha kang Kristo mangabanhaw pag-una; Unya kita nga mga buhi, ug magpabilin nga pagalalinon uban kanila sa mga panganod aron sa pagsugat sa Ginoo diha sa kahanginan ... (II Tesalonica 4: 13-17)

Ug nakita ko ang mga patay, gamay ug dako, nagbarug atubangan sa Dios; ug ang mga basahon giablihan: ug lain nga basahon gibuksan, nga mao ang basahon sa kinabuhi: ug ang mga patay gihukman gikan sa mga butang nga nahasulat sa mga basahon, sumala sa ilang mga buhat. (Pinadayag 20:12)

IKADUHANG PAKAPIN

PAHAYAG SA KATUYOAN

Niini nga kurso kamo nakakat-on unsaon sa pagsulat sa Pahayag sa Katuyoan. Ang Pahayag sa Katuyoan sa Harvestime International Network gihatag sa Kapitulo 3 ingon nga usa ka panig-ingnan. Ania ang pipila sa ubang mga panig-ingnan sa pagribyu. Kini nga mga paha yag gisulat sa nagkalain-laing mga simbahan sa pagpasabot sa ilang talagsaon nga katuyoan sa plano sa Dios.

SAN FRANCISCO CHRISTIAN CENTER: PAHAYAG SA KATUYOAN

Ang katuyoan sa San Francisco Christian Center mao ang paghimaya sa Dios ug...

1. Aron makapakigsulti sa Diosnong kamatuoran pinaagi sa publiko nga proklamasyon.
2. Aron makadisipulo sa komunidad nga mga magtotoo nga makasabot sa mga Kasulatan; kansang espirituhanong pagkahamtong makita sa kinabuhi ug kinaiya ni Kristo; ug kinsa adunay pasalig sa pag-ebanghelyo.
3. Aron maka-aghat ug makadasig sa mga lalaki ug mga babaye sa pagdiskobre, pagpalam bo, ug paggamit sa ilang mga gasa alang sa ministryo sa Ginghamarian sa Dios.
4. Aron makaebanghelyo sa wala pa makabig ngadto sa makaluwas nga kahibalo ni Jesu-Kristo (sa lokal ug sa gawas sa nasud).
5. Aron makaalagad sa katawhan pinaagi sa paghatag sa pisikal, sosyal ug kaisipan nga mga panginahanglan.

LOCAL CHRISTIAN FELLOWSHIP: PAHAYAG SA KATUYOAN

Local Christian Fellowship nga mga katuyoan nga mahimo nga usa ka pagpadayag sa lawas ni Kristo (ang Simbahan). Kami gusto nga isumiter ngadto kang Ginoong Jesus Kristo ang tanan nga mga butang, gisunod sa Bag-ong Tugon nga han-ay sa simbahan, ug gipahinungod, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo:

1. Aron makaebanghelyo sa wala pa makabig ngadto sa makaluwas nga pagtoo diha kang Kristo Jesus.
2. Aron makagamit sa nagapang-ayo nga Ebanghelyo ni Jesu-Kristo sa tanan nga matang sa sosyal ug sa personal nga mga sala, mga sakit, ug mga kasamok.
3. Aron makapagpadaghan sa kinabuhi ug kinaiya sa nabanhaw nga Kristo.
4. Aron makadisipulo sa mga sakop nga magapamunga diha kanila ang kahingpitan ug ang pagkahamtong.
5. Aron makapalambo sa espirituhanon nga mga lider nga makahimo sa pagpadaghan sa ilang mga kaugalingon ug makatagbo sa mga panginahanglan sa uban.
6. Aron makasimba ug makahimaya sa Dios diha sa kagawasan sa Espiritu Santo pinaagi sa publiko ug pribado nga pagsimba.

7. Aron makasinati ug makapadayag sa gugma tali sa Dios ug sa tawo, ug ang tawo sa tawo.
8. Aron makapagpalambo sa panaghiusa ug panag-uyon diha sa Lawas.
9. Aron makadiskobre, makaamuma, ug makasugo sa mga tawo kinsa gitawag sa Espiritu Santo sa pag-alagad.

FIRST FOURSQUARE CHURCH: PAHAYAG SA KATUYOAN

Ang katuyoan sa First Foursquare Church mao ang pagbangon ug katawhan sa pagtoo nga pagabuhian sa yuta alang sa himaya sa gingharian sa Dios ingon nga ang panig-ingnan mao ang ministryo ni Kristo Jesus.

Kita magsalig diha sa gahum sa Espiritu Santo ug sa paggamit sa matag kapanguhaan nga nakasentro kang Kristo nga ministryo ug nakatumbok sa:

Pagsimba

1. Aron makabangon ug usa ka katawhan nga mosimba sa buhi nga Dios, mohimaya sa iyang anak, si Jesu-Kristo, ug mopasidungog sa Espiritu Santo.

Ang Pulong

2. Aron epektibo nga makasangyaw ug makatudlo sa Pulong sa Dios ug makalalang sa usa ka palibot diin ang grasya sa Dios masinati.

Pagbansay Alang sa Ministryo

3. Aron makabansay sa katawhan nga maka-ila sa ilang tagsa-tagsa ug katilingbanon nga mga katawagan diha kang Kristo. Aron sa pagtabang kanila sa pagdiskobre, pagpalambo, ug pagpahinungod sa ilang potensyal alang sa ministryo.

Pag-ampo Ug Pagpuasa

4. Aron makapadayon sa disiplina sa pag-ampo ug pagpuasa sa tagsa-tagsa ug sa katilingbanon nga kinabuhi nga nahiuyon sa Pulong sa Dios. Nagapangamuyo nga mapukan ang ta nang gahum sa Impiyerno nga naghari sa bisan unsa nga mga kalihokan sa katawhan ... sa personal, lokal, nasyonal o sa internasyonal.

Pag-ebanghelyo Ug sa Ginaabot nga mga Dapit

5. Aron makadasig sa mga magtotoo sa paghigugma sa katawhan ug adunay pasalig ngadto sa Dakung Sugo; sa pagsangkap sa tanan nga grupo sa edad sa epektibo nga pagpakigba hin sa Pulong sa Dios ug sa ilang personal nga pagpamatuod; mamuhunan sa panahon, talento, ug mga pasilidad sa pagtagbo sa mga panginahanglan sa tawo sa komunidad.

Panaghiusa sa mga Magtotoo

6. Aron makalihok sulod sa global nga kapunungan sa mga magtotoo diha kang Kristo Jesus

Mga Panalapi

7. Aron makadasig sa mga magtotoo nga mahimong matinud-anon nga mga tinugyanan, ug sa paggamit sa matag gihatag-sa-Dios nga kapanguhaan aron sa pagpalambo sa atong mga katuyoan.

IKATULONG PAKAPIN

KINATIBUK-ANG ORGANISASYON

Kini nga seksyon naglangkob sa impormasyon sa kinatibuk-organisasyon sa simbahan:

SUBAY SA BALAOD NGA MGA DOKUMENTO:

Ang simbahan dili usa ka negosyo. Kini usa ka ministeryo. Apan tungod sa mga regulasyon sa gobyerno, ang mga kasimbahan kinahanglan nga mobuhat sa mga butang sama sa negosyo nga paagi.

Sa diha nga kamo magsugod sa usa ka bag-o nga simbahan, pangitaa kon unsa ang gikina hanglan nga subay sa balaod nga paagi sa gobyerno diha sa inyong dapit. Kini managlahi gikan sa usa ka nasud ngadto sa laing nasud, ug bisan pa sa lain-laing mga estado, probinsiya, mga lalawigan, o mga ciudad sulod sa usa ka nasud. Ang ubang mga nasud walay mga kina hanglanon. Ang ubang mga nasud adunay higpit nga mga regulasyon.

1. Gikinahanglan ba nga marehistro ang simbahan sa gobyerno?
2. Nagkinahanglan ba kamo ug permiso sa gobyerno o pag-uyon sa pagpalakaw ingon nga usa ka simbahan?
3. Aduna bay mga regulasyon nga naglimita diin kamo makapagpahigayon sa mga miting sa simbahan?
4. Kamo kinahanglan ba nga mokompleto sa aplikasyon nga mga porma aron nga ang simbahan dili makabayad sa buhis sa mga kabtangan niini?
5. Kamo ba kinahanglan nga mopasa sa tinuig nga report sa gobyerno?
6. Kamo ba nagkinahanglan sa usa ka sinulat nga Batakang balaod o mga lagda alang sa simbahan? (Kon mao, ang gobyerno o ang inyong denominasyon mosulti kaninyo kon unsa ang kinahanglan gayud nga ilakip niini).

Kutob sa mahimo, tagboa ang tanan nga mga kinahanglanon sa gobyerno. Apan kon ang gobyerno nagdili sa pag-ebanghelyo o mga simbahan, kamo dili motugot niini nga mopa hunong kaninyo. Kamo mahimo nga mopalakaw sa "tinagotago" nga walay pag-uyon. (Tan-awa sa Mga Buhat 4: 16-20; 5:29).

PAGPAMIYEMBRO NGA MGA KINAHANGLANON:

Sa diha nga ang usa ka tawo tinuod nga natawo pag-usab, siya mahimong kabahin sa Simbahan nga mao ang Lawas ni Kristo sa tibook kalibutan.

Apan ang pipila ka mga grupo sa mga magtotoo mopili nga adunay opisyal nga mga kina hanglanon sa mga magpamiyembro alang sa mga lokal nga simbahan. Kini mao ang usa ka desisyon nga inyong pagahimoon. Ang Simbahan ba mahimong:

1. Kapunungan, diin ang tanan nga matuod nga natawo pag-usab nga mga magtotoo kaba hin: Walay opisyal nga aplikasyon alang sa mga miyembro.

O KINI...

2. Adunay opisyal nga pagpamiyembro: Diin ang mga magtotoo kinahanglan mopalista alang sa pagpamiyembro sa lokal nga grupo.

Ang mga simbahan nga nagbutang sa mga kinahanglanon sa mga miyembro nga naglakip sa pipila o sa tanan sa mosunod nga mga kinahanglanon:

- Pagkatawo pag-usab nga kasinatian.
- Bautismo sa tubig.
- Bautismo diha sa Espiritu Santo.
- Pag-uyon sa Doktrina nga Pahayag ug Pahayag sa Katuyoan sa lokal nga simbahan.
- Saad nga mosuporta sa lokal nga simbahan uban sa pagtambong, mga talento, mga ikapulo, ug mga halad.

BADYET:

Niini nga kurso kamo makakat-on unsaon sa paghimo sa badyet alang sa matag plano nga inyong himoon. Gawas pa sa mga badyet alang sa tagsa-tagsa nga mga plano, kamo nagkina hanglan sa usa ka kinatibuk-ang badyet sa pagpalakaw sa simbahan.

Sa diha nga una kamo magsugod sa usa ka simbahan, ang mga butang nga inyong kinahanglanon mao ang salapi nga naglakip sa mosunod:

- Suporta alang sa pastor.
- Renta alang sa bilding sa simbahan.
- Mga gamit (suga, pang-init, tubig, kon aduna).
- Pang-edukasyon nga mga materyales (mga Biblia, mga basahon, mga materyal sa pagbansay).
- Ekipo (mga instrumento sa musika, pulpito, lingkoranan, ug uban pa).

Sa pagtubo sa simbahan, kamo adunay uban nga mga panginahanglanon. (Tan-awa ang mga butang nga gilista diha sa pinansyal nga report sa mosunod).

Usa ka maayo nga ideya nga ang mga sakop sa simbahan mahibalo giunsa ang pundo paggamit. Sa mosunod nga panid mao ang usa ka panig-ingnan sa usa ka yano nga pinansyal nga report nga inyong magamit sa pag-andam sa usa ka binulan nga report:

Ngalan Sa Simbahan O Organisasyon

Pinansyal Report

Bulan _____ Tuig _____

Giandam ni: _____
(pirma sa tawo nga nag-andam sa report)

Pagugod nga Balanse: Php. _____ (Ilista ang kantidad sa salapi nga inyong nabatonan sa sinugdan sa bulan).

Mga resibo:
(Ilista ang kantidad alang sa matag paagi nga ang pundo gikalap).

1. Php. _____ Mga Halad
2. Php. _____ Basahon ug tape nga halin
3. Php. _____ Kalihokan alang sa pagkalap ug pundo
4. Php. _____ Mga uban pa

Php _____ Total o sumada sa kantidad nga nadawat (makadugang ug mga linya 1-4).

Ikaduhang Pahina sa Pinanasyal Report:
Mga Galastohan:

(Ilista ang kinatibuk-an alang sa matag paagi nga ang pundo gigasto. Ania ang pipila ka mga kategoriya diin kamo mogahin sa pundo).

1. Php. _____ Pang- opisina nga suplay
2. Php. _____ Pagpanglimpyo, pang-atiman nga suplay
3. Php. _____ Kurikulum mga materyal (mga basahon, mga Biblia, mga kurso sa pagbansay)
4. Php. _____ Audio-Visual mga materyal (tapes, pelikula, musika, ug uban pa)
5. Php. _____ Misyon
6. Php. _____ Sweldo
7. Php. _____ Renta
8. Php. _____ Mga kagamitan
9. Php. _____ Koreyo
10. Php. _____ Pangbayad sa loan
11. Php. _____ Espesyal nga halad alang sa dinapit nga mga mamumulong
12. Php. _____ Publisidad
13. Php. _____ Insurance sa kabtangan sa simbahan
14. Php. _____ Pang-imprenta
15. Php. _____ Uban pa

PHP. _____ Total o sumada sa kantidad nga nagasto (makadugang ug mga linya 1-15).

Balanse nga Nahibilin: PHP. _____

Ania kon unsaon sa paghulagway sa mga nabilin nga balanse sa mga pundo:

1. Isulat ang pagsugod nga balanse.
2. Idugang ang kinatibuk-ang kantidad sa mga resibo niini.
3. Gikan sa kantidad niini, iminus ang kinatibuk-ang kantidad nga nagasto.
4. Kini naghatag sa balanse sa mga pundo nga nahibilin.

PAGDUMALA SA MGA MITING:

Ang epektibo nga ministeryo naglakip sa daghan nga mga nagkalain-laing mga matang sa mga miting sa pagplano, pag-organisar, pagsulbad sa mga problema, ug sa pagtimbang-timbang. Walay paagi nga kita makahisgot sa tanang matang sa miting nga inyong gikinahanglan nga ipahigayon, apan ania ang pipila sa kinatibuk-ang mga sumbanan alang sa bisan unsa nga matang sa pagplano o sa buluhaton nga miting:

1. Pagbaton ug usa ka piho nga katuyoan alang sa miting: Ngano nga gikinahanglan ang miting? Unsay inyong katuyoan? Unsay inyong gikinahanglan nga matuman? Ania ang pipila ka komon nga mga katuyoan alang sa buluhaton nga mga miting:
  - Paghimo ug mga plano.
  - Pagsulbad sa mga problema.
  - Paghimo ug mga desisyon nga gikinahanglan.
  - Pagsusi sa mga Plano.
  - Pagpahibalo sa mga tawo sa mga panghitabo o mga butang nga ilang gikinahanglan nga masayran.
  - Pag-organisar sa usa ka espesyal nga okasyon.
  - Paghisgot sa badyet.
  - Pagdumala sa naandan nga miting alang sa buluhaton.
  - Pagdala sa disiplina sa simbahan.
2. Paghimo ug agenda alang sa miting:
  - Ilista ang mga butang nga inyong hisgutan diha sa han-ay sa kamahinungdanon.
  - Kanunay ilakip ang panahon alang sa pag-ampo aron sa pagpangita sa giya sa Dios.
3. Paghimo ug listahan sa tanan nga mga butang nga inyong gikinahanglan sa miting. Kini molakip sa mga lapis, papel, mga report, mga pasundayag, ehemplo, ug uban pa. Tiguma ang tanan nga mga butang sa wala pa ang miting.
4. Paggahin ug usa ka petsa, oras, ug dapit alang sa miting.
5. Pahibaloa ang mga tawo nga inyong gusto nga pagtambong sa miting. Hatagi sila sa petsa, oras, dapit, ug katuyoan sa miting. Himoa nga ang matag tawo masayud kon aduna ba silay dalhon nga bisan unsa nga butang, pananglitan, usa ka presentasyon, report, pag-uswag nga sumada, ug uban pa.
6. Sugdi ug taposa ang miting sa iksaktong panahon.
7. Pagtudlo ug tsirman nga modumala sa miting.
8. Pagbaton ug paagi alang sa pagsulti: Ang mga tawo mopataas ba sa ilang mga kamot ug tawagon pinaagi sa lider? Aduna bay bukas nga diskusyon?
9. Pagbaton ug paagi alang sa paghimo ug mga desisyon. Kamo ba mag-ampo hangtud nga kauyonan sa tanan? Ang pastor o ubang mga espirituhanong lider mohimo sa desisyon human sa pagkadungog sa tanan nga mga hingtungdan nga partido?

10. Pabilin sa agenda. Ayaw kalinga sa ubang mga diskusyon.

11. Pagsulat ug hamubo sa mga desisyon nga gihimo diha sa miting, ilabi na sa mga butang kon kinsa ang mobuhat unsa ug kanus-a. Pagkauman sa miting, isulat pag-usab kining hamubo nga mga sulat diha sa organisadong porma ihatag ang usa ka kopya ngadto sa matag tawo nga mitambong sa miting. Kini makatabang kanila sa paghinumdom sa mga buluhaton nga ilang pagatumanon.

PAGPAILAILA NGA MGA BASAHON:

Kon mahimo ug diin ang panalapi motugot, kamo mohimo sa basahon sa naimprinta nga materyal nga magpaila sa inyong Simbahan sa mga bisita ug sa mga sakop sa komunidad. Ilakip ang usa ka pahayag nga sama niini:

"Kini nga basahon gidisenyo aron sa pagpaila kaninyo sa (ngalan) sa simbahan. Kami misalig nga kini nga impormasyon makatabang kaninyo sa pagpangita sa inyong dapit sa ministeryo ug sa pakig-ambitay niini nga kongregasyon. Alang kaninyo nga dili pa aktibo nga kabahin sa simbahan, kami midapit kaninyo sa paghiusa uban kanato sa pakig-ambitay, ug pangalagad alang sa gingharian sa Dios. "

Siguroha nga ilakip sa basahon ang usa ka kopya sa Pahayag sa Katuyoan ug sa Doktrina nga Pahayag aron ang mga tawo mahibalo nganong kamo naglungtad ug unsay inyong gituohan. Kamo mahimo usab nga molakip sa impormasyon sa mga pastor ug sa mga nagkalain-laing mga programa nga gitanyag sa simbahan.

Ania ang usa ka nindot nga pahayag nga ilakip:

Alang sa tanan nga nagbangutan ug nagkinahanglan sa kahupayan; ngadto sa tanan nga na budlayan ug nagkinahanglan ug kapahulayan; ngadto sa tanan nga walay mga higala ug nagkinahanglan sa panaghigalaay; ngadto sa tanan nga mga nag-inusara ug gusto sa pakig-uban; sa tanan nga makasala ug nagkinahanglan sa usa ka Manluluwas; ug sa "bisan kinsa nga buot" kini nga simbahan nagbukas sa halapad sa iyang mga pultahan ug sa ngalan ni Ginoong Jesu-Kristo nag-ingon kaninyo, "Welcome".

MGA BISITA:

Bisitahi ang tanan nga mga bisita nga motambong sa inyong serbisyo sa simbahan. Ang inyong katuyoan mao nga sila makabig ngadto sa Ginoo ug mahimo sila nga nagalihok nga mga sakop sa simbahan. Himoa nga ang matag bisita mosulat sa usa ka kard uban sa impormasyon nga nagtugot sa umaabot nga kontak ug ministeryo. Sa mosunod nga pahina mao ang usa ka sampol sa sulatanan nga kard:

SAMPOL SA SULATANAN NGA KARD:

Ngalan _____

Pinuy-anan _____

Numero sa telepono _____

Ngalan ug mga edad sa mga bata

Ngalan	Edad
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

___ Ako mitambong _____ Simbahan sa _____
(Ngalan sa simbahan) (Ciudad)

___ Ako walay simbahan.

___ Palihug sa pag-ampo alang niini nga hangyo:
_____
_____

___ Ako malipay nga makadawat ug pangumusta gikan sa pastor. Ang labing maayo nga panahon sa pagbisita o pagtawag mao ang: Adlaw _____ Oras _____

___ Ako interesado nga mahimong kabahin sa kapunungan niini nga simbahan.

IKAUPAT NGA PAKAPIN

PAG-ORGANISAR SA MGA TAWO ALANG SA MINISTERYO

Kamo makakat-on niini nga kurso nga gikinahanglan ang pag-organisar sa mga tawo ug pag tugyan sa mga responsibilidad kon kamo gusto nga malampus sa pagtuman sa mga plano sa ministeryo. Usa ka paagi sa pag-organisar sa mga tawo mao ang pagsulat sa mga hubit sa mga buluhaton o mga pagministeryo diin sila gitugyanan. Ang paghubit sa ministeryo kina hanglan nga maglakip sa:

1. Titulo sa ministeryo.
2. Ang katuyoan alang sa posisyon: Isulat ang usa ka Pahayag sa Katuyoan kon nganong kini nga posisyon sa ministeryo naglungtad.
3. Ang mga responsibilidad sa ministeryo. Motubag niining mga pangutana:
  - Unsa ang akong mga responsibilidad?
  - Unsay awtoridad nga aduna ako?
  - Kang kinsa ba ako moduol alang sa direksyon (kinsa ang nagdumala kanako)?
  - Kinsa ang moduol kanako alang sa direksyon (kinsa ang akong gidumala)?
4. Ang mga relasyon niini nga posisyon. Kinsa ang tawo nga responsable sa: Kinsa ang naghatag kaniya sa mga panudlo? Kinsay nagsusi sa iyang buhat?
5. Mga kuwalipikasyon nga gikinahanglan alang sa tawo nga nga pilion sa posisyon sa ministeryo.

Kami naglakip sa pipila ka sampol nga mga paghulagway sa piho nga mga buluhaton alang sa mga nagkalain-laing mga posisyon sa pagpangulo nga mahimong gikinahanglan sa usa ka simbahan. Ang mga katungdanan nga gilista dinhi pangkinatibuk-an. Kamo kinahanglan nga makompleto sa matag paghulagway sa ministeryo nga maglakip sa mga detalye sa talagsaon nga mga panginahanglan sa inyong simbahan. Kamo usab tingali molakip sa espirituhanon, edukasyon, ug uban pang mga kuwalipikasyon nga inyong gibati nga gikinahanglan ug Pahayag sa Katuyoan alang sa matag posisyon.

Sa usa ka gamay nga simbahan, uban sa pipila ka mga pangulo, ang kadaghanan niini nga mga posisyon pwedeng usahon. Pananglitan, ang mga anciano usab mobuhat sa buluhaton sa mga diakono ug mga tig-abi-abi. Ang kaabag nga pastor mahimo usab nga direktor sa edukasyon. Sa dako nga mga simbahan, ang bag-ong mga posisyon mag-uswag. Pananglitan, may usa ka dakung panginahanglan alang sa personal nga pagpanambag, kamo manginahanglan sa usa ka ministeryo nga posisyon sa “Direktor sa pagpanambag” Ania ang pipila ka mga sampol sa ministeryo nga mga paghulagway.

LIDERATO NGA POSISYON:

Pastor:

Ang pastor kinahanglan nga gitawag ug gipili sa Dios aron sa paggiya sa Simbahan.

Ang tanan nga mga posisyon sa ministeryo sa lokal nga simbahan ubos sa iyang pagpangulo. Ang iyang mga katungdanan naglakip sa:

1. Pagdawat sa taas nga termino, personal nga pag-atiman alang sa espirituhanon nga kaayohan sa usa ka grupo sa mga magtotoo.
2. Pag-organisar ug pagdumala sa kinatibuk-ang ministeryo sa simbahan.
3. Pagpangulo sa pagplano, pagpatuman sa mga plano, ug sa pagsusi sa mga plano.
4. Paghatag ug espirituhanon nga pagpangulo sa pagsimba, pag-ampo, pagpanudlo, pagwali, paghatag, pag-ebanghelyo, pakig-ambitay, ug sa uban pang mga susama nga espirituhanon nga mga gimbuhaton sa lawas sa simbahan.
5. Pagpalihok ug sa pagsangkap sa mga sakop alang sa buhat sa pagpangalagad.
6. Pagpahigayon o pagtugyan sa mga katungdanan sama sa pagtambag, pagduaw, pagkasal, paglubong, sa balaang panihapon ug uban pa.
7. Pagpatuman sa disiplina sa simbahan.

Kaabag nga Pastor:

Ang dagkong mga simbahan tingali nagkinahanglan sa usa ka kaabag nga pastor. Ang usa ka kaabag nga pastor kinahanglan nga adunay sama nga espirituanong tawag ingon nga usa ka pastor.

Ang kaabag nga pastor motabang sa pastor diha sa matag dapit ingon sa gikinahanglan ug gihangyo. Siya mahimo nga adunay piho nga mga katungdanan nga gitudlo ngadto kaniya pinaagi sa pastor. Pananglitan, ang pastor mohatag kaniya sa tanan nga mga panambag nga mga responsibilidad o hangyoon siya sa pagbuhat sa tanan nga mga pagduaw. Sa kinatibuk-an, ang iyang katungdanan mao ang pagtabang sa pastor sa:

1. Pag-atiman alang sa tanan nga mga sakop sa kapunungan
2. Pag-organisar ug pagdumala sa kinatibuk-ang ministeryo sa simbahan.
3. Pagplano, pagpatuman sa mga plano, ug sa pagsusi sa mga plano.
4. Paghatag ug espirituhanon nga pagpangulo sa pagsimba, pag-ampo, pagpanudlo, pagwali, paghatag, pag-ebanghelyo, pakig-ambitay, ug sa ubang mga gimbuhaton sa lawas sa simbahan.
5. Pagpalihok ug pagsangkap sa mga sakop alang sa buhat sa pagpangalagad.
6. Pagpahigayon o pagtugyan sa mga katungdanan sama sa pagpanambag, pagduaw, pagkasal, paglubong, ug uban pa.
7. Pagpatuman sa disiplina sa simbahan.

Mga Apostoles:

Katin-awan: Ang usa ka apostol mao ang usa kinsa adunay usa ka espesyal nga abilidad sa pagpalambo sa bag-ong mga simbahan sa nagkalain-laing mga dapit ug mga kultura ug sa pagdumala sa usa ka gidaghanon sa mga simbahan ingon sa usa ka superbisor.

Ang apostol nagpasabot nga "usa ka delegado, usa nga gipadala uban sa hingpit nga gahum ug awtoridad sa paglihok alang sa lain." Ang apostol adunay usa ka espesyal nga awtoridad o abilidad sa pagpakaylap sa Ebanghelyo sa tibook kalibutan pinaagi sa pagpalambo, pag-orga nisar sa lawas sa mga magtotoo.

Ang modernong mga termino nga gigamit sa mga simbahan alang sa usa ka apostol mao ang misyonaryo ug magtutukod ug simbahan.

Mga Propeta:

Katin-awan: Adunay duha ka matagnaong mga gasa. Ang usa mao ang espesyal nga gasa ingon nga usa ka propeta. Ang lain mao ang pagsulti sa gasa sa tagna. Sa kinatibuk-an, ang tagna nagtumong "sa pagsulti ubos a espesyal nga inspirasyon sa Dios. Kini mao ang espesyal nga abilidad sa pagdawat ug pagsulti sa dinalian nga mensahe sa Dios ngadto sa iyang mga tawo pinaagi sa usa ka balaanon ug dinihogan nga mga pulong."

Mga Magtutudlo:

Katin-awan: Ang mga magtutudlo mao ang mga magtotoo nga adunay espesyal nga abilidad sa pagpakigsulti sa Pulong sa Dios sa epektibo nga paagi nga ang uban makat-on ug mogamit kon unsa ang gitudlo.

Mga Ebanghelista:

Katin-awan: Ang usa ka Ebanghelista adunay usa ka espesyal nga abilidad sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo uban sa mga dili-magtotoo sa paagi nga ang mga lalaki ug mga babaye motu bag ug mahimong responsable nga mga sakop sa Lawas ni Kristo. Ang kahulogan sa pulong "ebanghelista" mao ang "usa nga nagdala ug maayong mga balita."

NAG-ALAGAD NGA MGA MINISTERYO:

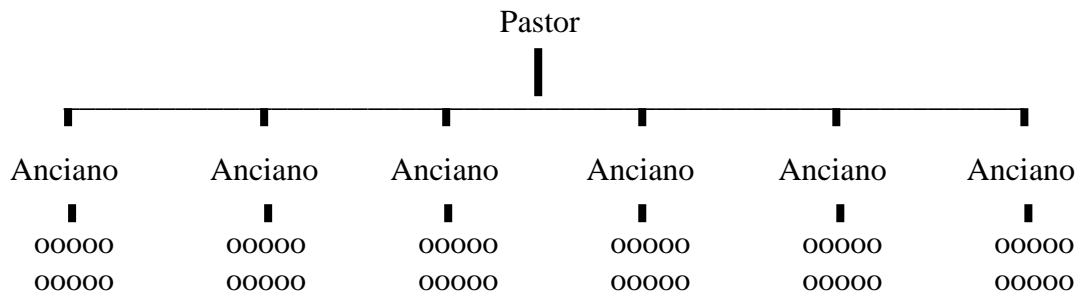
Ang mosunod nga mga posisyon sa pag-alagad sa mga apostoles, mga propeta, mga ebanghelista, mga pastor, ug mga magtutudlo diha sa ilang ministeryo sa Simbahan:

Mga Anciano:

Ang mga anciano mao ang mga lider nga motabang sa pastor sa espirituhanon nga pagpangulo sa Simbahan. Ang mga anciano kinahanglan nga itudlo sa Pastor. Ang ubang mga simbahan nagtawag kanila "ubos sa-magbalantay sa karnero" o "mga lider sa hugpong nga grupo."

Inyong mabasa ang mahitungod sa mga anciano diha sa Biblia sa mga mosunod nga mga tudling: Tito 11: 6; Colosas 1:25; 1 Timoteo 3: 1-7; 4: 5-6; 5:17; Buhat 14:23; 20: 17,28-32; I Pedro 5: 1-4; Santiago 5:14.

Ang mga anciano labi ka importante sa diha nga ang usa ka simbahan motubo kaayo ug dako alang sa pastor sa paghatag sa personal nga pagtagad sa matag sakop. Ang matag anciano mo dawat sa responsibilidad alang sa usa ka gamay nga grupo sa lawas sa simbahan. Ania ang usa ka diyagrama sa usa ka simbahan nga gi-organisar nga may unom ka mga anciano. Ang matag anciano adunay usa ka gamay nga grupo sa napulo ka mga tawo diin siya ang moamu ma:

Ang mga katungdanan sa mga anciano naglakip sa:

1. Ang tanang mga butang mahitungod sa espirituhanon nga kaayohan sa kongregasyon.
2. Pagdasig sa pastor diha sa buluhaton sa pangalagad.
3. Pag-ampo sa kanunay alang sa pastor ug sa simbahan.
4. Pagtabang sa pastor sa lisud nga mga problema sa ministeryo.
5. Ang pagbuhat sa espirituhanon nga pagdumala sa gagmay nga mga grupo sa sulod sa simbahan sama sa gitudlo sa pastor: Regular nga miting sa iyang grupo, sa paggiya kanila sa espirituhanon nga pagtubo ug pagpalambo sa espirituhanon nga mga gasa, sa paghatag ug personal nga tambag, ug pagbisita sa ilang mga panimalay.
6. Pagtambag sa pastor sa mga kamatayon, seryoso nga mga problema, o sakit diha sa kongregasyon nga nagkinahanglan sa iyang pagtagad.
7. Pag-abag sa pastor diha sa mga desisyon sa negosyo ug praktikal nga mga kabalaka.
8. Pag-abag diha sa disiplina sa simbahan.

Mga Diakono:

Ang mga diakono mao ang mga tawo nga nagbuhat sa praktikal nga buluhaton diha sa simbahan. (Tan-awa sa Mga Buhat 6: 1-7). Sila mahimong pilion sa mga tawo apan kinahanglan nga aprobahan sa pastor.

Kamo makabasa mahitungod sa mga diakono diha sa Biblia sa mosunod nga mga tudling:
1 Timoteo 3: 8-13; Filipos 1: 1; Buhat 6: 1-7

Ang ilang mga katungdanan naglakip sa:

1. Pag-atiman sa pisikal ug materyal nga mga panginahanglan sa mga sakop.
2. Pag-andam ug pagsilbi sa balaang panihapon.
3. Pag-organisar sa mga tim sa buluhaton sa pagtuman sa praktikal nga buluhaton nga may kalabutan sa pag-alagad sa simbahan.
4. Paghatag ug transportasyon sa ug gikan sa mga serbisyo sa simbahan alang sa mga tigulang o sa pisikal nga kakulangon.
5. Paghatag ug dinalian nga pagkaon ug kapuy-an.

Pag-ampo nga Tsirman:

Ang mga katungdanan naglakip sa:

1. Pag-organisar sa espesyal nga mga panahon sa pagpasiugda sa pag-ampo. Pananglit, mga komperensya o mga seminar sa pag-ampo.
2. Pag-organisar ug pagpahigayon sa regular nga mga miting sa pag-ampo.
3. Pagdawat sa espesyal nga mga hangyo sa pag-ampo gikan sa mga miyembro sa kongregasyon ug sa pagbantay kanila sa atubangan sa Ginoo.
4. Ang pagpaapil sa mga tigpataliwala alang sa buhat sa pagpangalagad. (Ang matag magtotoo kinahanglan mag-ampo, apan ang tigpataliwala mao kadtong espesipikong gitawag sa pag-ampo ingon nga usa ka ministryo).

Direktor sa Kristohanong Edukasyon:

Ang mga katungdanan naglakip sa:

1. Pag-organisar sa usa ka programa sa Kristohanong edukasyon, pagdisipulo, ug pagban say alang sa tibook simbahan.

Mas maayo nga i-organisar basi sa edad, ingon nga ang pagkat-on nga katakos magka lahi pinaagi sa edad. Ania ang pipila ka posible nga mga dibisyon:

- Mga masuso (Pag-atiman alang sa mga bata sa panahon sa mga serbisyo)
- Mga bata (i-organisar sa edad o grado sa eskwelahan)
- Mga batan-on / mga tin-edyer
- Singgol nga mga batan-ong hamtong
- Minyo nga mga batan-ong hamtong
- Kolehiyo nga edad
- Tunga-tungang edad/magtiayon
- Mga tigulang
- Mga lider sa panimalay

2. Ang pagpaapil ug pagbansay sa mga lider alang sa matag grupo sa edad. (Ang Harvest International Institute Siyempre, "Mga Taktika sa Pagtudlo," motabang sa mga magtutudlo sa pagbansay).
3. Pagdumala sa mga magtutudlo sa ilang mga katungdanan. Kini naglakip sa:
  - Pagbansay sa mga sakop sa klase alang sa buhat sa pagpangalagad.
  - Pag-ampo alang sa matag sakop sa klase.
  - Pag-atiman alang sa mga sakop sa klase (pagbisita sa diha nga wala, masakiton, panambag, pag-alagad ngadto sa pisikal ug materyal nga panginahanglan).
  - Paghatag sa oportunidad alang sa kapunungan.
4. Pagplano ug usa ka programa sa pagtuon alang sa matag grupo sa edad.
5. Pagtukod ug usa ka programa sa pagbansay ug pagdisipulo alang sa bag-ong mga kinabig.
6. Ingon nga ang pagkaanaa sa pundo magtugot, pag-angkon sa mga butang aron sa pagtabang sa mga programa sa edukasyon nga sama sa pinatik nga mga materyal, biswal nga mga materyal, pangdibuho nga mga materyal, ug uban pa.

Director sa Pag-ebanghelyo Ug Misyon:

Ang katungdanan mahimong maglakip sa:

1. Pag-organisar ug pagpalakaw sa pag-abot sa laing dapit nga pag-ebanghelyo sa lokal nga simbahan, lakip na ang pagbisita sa mga bisita ug sa bag-ong mga kinabig.
2. Pag-organisar ug pagpalakaw sa ciudadnon, nasyonal, ug internasyonal nga pag-ebanghelyo sa laing mga dapit.
3. Pagbansay ug pagdasig sa simbahan nga mga miyembro alang sa mga misyon ug sa pag-ebanghelyo.
4. Pagdumala sa mga misyon seminar ug mga komperensya.
5. Paghupot ug kontak uban sa mga misyonaryo nga gisuportahan sa simbahan.
6. Pag-eskedyul sa mga misyonaryo ug mga ebanghelista sa pagsulti sa simbahan.
7. Pagpangalap sa pundo alang sa misyon ug pag-ebanghelyo.

Direktor sa mga Kalalakihan nga mga Ministeryo:

Ang katungdanan maglakip sa pagplano, pag-organisar, ug sa pagdumala sa mga espesyal nga mga pagministeryo alang sa mga kalalakihan sa simbahan.

Kini mahimo nga maglakip sa:

1. Pagdumala sa regular nga mga miting sa pag-ampo, pagtuon sa Biblia, pagbansay, ug sa pakig-ambitay sa mga tawo.
2. Pagpasalmot sa mga kalalakihan diha sa ministeryo sa simbahan, lakip na ang pag-ampo, pagtuon, paghatag, pag-alagad, ug pagsangyaw.
3. Pagdumala sa espesyal nga mga miting alang sa mga kalalakihan sama sa mga pagmuni-muni, mga komperensya, mga seminar, ug uban pa.
4. Pagtambag sa mga kalalakihan nga adunay panginahanglan.

Director sa mga Kababayan-an nga mga Ministeryo:

Ang katungdanan maglakip sa pagplano, pag-organisar, ug sa pagdumala sa mga espesyal nga mga pagministeryo alang sa mga kababayan-an sa simbahan.

Kini mahimo nga maglakip sa:

1. Pagdumala sa regular nga mga miting sa pag-ampo, pagtuon sa Biblia, pagbansay, ug sa pakig-ambitay sa mga babaye.
2. Pagpasalmot sa mga babaye diha sa ministeryo sa simbahan, lakip na ang pag-ampo, pagtuon, paghatag, pag-alagad, ug pagsangyaw.
3. Pagdumala sa espesyal nga mga miting alang sa mga babaye sama sa mga pagmuni-muni, mga komperensya, mga seminar, ug uban pa.
4. Pagtambag sa mga babaye nga adunay mga panginahanglan.

Direktor sa Musika:

Ang katungdanan mahimong maglakip sa:

1. Pagplano sa kongregasyonal nga musika alang sa tanan nga mga serbisyo.
2. Pag-organisar ug mga mang-aawit. Kini mahimong maglakip sa mga bata, hamtong, ug sa mga batan-on. Ang direktor sa musika mopili ug mobansay ug usa ka lider alang sa matag koro, o momando kanila sa iyang kaugalingon.
3. Pagplano sa espesyal nga musika (solos, duets, ug uban pa).
4. Pag-organisar ug pagdumala sa mga musikero (pianista, organista, banda o mga orkestra).
5. Pag-organisar ug pagdumala sa mga espesyal nga mga konsierto ug mga programa sa musika.
6. Pagdumala sa mga lider sa mang-aawit.

7. Pagplano ug pagdumala sa musika alang sa mga kasal ug mga lubong nga ipahigayon diha sa simbahan.
8. Pag-atiman sa mga may kalabutan sa musika nga mga butang sama sa mga bisti sa koro, mga instrumento, musika, ug uban pa.

Sekretarya sa Simbahan:

Ang katungdanan mahimong maglakip sa:

1. Pagsulat sa mga nakipagsinulatay.
2. Pagpadala ug pangumusta nga mga sulat sa tanang mga bisita.
3. Pagdumala sa opisina sa simbahan, telepono, mga bisita, ug uban pa.
4. Pagtipig sa mga rekord sa simbahan (mitambong, bisita, mga miyembro, ug uban pa).
5. Pag-order o pagpaigo sa mga suplay sa opisina.
6. Pagdumala sa mga boluntaryo kinsa miabag sa buhatan sa simbahan (niadtong mga maghapnig, magmakinilya, mag-andam magpakoreyo, ug uban pa).
7. Pag-andam sa espesyal nga mga taho o report.
8. Paghupot sa kalendaryo sa simbahan nga nagrekord sa tanang mga miting ug mga panghitabo.
9. Pagmintinar sa opisina nga mga ekipo ug suplay sa maayo nga han-ay.
10. Pagsulat sa minutos sa mga miting.

Direktor sa Pinansyal:

Ang katungdanan mahimong maglakip sa:

1. Pag-ihap, pagrekord, ug pag-andam sa resibo alang sa mga halad. (Kanunay adunay labing menos duha ka mga tawo nga anaa sa diha nga ang mga halad ihapon. Kini makatabang sa pagsiguro sa pagkamatitud-anon).
2. Pagmintinar sa pinansyal nga mga rekord (ie usa ka savings account, checking account, special accounts sama sa mga pangbiling nga mga pundo, mga misyon, etc).
3. Pagtipig sa mga rekord sa bangko.
4. Paghimo sa pagpalit ug pagbayad sa mga balayronon ilalum sa direksyon sa pastor.

(Kamo kinahanglan nga modesisyon kinsa pa diha sa simbahan gawas sa pastor ang adunay awtoridad sa paghimo sa pagpamalit alang sa simbahan).
5. Pagplano ug pagdumala sa espesyal nga pagpangalap ug pundo nga mga proyekto.
6. Pag-andam binulan, ug tinuig nga pinansyal nga mga taho o report.
7. Pagtanyag ug pagpasidaan sa badyet.
8. Pagpalambo sa ikapulo ug paghatag.

Direktor sa Pag-atiman sa Kabtangan:

Ang katungdanan mahimong maglakip sa:

1. Pagdumala sa regular nga paghinlo ug pag-atiman sa mga bilding sa simbahan ug kabtangan.
2. Pagdumala sa pag-ayo sa mga bilding ug mga kabtangan.
3. Pagbukas ug pagsira sa mga pasilidad sa dili pa ug sa human sa mga miting.
4. Pagdumala sa pampainit, air con, tubig, mga suga, ug uban pa.
5. Pagmando ug pagmintinar sa imbentaryo sa pagpanglimpyo nga suplay ug pag-ayo sa mga materyal.
6. Pagdumala sa magbalantay nga mga kawani.
7. Pagdumala sa mga adlaw sa boluntaryo nga trabaho sa mga pasilidad sa simbahan.

Direktor sa Audio-Visual:

Kon ang usa ka simbahan adunay igo nga pundo alang sa audio-visual nga ekipo, usa ka tawo ang magbantay niini nga mga kapanguhaan. Ang katungdanan mahimo nga maglakip sa pagdumala sa mga kapanguhaan sama sa:

1. Librarya sa simbahan.
2. Audio-visual nga ekipo ug suplay sama sa sound system, projector, tape recorder, pelikula, movie strips, ug uban pa.
3. Usa ka tape o video cassette nga ministeryo.
4. Pagmando ug pagmintinar sa imbentaryo sa audio-visual nga mga materyal.

Mga Tig-abiabi:

Mga katungdanan mahimong maglakip sa:

1. Pag-abiabi sa mga tawo sa ilang pag-abot sa mga serbisyo.
2. Pagpangolekta ug pag-apod-apod sa mga materyal sama sa gihangyo sa panahon sa usa ka serbisyo.
3. Pagpangolekta sa halad ug pagtabang sa pinansyal nga direktor sa pag-ihap niini.
4. Pagpang-apod-apod ug pagpangolekta sa mga kards sa bisita.
5. Pagpalingkod sa mga tawo sa panahon sa mga serbisyo.
6. Pag-atiman sa kasaba o kasamok sa panahon sa mga serbisyo.
7. Pagsusi sa palibot (pagpainit, mga suga, mga problema sa agianan, ug uban pa). Isugi lon ninyo kini sa Direktor sa pagmintinar sa mga kabtangan.
8. Pagsusi sa mga songbook ug mga suplay sa mga lingkoranan sa simbahan.
9. Pagsusi sa plataporma nga kahan-ayan (lingkuranan alang sa mga pastor, mamumu long, tubig, lana nga igdidihog, hymnals, ug uban pa).
10. Paglista sa mga mitambong (kon ang mga rekord gitipigan).
11. Pag-abag diha sa mga linya sa pag-ampo.
12. Pag-alagad (o pagtabang sa mga anciano samtang sila mosilbi) sa balaang panihapon.

Tsirman sa Pagmantala:

Ang katungdanan mahimo nga maglakip sa pagmantala sa mga programa sa simbahan pinaagi sa:

1. Mga Newsletter.
2. Artikulo sa mantalaan ug mga pahibalo.
3. Karatula ug panghatag sa pahibalo nga mga basahon.
4. Radio ug telebisyon.
5. Pamulong nga pahibalo sa panahon sa mga serbisyo.
6. Buletin sa Simbahan.
7. Buletin board nga pasundayag.

Espesyal nga mga Komite:

Ang usa ka komite mao ang usa ka gamay nga pundok sa mga tawo (dili labaw pa kay sa 20) nga gi-organisar alang sa usa ka piho nga katuyoan. Pananglitan, kamo mo-organisar sa usa ka komite sa pagplano sa usa ka misyon nga komperensya alang sa Simbahan. O kamo mo-organisar sa usa ka komite sa pagplano sa usa ka ciudad sa tibook krusada o pagpangita sa usa ka bag-ong bilding sa simbahan.

Walay paagi nga kita makahisgot sa tanang matang sa komite nga inyong kinahanglan nga i-organisar alang sa mga nagkalain-laing mga ministeryo sa simbahan, apan ania ang mga kina tibuk -ang mga lagda alang sa mga komite:

1. Bisan unsa nga komite sa sulod sa usa ka lokal nga simbahan kinahanglan kanunay nga magpasakop ngadto sa pastor. Ang Dios ang nagtakda sa pastor ingon nga lider sa lokal nga Simbahan. Ang mga komite giporma sa pagtabang kaniya diha sa buhat sa ministeryo, dili sa pagkontrolar o pagdiktar kaniya.
2. Ang matag membro sa komite kinahanglan nga masayud sa katuyoan sa komite: Nga nong sila giorganisar ingon nga usa ka komite? Unsa ang katuyoan? Unsay ilang humanon?
3. Pagbaton lamang sa mga tawo nga gikinahanglan ingon nga mga sakop sa komite.
4. Ang mga miyembro sa komite kinahanglan nga mahibalo sa mga limitasyon sa ilang responsibilidad. Sila kinahanglan nga adunay awtoridad sa pagbuhat sa ilang buluhaton sa sulod niini nga mga utlanan.
5. Magkita lamang kon tinuod nga gikinahanglan. Siguroha nga ang matag miting maa-yo ang pagka-organisar (tan-awa ang mga sumbanan sa mga tigom diha niini nga sek syon). Ang matag sakop kinahanglan nga motambong, sa panahon, ug andam. Siya kinahanglan mosulat ug hamubo diha sa mga butang nga gitudlo kaniya sa pagbuhat ug mangutana sa mga pangutana mahitungod sa bisan unsang butang nga siya kina hanglan masayud sa pagbuhat sa iyang buluhaton.
6. Ang matag komite kinahanglan nga adunay tsirman. Ang tsirman mao ang response ble alang sa pag-organisar sa komite, pag-eskedyul ug pagpahigayon sa mga tigom, ug pagreport balik ngadto sa pastor sa pag-uswag o sa mga problema.
7. Ang matag sakop sa komite kinahanglan nga adunay buluhaton nga gihatag kaniya, ug mahibalo kon unsaon niya sa pagbuhat.

8. Human sa usa ka miting sa komite ang matag sakop kinahanglan nga:
  - Mobuhat sa ilang mga nakatuka nga mga buluhaton.
  - Motugyan ngadto sa uban nga nagatrabaho uban kanila sa bisan unsa nga mga desisyon o impormasyon nga ilang gikinahanglan nga masayran.
  - Motipig sa bisan unsa nga hitabo nga gihangyo nga tipigan sa ingon.
9. Ang komite kinahanglan nga bungkagon sa dihang ang ilang katuyoan natuman ug ang ilang mga trabaho nahuman na.

PAGPILI SA MGA TAWO ALANG SA BULUHATON SA MINISTERYO:

Ania ang pipila ka mga sugyot alang sa pagpili sa mga tawo sa pagbuhat sa mga nagkalain-lain mga buluhaton:

1. Paghimo ug usa ka listahan sa mga buluhaton nga kinahanglan nga pagabuhaton.
2. Paghimo ug usa ka listahan sa mga tawo nga makahimo sa pagbuhat sa matag buluhaton nga inyong nailhan. Ibasi ang inyong pagpili sa espirituanong mga gasa nga makita diha sa ilang mga kinabuhi.
3. Pag-ampo sa listahan alang sa Ginoo sa paggiya kaninyo diha sa proseso sa pagpili.
4. Timbang-timbanga ang matag tawo sa paagi sa:
  - Espirituanon nga kasinatian
  - Mga kalig-on
  - Mga kaluyahon
  - Edukasyon
  - Kasinatian
  - Espirituanong mga gasa
  - Bibliyanhong mga sumbanan alang sa mga lider
5. Pagpili ug usa ka tawo alang sa matag buluhaton.
6. Pagsulat ug ihulagway ang ministeryo alang sa matag posisyon.
7. Pagrekrut sa tawo ug delegado sa mga buluhaton. Siguroha nga ang matag tawo adunay usa ka sinulat nga paghulagway sa ilang mga responsibilidad. Gamita ang ministeryo nga posisyon sa paghulagway niini nga seksyon aron sa pagtabang kaninyo sa pagsulat niini.
8. Paghatag sa mga gikinahanglan nga pagbansay sa pagsangkap sa matag tawo sa pagtuman sa iyang posisyon.

IKALIMANG PAKAPIN

PAGPLANO

SAMPOL SA MGA PLANO:

Kini nga kurso nagpatin-aw sa mga paagi sa pagplano nga detalye. Gamita Kapitulo 4 aron sa pagtabang kaninyo sa paghimo ug mga plano, ang Kapitulo 5 sa pagpatuman, ug sa Kapitulo 6 alang sa pagsusi

Ania ang pipila ka mga dapit diin ang usa ka simbahan kinahanglan nga mohimo sa mga plano:

-Pag-ebanghelyo	-Pagsimba
-Paghatag	-Pag-ampo
-Pagbansay / Pagdisipulo	-Panag-ambitay
-Especial nga ministryo sa pag-abot sa laing dapit	

Ania ang pipila ka mga ehemplo sa mga tumong nga gipahimutang sa pipila ka mga kasimba hanan. Ang mga detalye sa matag plano (kinsa ang mobuhat sa unsa, mga petsa, gasto, ug uban pa) wala gilakip. Ang nag-unang tumong lang nga sa hamubo gilista sa paghatag kaninyo ug ideya sa mga matang sa mga plano nga ang pipila ka mga simbahan mibuhat:

1. Makadugang sa naandan nga mitambong sa 20% sa pagsimba nga mga serbisyo sa kada usa ka tuig sa mosunod nga lima ka tuig.
2. Makadugang sa mga miyembro sa 50% sa sunod nga lima ka tuig.
3. Maka-uswag sa naandan nga mitambong sa pagsimba sa 300 sulod sa lima ka tuig ug dayon bahinon ug magsugod sa ikaduha nga simbahan.
4. Makasugod sa tulo ka bag-ong gagmay nga mga grupo sa sunod nga tuig.
5. Makadugang sa mitambong sa Sunday School sa 15% sa sunod nga tuig.
6. Makadugang sa paghatag sa programa sa simbahan sa 1% kada tuig hangtud nga ang 10% sa matag kinita sa panimalay maabot.
7. Makabansay sa lima ka bag-ong mga lider sa gamay nga grupo sa sunod nga tuig.
8. Makadugang sa bahin sa atong badyet nga gihatag ngadto sa mga misyon ngadto sa 40% sulod sa lima ka tuig.
9. Makabansay sa napulo ka mga bag-ong magtutudlo sa Sunday school sa sunod tuig.
10. Makapalit sa atong kaugalingon nga mga pasilidad sulod sa napulo ka tuig.
11. Makaplano sa labing menos unom ka mga panagtigom sa sunod tuig.
12. Makaorganisar sa grupo sa kalalakihan nga panagtigom sa sunod tuig.
13. Makadugang sa napulo ka mga bag-ong panimalay sa kongregasyon sa sunod tuig.
14. Makaorganisar ug suporta sa grupo sa pag-ebanghelyo sa sunod tuig.

PAGPLANO SA MINISTERYO NGA KALIHOKAN:

Walay paagi nga kita makahisgot sa tanang matang sa kalihokan nga inyong gikinahanglan sa pagplano diha sa ministryo. Kamo tingali nagkinahanglan mopahigayon sa mga komperensya, seminars, mga rebaybal, ug krusada. Apan ania ang pipila sa mga kinatibuk-ang mga sumbanan alang sa pagplano sa bisan unsa nga matang sa ministryo nga kalihokan:

1. Pag-establisar sa katuyoan sa maong kalihokan sa ministryo:

Unsa ang katuyoan sa seminar, komperensya, rebaybal, krusada, ug uban pa? Ingon sa inyong nakat-onan, ang katuyoan mogiya pagplano.

2. Pagpahimutang sa mga petsa ug mga panahon sa mga kalihokan.

3. Pagpili sa lokasyon. Ang mga butang nga hunahunaon sa pagpili sa pasilidad mao ang:

-Gidak-on: Kini kinahanglan nga igo alang sa gidaghanon sa mga tawo nga inyong gidahom nga motambong.

-Panagway: Kini adunay hitsura sa mga bahin nga gikinahanglan ninyo alang sa maong kalihokan. Pananglitan, kon kamo nagplano sa pagtigom sa dako nga grupo ug dayon mobahin sa pipila ka gagmay nga mga grupo, kamo nagkinahanglan sa pasilidad sa dako nga lawak sa panagtigom ug sa pipila ka gagmay nga mga lawak. Kon kamo magluto ug mopakaon, kamo nagkinahanglan sa pasilidad sa kusina.

-Lokasyon: Kini kinahanglan nga dali maabot sa pangpubliko nga transportasyon ug nahimutang nga duol kutob sa mahimo sa mga tawo nga gusto ninyong motambong.

-Kantidad: Kamo kinahanglan nga makahimo sa pagbayad niini.

4. Pagporma ug komite ug itugyan ang mga responsibilidad alang sa:

-Pangkinatibuk-ang pagpalakaw: Ang tigpalakaw modumala sa tanang mga katungdanan ug makiangay sa tanang mga bahin sa maong kalihokan.

-Pag-eskedyul: Ang eskedyul kinahanglan nga maglakip sa:

1. Tanang mga butang nga gikinahanglan sa dili pa ang kalihokan: Kinsa ang mobuhat niini, ug kanus-a?
2. Ang eskedyul sa aktuwal nga kalihokan: Unsay mahitabo sa unsa nga mga panahon sa aktuwal nga mga adlaw sa kalihokan?
3. Bisin unsa nga isunod nga mga butang nga kinahanglan nga himoon human sa kalihokan.

-Badyet: Pagpahimutang sa badyet alang sa maong kalihokan, pagpangalap sa pundo, pagbayad sa mga balayronon, mohimo ug mga halad sa panahon sa kalihokan, ug mga halad o honorarium sa dinapit nga mga mamumulong.

-Pagpahimutang sa mga pasilidad: Kini mao ang pipila ka mga butang nga mahimo nga inyong gikinahanglan aron sa pagpahimutang sa mga pasilidad: lingkuranan, ang plataporma, lamesa, paghalad nga mga sudlanan, mikropono, mga instrumento, pulpi to, audio-visual nga ekipo, mga suplay alang sa pagpanambag ug panglista.

Panglista: Mopalista ba ang mga tawo? Kon mao, unsa nga mga materyal ang ihatag sa panahon sa pagpalista? Unsaon ninyo sa pagdumala sa mga linya sa magpalista? Aduna bay bayad sa pagparehistro? Kamo ba nagkinahanglan ug ngalan nga nakasulat? Unsa nga matang ang inyong gikinahanglan? Unsa nga mga kawani ang gikinahanglan?

-Pagmantala: Unsaon ninyo pagmantala ang inyong kalihokan? Pagpili ug usa ka tawo nga modumala sa pagpahibalo sama sa espesyal nga koreyo, pagpahibalo sa telepono, radyo, telebisyon, mantalaan, mga karatula, basahon nga ipanghatag, pahibalo sa mga lokal nga mga simbahan, ug uban pa.

-Pagpanambag: Pagbaton ug magtatambag nga nabansay aron sa pagtabang sa mga tawo sa espirituhanon nga mga panginahanglan. Kini nga mga magtatambag kinahanglan nga masayud unsaon sa paggiya sa usa ka tawo ngadto kang Kristo, unson sa pag-ampo alang sa mga masakiton, ug unsaon sa pagministeryo sa pagpahigawas. Sila kinahanglan adunay himan sama sa mga Biblia, basahon, kards alang sa ngalan ug pinuy-anan diin sila magrekord sa impormasyon mahitungod sa mga tawo nga nangita sa espirituhanon nga tabang. Kini nga mga kard makapahimo kaninyo sa pagbisita niini nga mga tawo human sa kalihokan sa ministeryo.

-Dinapit nga mga Mamumulong: Buot ba kamo nga modapit ug mga mamumulong alang niini nga kalihokan? Kon mao, nagkinahanglan kamo ug tawo diha niini nga katungdanan sa pag-imbata ug pagkontak kanila, ug sa paghatag ug eskedyul ug mga impormasyon ngadto kanila, motagana ug transportasyon ug sak-anan kon gikinahanglan, ug mohatag sa ilang personal nga mga panginahanglan sa panahon sa maong kalihokan.

-Musika: Pagpili ug tsirman sa musika sa pag-angkon sa gikinahanglan nga mga instrumento ug mga musikero, mogiya sa koro, moplano espesyal nga musika, ug mogiya sa kongregasyon sa mga pag-awit.

-Lawak sa mga masuso: Kamo ba mohatag ug pag-atiman sa mga masuso o sa mga bata sa panahon sa maong kalihokan? Kon mao, kamo kinahanglan ug tawo nga mopahimutang sa mga pasilidad ug mopili sa mga tawo nga moatiman alang sa mga bata.

-Mga Baligya: Kon kamo nagplano sa pagbaligya ug mga Biblia, Kristohanong mga libro o mga tape, pagkaon, ug uban pa atol sa maong kalihokan, kamo nagkinahanglan ug tawo diha sa katungdanan sa pagbantay niini nga dapit.

-Mga Tig-abiabi: Pagbaton ug tawo diha sa katungdanan sa pagbantay kon kinsa ang mopalingkod sa mga tawo, moapod-apod ug mokolekta sa mga materyal, mokolekta sa mga halad, ug mosulbad sa mga problema ug mga kasamok sa panahon sa mga panagtigom.

-Tunog: Kon kamo nagplano sa usa ka dako nga kalihokan, kamo nagkinahanglan sa maayo nga sistema sa tunog. Kamo nagkinahanglan sa usa ka tawo nga adunay kahibalo niini nga dapit ug adunay tukma nga mga ekipo.

-Audio O Visual taping: Kamo ba nagplano sa paghimo ug audio o video tapes niini nga kalihokan? Kon mao, kamo nagkinahanglan ug tawo nga moeskedyul sa mga kawani sa pagbuhat sa taping, paghimo ug kopya, pagkuha sa mga gikinahanglan nga mga suplay ug sa mga ekipo.

-Mga Partisipante: Kamo nagkinahanglan ug tawo nga makig-alayon sa mga partisipante. Pananglitan, moplano sa transportasyon, pagkaon o kasak-an kon gikinahanglan ug sa pagtabang sa mga tawo sa praktikal nga mga problema, mga pangutana, ug uban pa, sa panahon sa maong kalihokan.

-Pangumusta: Kanunay mopili ug tawo nga modumala sa pagpangumusta sa maong kalihokan. Kini naglakip sa pagkolekta sa mga materyal nga inyoha, pagpanglimpyo sa mga pasilidad, mga ekipo, pagpasalamat sa mga tawo nga mitabang kaninyo, ug uban pa

Mga Sulatanan sa Pagplano

Sa sunod nga duha ka pahina kamo makakaplag ug mga sulatanan, "Inadlaw nga Pagplano" ug "Binulan nga Pagplano." Paghimo ug kopya niini nga mga porma aron sa pagtabang kaninyo sa inadlaw ug sa binulan nga pagplano.

-Inadlaw nga Pagplano: Isulat ang petsa sa ibabaw sa panid ug ang mga plano gamit ang mga guhit nga gihatag.

-Binulan nga Pagplano: Isulat ang ngalan sa bulan diha sa dapit nga gipakita. Isulat ang mga petsa diha sa mga kuadro. Unya paghimo sa inyong plano alang sa matag semana sa bulan.

INADLAW NGA PAGPLANO

Petsa _____

Mga Sulat nga Isulat:

_____
_____

Tawag sa Telepono nga Pagahimoon:

_____
_____

Mga Atubangonon:

6:30 a.m. _____
7:00 _____
7:30 _____
8:00 _____
8:30 _____
9:00 _____
9:30 _____
10:00 _____
10:30 _____
11:00 _____
11:30 _____
12:00 _____
12:30 p.m. _____
1:00 _____
1:30 _____
2:00 _____
2:30 _____
3:00 _____
3:30 _____
4:00 _____
4:30 _____
5:00 _____
5:30 _____
6:00 _____
6:30 _____
7:00 _____
7:30 _____
8:00 _____

Mga Butang nga Pagabuhaton :

_____
_____
_____

Mga Butang nga Pagaplanohon:

_____
_____
_____

Mga Butang nga Pagaangkonon:

_____
_____
_____

Mga Tawo nga Pakigkitaan:

_____
_____

SUN	MON	TUE	WED	FRI	SAT

Binulan nga Pagplano

Bulan sa _____

MGA TUBAG SA KINAUGALINGONG EKSAMEN

KAPITULO 1:

1. Himoa nga ang tanan nga mga butang pagabuhaton sa katarung ug sa kahusay. (I Mga Taga Corinto 14:40)
2. Ang pagdumala pinaagi sa mga tumong mao ang pagkatinugyanan sa ministeryo pinaagi sa pagplano ug pag-organisar
3. Itandi ang inyong listahan sa mga gihisgotan sa Kapitulo 1.
4. Itandi ang inyong gihisgotan nga gihatag diha sa Kapitulo 1.

KAPITULO 2:

1. Nga iyang gipaila kanato ang tinago sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang maayong kahimut-an nga iyang gituyo diha sa iyang kaugalingon;

Alang sa usa ka hugna sa kahupnganan sa mga panahon, sa pagtigom sa tanan nga mga butang diha kang Kristo, niadtong mga butang nga anaa sa mga langit, ug anaa sa yuta, bisan pa diha kaniya. (Efeso 1: 9-10)
2. Ang katuyoan sa Dios mao nga ang tanan nga mga katawhan makasinati sa kapasaylo an sa mga sala pinaagi kang Jesu-Kristo, madala ngadto sa tinuod nga relasyon uban kaniya, ug mahimong kabahin sa Ginghamian sa Dios. Tan-awa ang Mga Taga-Efeso 3:11 ug 1: 9-10; ug Juan 3.
3. Kon kamo wala makasabot sa katuyoan sa Dios, ang inyong kinabuhi ug ministeryo dili mahiuon niini.
4. Ang Dios mogamit sa mga indibiduwal, mga nasud, si Jesus, ang Espiritu Santo, ug ang Simbahan ingon nga mga galamiton sa pagtuman sa iyang katuyoan ug mga plano.
5. Itandi ang inyong katingbanan sa gihisgotan sa Kapitulo 2
6. Itandi ang inyong katingbanan sa gihisgotan sa Kapitulo 2.
7. Itandi ang inyong katingbanan sa gihisgotan sa Kapitulo 2.

KAPITULO 3:

1. ... Pagpuyo nga adunay katuyoan ug katakus ug tukma...

Nagahimo sa kadaghanan sa mga panahon - nagapahimulos sa matag kahigayonan - tungod kay ang mga adlaw dautan. (Efeso 5: 15-16) Amplified Bible

2. Ang Pahayag sa Katuyoan nagpaila sa piho nga rason ngano nga ang inyong ministeryo naglungtad. Kini nagtingob sa piho kon unsa ang posisyon sa ministeryo nga inyong nahimutangan sa Lawas ni Kristo.
3. Ribyuha ang listahan sa mga rason nga gihatag sa Kapitulo 3.
4. Ang katuyoan maoy pahayag nganong ang usa ka ministeryo naglungtad. Ang mga tumong maoy mga pahayag sa mga plano nga ang ministeryo mopatuman aron sa paghuman sa katuyoan.
5. Ang Pahayag sa Doktrina nagsulti kon unsa ang inyong gituohan nga mga doktrina. Ang Pahayag sa Katuyoan nagpatin-aw sa inyong piho nga bahin sa plano sa Dios.
6. Itandi ang inyong listahan nga gihatag sa Kapitulo 3.
7. Kon wala mosulat sa Pahayag sa Katuyoan alang sa inyong kaugalingon nga personal nga mga ministeryo ug sa organisasyon o simbahan nga inyong nalambigitan, buhata kini sa dili pa mopadayon sa sunod nga leksyon.

KAPITULO 4:

1. Ug kadtong ulipona nga nahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon, ni magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, pagabunalan ug daghan. (Lucas 12:47)
2. Ang usa ka "tumong" maoy usa kalab-oton o katapusan nga aksyon, kini maoy gitum bok o gitinguha nga makab-ot. Kini usa ka plano. Sa diha nga kamo mopahimutang sa inyong mga "tumong" alang sa ministeryo kamo mohimo sa organisadong mga plano sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios.
3. Ang katuyoan mao ang batakan sa espirituhanon nga panan-awon. Kini mao ang pagkahibalo sa inyong piho nga rason alang sa ministeryo; ang inyong bahin sa plano sa Dios. Ang mga tumong mao ang mga lakang nga inyong pagabuhaton sa pagtuman sa katuyoan nga gihatag sa Dios kaninyo. Sila mao ang mga plano alang sa pagtuman sa katuyoan.
4. Ang duha ka nag-unang mga matang sa mga tumong mao ang personal ug grupo nga mga tumong.
5. Itandi sa inyong gihisgotan sa Kapitulo 4.
6. Ang tinag-as nga mga tumong mao ang mga plano alang sa halayo pa nga umaabot. Ang minugbo nga mga tumong mao ang mga plano alang sa haduol nga sa umaabot.
7. Kamo mopili sa inyong mga tumong pinaagi sa pag-ampo, giya sa Espiritu Santo, pagtuon sa Pulong sa Dios, ug gikan sa pagsabot sa inyong piho nga katuyoan sulod sa plano sa Dios.

KAPITULO 5:

1. Busa karon tibawasa ang pagbuhat niini; maingon nga kamo andam sa pagbuot kaniadto, ingon usab sa pagtibawas karon sumala sa inyong kahimtang.
(II Mga Taga Corinto 8:11)
2. Ang mga pamaagi mao ang mga lakang nga inyong himoon sa pagpatuman sa usa ka plano. Sila mao ang mga paagi o trabaho sa usa ka lider nga nagabuhat sa pagtuman sa mga plano.
3. Pinaagi niini nga mga sambingay, gipakita ni Jesus nga kini usahay imposible alang sa kasamtangan nga tradisyonal nga relihiyosong mga estruktura sa mga tawo sa pagdawat sa bag-ong mga plano ug mga pagpadayag.
4. Itandi ang inyong mga katingbanan sa gihisgotan sa matag usa niini nga mga responsi bilidad sa pagdumala nga gihatag niini nga leksyon.

KAPITULO 6:

1. Kay ako nagaingon, pinaagi sa gracia nga gihatag kanako, sa matag tawo nga anaa sa taliwala kaninyo, nga dili maghunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw kay sa angay niyang hunahunaon; kondili mga hunahuna nga binuotan, ingon nga ang Dios naghatag sa tagsatagsa ka tawo sa sukod sa pagtoo. (Roma 12: 3)
2. Sa diha nga kamo mosusi sa usa ka butang kamo motimbang-timbang pag-ayo aron sa pagtino sa bili niini. Ang ebalwasyon mao ang proseso sa pagsusi sa mga plano aron sa pagtino sa ilang mga bili sa pagkab-ot sa katuyoan. Ang mga tumong nagsulti'g unsa ang giplano ninyo nga buhaton. Ang ebalwasyon motino kon kamo nakatuman sa gilauman.
3. Ang ebalwasyon naghimo kaninyo nga adunay tulubagon sa Dios, niadtong kauban ug kang kinsa kamo nagministeryo, ug sa inyong kaugalingon. Ang ebalwasyon nagtugot kaninyo sa pagkat-on gikan sa inyong mga kalampusan ug mga kapakyasan, kausaban sa mga plano, ug sa paghimo sa bag-ong mga plano.
4. Itandi sa inyong gihisgotan nga gihatag sa Kapitulo 6
5. Itandi sa inyong listahan nga gihatag sa Kapitulo 6.
6. Kamo mogamit kon unsa ang inyong nakat-onan diha sa ebalwasyon sa:
Pag-usab ug pagpalambo sa kasamtangan nga mga plano; Paghimo ug bag-ong mga plano ingon nga ang mga daan nahuman na; Pagkat-on gikan sa inyong mga kalampusan; Pagkat-on gikan sa inyong mga kasaypanan.
7. Kon kamo wala mosusi sa plano ug wala mogamit sa mga resulta sa inyong pagtimbang-timbang, palihog buhata kini.